

Kö'du Yöyö Laka 'ba Yësu ma Matayo ayöru

Zutu 'ba Yësu

¹ Nenye zutu 'ba Yësu Korisitö kozo 'ba Dawidi, kozo 'ba Abarayama.

² Abarayama ra o'jo Yisika,
Yisika ra o'jo Yakoba,
Yakoba ra o'jo Yuda, öndu nĩ äti.

³ Yuda ra o'jo Pereze Zera aba,
ma zë ra Tamara,
Pereze ra o'jo Ezerona,
Ezerona ra o'jo Rama,

⁴ Rama ra o'jo Aminadaba,
Aminadaba ra o'jo Nasona,
Nasona ra o'jo Salamono,

⁵ Salamono ra o'jo Bowoza,
ma mo ra Raba.
Bowoza ra o'jo Obede,
ma mo ra Ruta.
Obede ra o'jo Jese.

⁶ Jese ra o'jo Dawidi vo damöku.

Dawidi ra o'jo Solomono
ma mo ra lu'bë pëti Uriya.

⁷ Solomono ra o'jo Rebama,
Rebama ra o'jo Abiya,
Abiya ra o'jo Asa.

⁸ Asa ra o'jo Yesopata,
Yesopata ra o'jo Yorama,
Yorama ra o'jo Uziya.

⁹ Uziya ra o'jo Yotama,
Yotama ra o'jo Aza,
Aza ra o'jo Ezikiya.

¹⁰ Ezikiya ra o'jo Manase,
Manase ra o'jo Amona,
Amona ra o'jo Yosiya.

¹¹ Yosiya ra o'jo Yekoniya zë 'dö
öndu ni ëtī kadra 'ba kīrī vīdī tī'bē Babalōnī.

¹² Tapētī kīrī vīdī tī'bē Babalōnī ne.

Yekoniya ra o'jo Salatele,
Salatele ra o'jo Zerobabele,

¹³ Zerobabele ra o'jo Abiyuda,
Abiyuda ra o'jo Elikima,

Elikima ra o'jo Azora,

¹⁴ Azora ra o'jo Zadoka,

Zadoka ra o'jo Akimo,

Akimo ra o'jo Eliyuda,

¹⁵ Eliyuda ra o'jo Elizara,

Elizara ra o'jo Matana,

Matana ra o'jo Yakoba,

¹⁶ Yakoba ra o'jo Yosepa

kora 'ba Mariya ma 'ba

Yēsu ma ako'jo Korisitō ne.

¹⁷ Here kozo ēdī kazi Abarayama zi Dawidi 'butē
dōmosowō, ēdī kazi Dawidi ma ī'bēnnī mī Babalōnī 'butē
dōmosowō le mī ko'jo 'ba Korisitō.

Ko'jo Yēsu

¹⁸ Nēnye hala kō'du ko'jo 'ba Yēsu Korisitō. Alivō ma
mo zi koze zi Yosepa, mora gba adrō'bo rē nnī dē mo
ayōlō rē nnī mo omō ku kyigō 'ba Lawo Kōlō Laka aba.

¹⁹ Mora kora 'bōmo Yosepa vo kō'du laka ko'dō mo omba

dë zi gburu mo komo vidi kayo. Mo asösu gbɔ zi kinga mo liwo. ²⁰ Mora mati mo edi kö'du ne sösu mo here ne, malayika 'ba Yere ayada re ni zi mo temi wiri, iya henye, “Yosepa Kozo 'ba Dawidi, ere de ta bi Mariya kiri zi yi na mbara 'beyi, ga kö'du wisi mi mo ne Lawo Kölö Laka ra i'di mo ɔmo. ²¹ Mo ako'jo na wisi kora akako'jo ru mo Yesu ga kö'du mo ra akakɔnyi vidi 'beni 'e temi kö'du kyenyë 'bëzë.”

²² Kö'du ne biya o'do re ni zi tedi kaa Wiri i'di me'do mo ku kyere zi nëbi, iya henye, ²³ Wu'jë maako gba na wu'jë ngulu ako'jo wisi kora akako'jo ru mo Imanowele, mi me'do ne iya henye, “Wiri edi ze aba.”

²⁴ Mora Yosepa ongɔ here oze Mariya gbɔ kaa malayika 'ba Wiri iya zi mo. ²⁵ Mati gba ze iri de nni de Mariya aba mo o'jo wisi eni ne na kora, mora mo i'di ru mo gbɔ Yesu.

2

Tayi 'ba vo yɔlɔ me'do'e

¹ O'jo Yesu ku Beteleme mi dakaɔ 'ba Yudiya mi kadra 'ba Heroda vo damöku. Mora vo me'do yɔlɔ maako'e ayinni ta humire ɔkɔnni Yerusalema. ² Ze ako'jonnii henye, “Wisi ma o'jo kinye na yere 'ba Yuda'e ne, mo edi kila? Dongɔ kyelu ɔmo ma ayi ta humire ne dayi ze zi mo yeto.” ³ Mati Heroda owo kö'du ne here, mi mo enyi umbë gbɔ mora vidi 'ba Yerusalema maako'e mi ze umbë kpa. ⁴ Mora mo ako'jo vo da karasa'e 'dö vo komoyandi 'ba kö'du kida'e gbɔ ti'de mayinni zi ni, mora mo ako'jo he ze, mo iya henye, “Kɔdɔ here, Korisitɔ ne ako'jo kila?”

⁵ Ze aya'banni da me'do iyanni henye, “Ako'jo Korisitɔ ne mi Beteleme mi dakaɔ 'ba Yudiya, ga kö'du nëbi maako ayöru kö'du ne ku kyere iya henye,

⁶ ‘Mi, Beteleme, mi dakaɔ 'ba Yudiya, anza de tisiwa aba mi yere'e 'ba Yuda ne.

Vidi ma kyedre atasi ndö tēmi 'e
mora mo akagaga vidi 'bama 'ba Yiserele.' ”

⁷ Mora Heroda ako'jo vo kö'du yɔɔ ne'e gbɔ liwo tayinni zi ni mo ako'jo kadra 'ba tasi 'ba kyēlu nani kazi zē. ⁸ Mora mo utu zē gbɔ Beteleme kö'du kira nenyē'e aba, “i'bē oma'e bi liya na laka kö'du wisi ne, ēzē i'ja'e mo ku ayi iya'e kö'du mo zi ma, ti'bē kpa mo yeto.”

⁹ Mati zē owonni me'do kiya 'ba Heroda ne ku zē ēnyinni gbɔ ti'bē. Zē ongɔnni te kyēlu ma zē ongɔnni ta humirē ne. Kyēlu ne alaga nduwē dagba zi zē le i'bē ɔɔ ga bi ma wisi Yēsu ēdi dɔ mo ne. ¹⁰ Mati zē ongɔnni ku here ne, zē gbɔ mi kyēyi kyedre aba. ¹¹ Zē ödunni gbɔ i'bē i'janni wisi ne ēdi loko ani 'dö ma mo aba. Mora zē alimanni gbɔ akaŋo zi mo yeto. Zē upōnni ha aŋboro 'bēnni i'dinni waki'di 'bēnni gbɔ zi Yēsu. Waki'di mora dahabo, wa kyēzi ngutru, ɔwɔ teme maako ako'jonnī ru mo “murē.”

¹² Wiri ayada zi zē tēmi wiri, ma'banni dekpe hulēhu ta da Heroda. Mora zē a'ba i'bēnni gbɔ dakaŋo 'bēnni ta gēri mēnzē maako.

Taho mi Ezipeto

¹³ Mati zē i'bēnni ku, malayika 'ba Yere alaya zi mo tēmi wiri iya henyē, “Heroda omba zi wisi ne kofo. Ēnyī oba wisi ne 'dö ma mo aba aho i'bē Ezipeto. Alima ani le ma kiya zi yi a'ba.”

¹⁴ Yosepa ēnyī gbɔ mi yɔndɔ nani, oba wisi ne ma mo aba aho gbɔ mi Ezipeto. ¹⁵ Zē i'bē alimanni Ezipeto ani le mi kadra 'ba koli 'ba Heroda.

Lima 'bēzē ani ne ēdi ku kaa kö'du 'ba Wiri iya zi nēbi iya henyē, “Ma ko'jo wisi ama ku ta Ezipeto.”

Kofo 'ba gisi kora mi Beteleme

¹⁶ Mati Heroda ayɔɔ ku vo kö'du yɔɔ ne'e andëndänni, ni ku, mi mo ënyi ata gbɔ. Mo utu vo kanya 'bënniye gbɔ ti'bënni mi dakaɔo ti'de 'ba Beteleme gisi kora kofo a'ba ti'de vo haliɔo aba. Zë ma ɔkɔnni dë gba kɔɔ riyö, ga kö'du kadra ma vo kö'du yɔɔ ne'e ayadanni zi mo. ¹⁷ Kö'du ne o'dɔ rë ni tinyö kaa nëbi Yeremaya iya henye,

¹⁸ “Kpɔɔ kudu ëdi mi Rama, kpɔɔ 'ba kudu 'e 'dö kuyë aba, Rayile ra ëdi kudu ga kö'du gisi ëniye. Zë olinni ku ti'de mo omba dë zi vidi maako yata ni ta bi kudu.”

Ta'ba mi Ezipeto

¹⁹ Tapëti koli 'ba Heroda, malayika 'ba Yere alaya tëmi wiri zi Yosepa mi Ezipeto iya zi mo henye, ²⁰ “Ënyi, oba wisi ne ma mo aba, i'bë hulëhu mi dakaɔo 'ba Yiserele, ga kö'du zë ma i'di rë nni zi wisi ne kofo, olinni ku.”

²¹ Here Yosepa ënyi oba wisi ne ma mo aba i'bë gbɔ hulëhu mi Yiserele. ²² Mora here, mati Yosepa owo Arakerosi iri pëti 'bu ni Heroda ku na yere 'ba Yudiya, mo na tere zi ti'bë ani. Ayandi mo tëmi wiri, here mo mi'bë gbɔ mi dakaɔo 'ba Galilaya. ²³ Mora o'dɔ liɔo ëni gbɔ mi gawo 'ba Nazereta. Here kö'du ma nëbiye iyanni ne ayi ku tinyö. “Akako'jo mo vidi 'ba Nazereta.”

3

Yowani Bapatisi

¹ Mi kadra nani 'e Yowani Bapatisi ayi da lipi 'ba Yudiya. Ayeto kö'du yëti, ² iya henye, “Otɔ'e de 'e tëmi kö'du kyënyë ko'dɔ 'be'e ga kö'du damöku 'ba Wiri ëdi ku kara.” ³ Yowani ra Yisaya nëbi 'ba Wiri iya me'do ku kyere, ga kö'du mo iya henye,

“Here vidi maako edi mbere mi da lipi
iya henye, ako'jo 'e geri zi Yere.
Adoro'e geri mbiyi zi mo.”

⁴ Bongo 'ba Yowani o'do temi yovu 'ba jemele. Mo ida ko'di wana ra goto ni na gasi. Wakonyo 'bomo ra womi yazi 'ba woro aba. ⁵ Vidi olo i'benni zi mo mi Yerusalema, temi daliwo 'ba Yudiya ti'de kpa temi liwo ma kara kara ha ranga 'ba Yeredene ne. ⁶ Ze odrwo he nni ga ko'du kyenyé 'benni mo a bapatisi ze gbo mi ranga 'ba Yeredene.

⁷ Mati Yowani ongo vidi ma ako'jo ru ze Farasiye ne, 'do Sadeke ma kayo ne eti tayinni zi ni ze bapatisi, mo iya zi ze henye, “E gisi 'ba wiri ne'e, eyi ra o'ba 'e zi taho kazi riti ma edi tayi de 'e ne? ⁸ O'do'e wa ma akayada oto'e de 'e ku temi ko'du kyenyé 'be'e. ⁹ Asosu 'e de henye, ataho'e kazi riti ma Wiri omba kutu ne kiya mo aba henye, Abarayama ne zutu 'be'e ra. Mayada zi ye Wiri akiri yito nenyé'e a ko'do na kozo zi Abarayama. ¹⁰ Logo edi ku nzo zi kaga ma ana logo de ne kiga mo akawo ku'du mo mi wa'do.”

¹¹ “Medi 'bama bapatisi ko'do nje de 'e toto wini aba zi yada oto'e de 'e ku. Vidi ma atayi ta peti ma ne, akabapatisi 'e Lawo Kolo Laka wa'do aba. Mo mbiri kyedre ta da ma medi le kamoka 'ba ndi mo mo'bo de kinje. Mo aki'di bapatisi de 'e Lawo Kolo Laka 'do wa'do aba. ¹² Mo edi seri eni aba zi kahi nyenyo. Mo akakyito koru ma laka mora aki'di nyenyo eni gbo mi lo'bi, mo ako'bo turu mo yaga mi wa'do ma kazi tolu ne.”

Bapatisi 'ba Yesu

¹³ Yesu ayi temi Galilaya oko ha ranga 'ba Yeredene zi Yowani ni bapatisi. ¹⁴ Yowani omba yata mo iya henye, “Ayi zi ma kaa ma ra ma ti'be zi yi ko'do bapatisi da ma?” ¹⁵ Yesu aya'ba do mo iya henye, “I'di medi tikwo here, ga ko'du zi re ni ko'do kaa komba 'ba Wiri ma laka here.”

Mora Yowani ëlëzë gbɔ ɔ mo. ¹⁶ Mati i'di bapatisi ku da Yësu, mo ëdi ku tasi yaga tëmi wini, komoriyë ayëhu rë ni zi mo. Mo ongɔ Lawo Kölö Laka 'ba Wirī ëdi tayi akaño dë ni ta komoriyë kaa atu'bu here. ¹⁷ Kpɔɔ aa ta komoriyë iya henye, “Yi ra na Wisi 'bama mɔwɔ yi ku pe. Ma mi kyëyi kyedre aba ga kö'du 'bëyi.”

4

Yɔnzɔ 'ba Yësu

¹ Mora Lawo Kölö Laka ika Yësu gbɔ möku da lipi zi Satani mo yɔnzɔ. ² Mati mo oro hë ni ku kadra 'butësowɔ 'dö yɔndɔ aba kazi wakonyo maako, mo ëdi ku na o'bo. ³ Mora Satani ayi gbɔ zi mo iya henye, “Ëzë ëdi na wisi 'ba Wirī ame'do zi ři'di ne'e mofɔ rë nni zi yi na mangɔɔ'bo.”

⁴ Yësu aya'ba dɔ mo iya henye, “Ayöru ku mi buku 'ba Wirī iya henye, vidi alima dë nje ra, wakonyo toto kö'du ma ëdi tasi ta ha Wirī.”

⁵ Mora Satani ika Yësu le ti'bë mi Yerusalema gawo laka, ënyi i'di mo ku le da tolɔ yëkëlu 'ba Wirī. ⁶ Mo iya zi mo henye, “Ëzë ëdi na Wisi 'ba Wirī umë rë yi akaño ga kö'du ayöru ku mi buku 'ba Wirī iya henye, mo aki'di me'do zi malayika ëniye ga kö'du 'bëyi zi zë kako yi kazi otra ndi yi ra ři'di.” ⁷ Yësu aya'ba dɔ mo iya henye, “Ayöru ku iya henye, ayɔnzɔ Yere Wirī 'bëyi dë.”

⁸ Mora Satani ika mo löhu da döku ma konda riye mora ayada damöku 'dö teme mo aba ti'de zi mo, ⁹ iya henye, “Wa ne ti'de maki'di zi yi ëzë alɔdrɔ ku akaño ma yeto.”

¹⁰ Yësu aya'ba dɔ mo zi mo iya henye, “Ehe yaga tara ma Satani. Ga kö'du ayöru iya henye, ‘Nje Yere Wirī 'bëyi amötu.’” ¹¹ Satani ila mo gbɔ mora malayika ayinni akonyinni mo gbɔ.

Lɔɔ ko'dɔ 'ba Yësu

¹² Mati Yēsu owo i'di Yowani ku mi kamba, mo ēnyi i'bē gbɔ Galilaya. ¹³ Mo alima dē Nazereta ēnyi i'bē mi Kaparanamo, gawo ha fōfō 'ba Galilaya mi dakaŋo 'ba Zebolona 'dō Napatali aba. ¹⁴ O'do rē ni ku kaa Yisaya nēbi 'ba Wiri iya ne here. Mo iya henye,

¹⁵ “Tu'dē maako'e mi dakaŋo 'ba Zebolona 'dō Napatali aba,

'dō vidi ma ha gēri 'ba fōfō kyedre kayo ha ranga 'ba Yeredene vidi 'ba Galilaya dakaŋo 'ba vo leze'e, ¹⁶ zē vidi ma ēdi alimanni mi mandölu 'ba koli ne.”

¹⁷ Mi kadra nani, Yēsu ayeto kö'du kise 'bēni yēti zi vidi, iya henye, “Oto'e de 'e tēmi kö'du kyēnyē 'be'e ga kö'du damöku 'ba Wiri ēdi ku kara.”

Yēsu ako'jo kora vo kyenze kiriyē sowɔ

¹⁸ Mati Yēsu ēdi alasi ta da göti 'ba fōfō 'ba Galilaya, mo i'ja öndu vo kyenze kiriyē riyō Simona ma ako'jo Petero öndu ni Anderiya aba. Ēdinni kyenze kiri tēmi fōfō öndu aba. ¹⁹ Yēsu iya zi zē henye, “Ayiye zi ma, ma kayandiye zi vidi kika mo zi Wiri.” ²⁰ Here kandi ila öndu 'bēnni ne, i'bēnni gbɔ mo aba.

²¹ Mo i'bē nduwē dagba i'ja öndu ma kyamo'e riyō, Yemisi ni Yowani aba gisi 'ba Zebedeyo zē ēdinni mi tōŋbö ēnni 'bu nni Zebedeyo eti öndu ēnni ko'jo mo nzɔ. Yēsu ako'jo zē. ²² Mora kandi zē ilanni tōŋbö ne 'bu nni aba, ēnyi i'bēnni gbɔ mo aba.

Yēsu ayandi kö'du vidi kɔ'jɔ aba

²³ Yēsu ēnyi alasi biya tēmi Galilaya, kö'du yandi aba mi bi 'ba mötu'e yöyö yöyö laka 'ba damöku 'ba Wiri aba, zi vidi ma ēdinni dakyinē 'ba kɔɔ ma 'beri'beri rakɔɔ kɔ'jɔ aba. ²⁴ Kö'du yöyö ga kö'du mo apere rē ni biya tēmi dakaŋo 'ba Siriya, mora here, vidi ikanni zi mo zē ma na rakɔɔ riti aba tēmi kyinē 'ba dakɔɔ ne'e biya, vidi

maako'e ndi keŋe aba Yësu akɔ'jo zë biya. ²⁵ Vidi kayo alö'bönni ga ndi mo tēmi Galilaya a'ba Gawo 'Butē, tēmi Yerusalem, Yudiya dakaŋo kapa 'ba Yeredene ma aga mo.

5

Kö'du kise 'ba Yësu da döku

Vo rakyenyiye ra

¹ Mati Yësu ongo vidi kayo ne'e, mo ënyi i'bë ëkyi da döku mora alima gbɔ akaŋo. Vo lö'bö 'bomo'e atoto rē nni kpo rɔ mo, ² mo ayeto gbɔ zë yandi iya henye,

³ Vo rakyenyiye ra vidi wiri lumë aba, ga kö'du damöku 'ba Wiri 'bëzë ra.

⁴ Vo rakyenyiye ra vidi ma kudu aba, ga kö'du akayëyi zë.

⁵ Vo rakyenyiye ra vidi ma dakumbë aba, ga kö'du akirinni drivu 'ba dakaŋo.

⁶ Vo rakyenyiye ra vidi ma na o'bo a'ba kodro aba tinyö, ga kö'du zë atɔvɔnni.

⁷ Vo rakyenyiye ra vidi ma mi kyëyi aba, ga kö'du zë aki'janni mi kyëyi.

⁸ Vo rakyenyiye ra vidi ma di'di zë ŋbala, ga kö'du zë akongɔnni Wiri.

⁹ Vo rakyenyiye ra vidi ma vo wayata, ga kö'du akako'jo zë na gisi 'ba Wiri.

¹⁰ Vo rakyenyiye ra vidi ma ayaza zë ga kö'du tinyö 'bëzë, ga kö'du damöku 'ba Wiri 'bëzë ra.

¹¹ Vo rakyenyiye ra vidi ma alidiye, ayaza'e, o'do'e na kyënyë dakyinë kö'du 'ba Satani yada mo na ndɔndɔ ru'e aba ga kö'du 'e vo ga ndi ma. ¹² Eדיye rakyenyi aba ga kö'du biriti kyedre edi na sesi asesi zi biye komoriyë. Nenyë edi hala nēbi ma alimanni dagba kazi komo'e ayaza zë.

Yɔ'dɔ bikanyi aba

¹³ 'E kaa yɔ'dɔ zi vīdī kōndu 'ba dakaŋo ne biya. Mora ɛzɛ yɔ'dɔ ayaŋa yɔkɔ nī ku, ata'ba akayɔkɔ hala? Anza kpe na laka, here aku'du yaga mōku mora vīdī akutunnī dɔ mo ta bi lasi. ¹⁴ 'E kaa bikanyi 'ba damōku ne biya. Gawo ma uvō da lutu oho rē nī dē. ¹⁵ Vīdī maako owi lamba dē mora kī'dī mo hu sikɔ, ta gɔ mo mo i'dī da wa tɔɔ 'ba lamba, i'dī bikanyi gbɔ zi vīdī 'ba mī loko ne biya. ¹⁶ Tēmī gērī kōlō ne, bikanyi 'be'e ma yanyi ga bi dagba komo vīdī, here ne zi zē kongɔ kō'du laka ma o'dɔ 'e zi yeto 'bu komorīyē.

Kō'du yandi 'ba kō'du kī'dī

¹⁷ Asōsu 'e dē henye ere, mayi ne zi kō'du kī'dī 'ba Mosa ne koba mo 'de, a'ba kō'du yandi 'ba nēbiye. Mayi dē zi zē koba mo 'de, mayi zi kō'du yandi 'bēzē ne kinde mo. ¹⁸ Miya kō'du tīnyō ra ze'e, dakaŋo komorīyē aba alaya dekpe, mora gbī le nje i'jō kō'du kī'dī ma tisi wa aba ōlu dē. Kō'du kī'dī akinde rē nī. ¹⁹ Here ɛzɛ vīdī ma ɔwɔ gbī dē le nje kō'du ma tisi wa ne a'ba okannī 'e yandi mo zi ko'dɔ kpa here, atēdī nje tisiwa aba mī damōku 'ba Wīrī. Ta gērī ma kyamo, vīdī ma owo kō'du kī'dī a'ba ayandi oka 'e zi ko'dɔ mo kpa here, akatēdī na kyedre mī damōku 'ba Wīrī. ²⁰ Mayada zi ye, henye ere, akatɔ'bo 'e tōdu damōku 'ba Wīrī nje ɛzɛ ɛdī 'e koma aba kyɔ ta da vo kō'du kī'dī 'ba vo komoyandiye nnī Farasi ɛtī tēmī wa ma Wīrī omba zi ko'dɔ mo.

Kō'du yandi ga kō'du 'ba kamo

²¹ Owo 'e henye, ayada zi vīdī kyere naniye, “Ofo vīdī dē. ɛzɛ vīdī ma ofo vīdī ku, aki'ja riti.” ²² Mora yaanya aba mayada zi ye, vīdī ma na kamo ōndu nī aba akika mo bi 'ba riti. Mo ma ako'jo ōndu nī iya henye, “Yi wayawa ra,” akika mo komo vurē ma kyedre 'ba Yuda'e. Mo ma iya zi

öndu ni, “Yi vo lökyi,” aku'du mo mi wa'do 'ba gehena ma ölu de. ²³ Here ezë omba ku zi waki'di 'bëyi ki'di zi Wiriri da karasa asösu öndu yi edii kö'du aba re yi, ²⁴ ila waki'di 'bëyi ne ani komo bi 'ba wakumu, i'bë inde kö'du ne yaga temi kutë'e öndu yi aba, mora a'ba 'da waki'di 'bëyi ne ki'di mo zi Wiriri. ²⁵ Ezë vidi maako asusu yi mi geri 'ba kö'du ki'di, oba yi bi 'ba vurë, inde 'e kö'du ne mo aba ezë ndi kadra gba kazi toko bi 'ba vurë. Ezë edii 'e ku ani, mo aki'di yi zi vo vurë kikyë mora mo akidra yi zi turu da köndu mora aki'di yi gbö mi kamba. ²⁶ Mayada zi yi akalima ani le ezë opi ndundu kahi 'ba kö'du litë 'bëyi ne ku.

Kö'du yada ga kö'du 'ba ndoro

²⁷ Owo 'e ku iya henye, “O'do ndoro de.” ²⁸ Mora yaanya aba ne mayada zi ye, bi 'ba wakumu zi Wiriri, vidi ma ongo bi da mbara maako omba mo zi tedi zi ni, o'do ndoro ku mo aba mi di'di ni. ²⁹ Mora here, ezë komo yi ma tiri o'do yi zi kö'du kyenyë ko'do, oba yaga u'du möku. Edei na laka zi, kya 'ba re yi koba 'de yaga ta da yi ku'du biya ida re yi aba mi gehena. ³⁰ Ezë kala yi ma tiri o'do yi zi kö'du kyenyë ko'do ikye u'du möku. Edei na laka zi kya 'ba re yi ma kölö koba mo 'de ta da ida re yi biya zi ti'bë mi gehena ma ölu de.

³¹ Iya kpa henye, “Vidi mati ayeyi mbara 'beni mi'di zi mo waraga 'ba rakinga.” ³² Yaanya aba ne mayada zi ye henye, ezë kora ma inga mbara 'beni ga kö'du ma 'beri anza ndoro de, ezë mbara ne i'bë oze kora maako, mo o'do ndoro ku. Kora ma oze mo ne o'do ndoro kpa ku.

Kö'du yandi ga kö'du 'ba lömu

³³ Owo 'e kpa henye ayada zi vidi ma alaganni kyere ne'e henye, apere mi lömu 'bëyi de, o'do wa ma o'do lömu mo ne zi Yere zi ko'do. ³⁴ Mora mayada zi ye o'do 'e lömu maako de komoriyë aba ga kö'du bi lima 'ba Wiriri. ³⁵ Alömu

rë yî dë dakaŋo aba, ga kö'du bi ndi kutu 'bɔmo ra. Alömu rë yî dë Yerusalema aba ga kö'du gawo kyedre 'ba Wiri ra. ³⁶ Alömu dë dë yî aba ga kö'du ɔ'bo dë zi yëvu ma kölö ko'dɔ na kanyi mandere na köndu. ³⁷ Iya nje henye, “ɔɔ mandere e'e. Wa ma iya 'e 'beri ne ayi kazi Satani.”

Kö'du yandi ga kö'du 'ba dasolo

³⁸ Owo'e ku iya henye, komo, komo aba, yingɔ ha, yingɔ ha aba. ³⁹ Yaanya aba miya zi ye henye, “Aya'ba da kö'du kyënyë dë zi vidi ma o'dɔ kö'du kyënyë zi yî. ⁴⁰ Èzë vidi maako isa ɔ'bo yî ma datiri, mo misa ɔ'bo yî ma da gali kpa.” ⁴¹ Èzë vidi maako iri yî na wehe zi wa 'bëni kumbë, wiri kölö, injë wiri riyö. ⁴² Èzë vidi maako ako'jo wa kazi yî, i'di zi mo. Èzë vidi maako omba wa koba kazi yî dero, i'di zi mo.

O'dɔ ɔvɔ vo wehe oka yiye

⁴³ Owo 'e iya henye, “O'dɔ ɔvɔ oka yî 'e biya. Mora oyi vo wehe 'bëyi 'e.” ⁴⁴ Yaanya aba mayada zi ye, o'dɔ ɔvɔ vo wehe 'bëyiye amötu ga kö'du zë ma o'dɔnni yî na kyënyë. ⁴⁵ Zi yada 'e tedi na gisi 'ba 'bu ma komoriyë, ga kö'du mo i'di kadra ëni zi bi yanyi da vidi kyënyë'e 'dö ma laka ëti, i'di mirë zi zë ma o'dɔnni kö'du laka kpa zi zë ma o'dɔnni kö'du kyënyë. ⁴⁶ Hala Wiri aki'di biriti zi yî èzë o'dɔ nje ɔvɔ vidi ma o'dɔ nni ɔvɔ yî? Vidi 'ba 'be'bele kö'du 'e o'dɔnni kpa here. ⁴⁷ Èzë ame'do nje zi aboka yiye, here ne o'dɔ ku ndra ta da vidi ma ayɔɔ Wiri dë ne. ⁴⁸ Èdi na laka ta ga kadra biya kaa 'bu yî 'ba komoriyë.

6

Waki'di zi vo leri

¹ Andiye re 'e laka o'dɔ'e kö'du laka 'be'e dë komo vidi zi kongɔ mo, èzë o'dɔ'e ku here, i'ja'e wa ma kölö maako dë kazi 'bu'e ma komoriyë. ² Èzë yî maako ëdi ki'di wa zi

vo leri, iya kö'du mo də zi vidi maako kaa vo komo kandiye edinni ko'do mo mi bi 'ba motu'e, a'ba da geri zi vidi koronni. Na laka miya zi ye biriti 'bezē ku nje here. ³ Ēzē edi waki'di zi vo leri, i'di vidi ma kara rē yi ne ma yolo də. ⁴ I'di toto liwo. Ēzē 'bu Wirī i'ja wa ma o'do ku liwo ne mo aki'di biriti mo zi yi.

Mötu ko'do

⁵ Ēzē ediye amötu anza'e də kaa vo komo kandiye, kö'du zē o'donni lovo tɔɔv mötu ko'do aba mi bi 'ba motu'e ta da geri zi vidi nni kongɔ. Mayada zi ye, tinyö biriti 'bezē gɔ mo ra ku nje ne. ⁶ Ēzē omba mötu ödu kutu yi aba loko 'bēyi isi haloko gē yi a mötu zi 'Bu yi, zi Wirī mati ongɔ rɔ mo də ne. Wa mati o'do'e ku liwo ne, 'Bu'e aki'di biriti mo zi ye. ⁷ Ēzē ediye ku amötu adele'e mi me'do də kaa vidi ma ayolo Wirī də, ga kö'du zē asösu 'bēnni henye akowonni ga kö'du mötu konda 'bēnni ne. ⁸ Anza'e də kaa zē, ga kö'du 'bu'e ayolo wa ma, omba'e ne ku kyere gba kazi ako'jo 'e də. ⁹ Nenye edi hala aka mötu'e.

'Bu ze ma komoriyē nani,
ru yi mēdi na koro.

¹⁰ I'di damöku 'bēyi mayi,
kö'du 'bēyi 'ba dakaŋo kinye mo'do rē ni kpa kaa 'ba komoriyē ne here.

¹¹ I'di wakonyo 'ba kadra ma ndenye ne zi ze.

¹² Ila ze ga kö'du yaŋa 'beze kaa dēdi kila oka ze 'e ga kö'du yaŋa zē o'donni zi ze ne here.

¹³ Ika ze də mi wayonzɔ, asesi ze laka kazi Satani.

¹⁴ Ēzē ila'e vidi ga kö'du ma zē ayaŋanni zi ye ne, 'bu'e ma komoriyē ne akila 'e kpa ga kö'du yaŋa 'be'e. ¹⁵ Ēzē ila'e vidi də ga kö'du kyenyē, 'bu'e ma komoriyē ne ila 'e kpa də ga kö'du kyenyē 'be'e.

Hakoro

¹⁶ Ĕzē ēdiye he 'e koro, ayaŋa'e da komo'e dē kaa vo komo kandiye ēdinni ako'do. Zē afufu rē nni vonyō vonyō zi yolo mo nēdinni hē nni koro. Tinyō miya zi ye biriti i'di ku nzo ndo zi zē. ¹⁷ Ĕzē ēdi he 'e koro, akaka'e komo'e osa'e yēni re 'e, ¹⁸ kazi vidi maako'e ayolōnni ēdiye he 'e koro, nje 'bu'e ma ongo ro mo dē ne, mo ra nje ma yolo wa ma o'do'e na liwo ne mo aki'di biriti mo zi ye.

Watoo rē yi

¹⁹ Ulu ha wa dē zi ye dakaŋo kinye, bi ma malödō ēdi yaŋa wa ti'de zi mo ne, wa ma ēdi lēndrē ne, mora vo logo ēdinni logo wa ta do mo ne. ²⁰ Wa ma laka ulu ku zi ye komoriyē, ga bi ma malödō ayaŋa wa dē ta do mo, wa lēndrē, vo logo alogo wa dē ta do mo ne. ²¹ Ga kö'du, bi ma ulu ha wa ku do mo ne di'di yi atēdi ŋburu do mo.

²² Komo yi ra, na lamba 'ba rē yi. Ĕzē komo yi ēdi na laka ida rē yi ti'de akatēdi ndo mi bikanyi kyedre. ²³ Ĕzē komo yi na kyēnyē rē yi ti'de atēdi ga bi köndu. Ĕzē bikanyi anza dē mi yi di'di yi ndo na bi köndu.

Wirī 'dō kōhi aba

²⁴ Vidi maako o'bo dē zi litu zi yere riyō, mo atowo nje ma kölō, mo akoyi ma kölō. O'bo dē zi litu zi Wirī kpa zi damōku? ²⁵ Mi kadra ko'do kölō ne mēdi kiya zi ye alima'e dē kö'du sōsu aba ga kö'du 'ba wakonyo, wa kuwē, bongo ga kö'du lawo oo ndra ta da wakonyo. Mora kö'du ida ra oo ndra ta da bongo. ²⁶ Ong'e aliye te, zē isi nni wa dē, zē umunni wa dē ki'di mo mi lo'bi. 'Bu 'ba komoriyē ne ēdi zē kulu. Here anza'e dē kyedre ta da aliye? Asōsu 'be'e 'e ra dē kyedre ta da aliye? ²⁷ Vidi maako tēmi 'e atobo lima tisi konda, kö'du sōsu aba kö'du mo?

²⁸ Kö'du a'di ēdiye alima kö'du sōsu aba ga kö'du bongo? Ong'e dōru 'ba möku te zē urunni bongo dē, o'dōnni loo dē zi nni. ²⁹ Tinyō miya zi ye, Solomono ēdi

le wa dakayo aba usu bɔngɔ ma teme alaga dōru 'ba möku dē. ³⁰ Ēzē Wīrī ēdī kusu bɔngɔ ra dōru ma ēdī alɔ'bo atɔ'bo'e dē bɔngɔ kusu re 'e, vīdī ma kō'du koma aba ne. ³¹ Miya zi ye alima'e dē kō'du sōsu aba kiya mo henye, “Ma konyo wa ndenye ta kila? Ma kuwē wa ndenye ta kila? Ma ki'ja bɔngɔ ta kila?” ³² Vīdī ma ayɔlɔ Wīrī dē ne ēdī nje taho ga wa 'ba dakaɲo ne. 'Bu 'e ma komoriyē nani mo ayɔlɔ, wa ma omba'e ne, mo akī'dī zi ye. ³³ Oma mī damōku 'ba Wīrī dagba 'dō tīnyō 'bɔmo aba, wa ma omba ne mo akī'dī zi yī. ³⁴ Asōsu kō'du wa 'ba mīndō aba dē, ga kō'du mīndō ēdī kō'du sōsu 'bēnī aba kutu, kadra 'ba mīndō ēdī kpa kō'du 'bēnī aba kutu.

7

Vurē ko'dɔ nje

¹ O'dɔ vurē 'ba vīdī maako dē na mbērē. Ēzē o'dɔ ku, ako'dɔ vurē 'bēyī kpa here. ² Gērī ma ēdī ko'dɔ vurē 'ba vīdī mo aba ne, ako'dɔ vurē 'bēyī kpa mo aba. Ndī me'do ma ēdī yeri mo ra vīdī ne akayeri 'bēyī kpa here. ³ Kō'du a'di onɔ bi da wa mati komo öndu yī, kazi bi kongɔ da kulugbu kyedre ma komo yī ne. ⁴ Hala akiya zi öndu yī, “'ī'dī ma yago ngayo nenyē yaga ta komo yī,” mora ēdī 'bēyī gbī kulugbu aba komo yī? ⁵ Yī vo komo kandi nenyē, ayago kulugbu ne dero dagba yaga ta komo yī, zi bi kongɔ na laka zi yago ngayo yaga ta komo öndu yī. ⁶ 'ī'dī wa 'ba Wīrī dē zi wīhiye. U'du wa ma teme 'bēyī dē da komo wa'do 'e akalasinī ta dɔ mo, akizannī mī yī sisisi yaga.

Oma aki'ja

⁷ Ako'jo akī'dī zi yī, oma aki'ja, akökö, akayēhu haloko zi yī. ⁸ Zē ma ti'de ako'jonnī akī'dī zi zē. Zē ma ti'de omannī, aki'jannī. Zē ma akökönnī akayēhu. ⁹ Ēyī ra ēzē wisi 'bɔmo ako'jo mangɔlɔ'bo, mo ēnyī irī yītō 'ī'dī zi mo?

¹⁰ Ĕzē wisi maako ako'jo kyenze ma mo akiri wiri ki'di zi mo. ¹¹ Vo kö'du kyenyē ko'do'e, ēzē i'di 'e waki'di 'be'e zi gisi 'be'e. 'Bu 'ba komoriyē akī'di wa ma laka ndra kyō zi ye. ¹² Wa ma omba oka yi 'e ko'do mo zi yi ne o'do kpa zi zē, nenyē kö'du kise 'ba kö'du ki'di 'dō nēbi kö'du eti. ¹³ Ödu 'e ta ha resi ma tisi ne, ha resi ma kyedre ne i'bē bi 'ba koli. Gēri ma kyedre ne, vidi ma ēdi ti'bēnni ta go mo ne zē na kayo. ¹⁴ Ha loko ma ēdi ti'bē bi 'ba didi ma ŋburu ŋburu ne nje tisiwa. Vidi ma i'janni ne, toto tisiwa.

¹⁵ I'di 'e komo'e mandi laka, kazi nēbi kö'du 'ba Wiri mambēre ne'e, ga kö'du usunni bōngō ma o'do tēmi yēvu 'ba timēlē ne ta rē nni yaga, mora mi di'di zē na tuku wōliwōli ma kyenyē. ¹⁶ Akayōlo'e zē tēmi wa ma zē ēdinni ko'do mo. Kaga kono ana oha dē, ana kyēlu dē. ¹⁷ Mora kpa here, kaga laka ana gbī lōgō laka. Mora kaga ma kyenyē ana gbī lōgō kyenyē. ¹⁸ Kaga laka ana lōgō kyenyē dē. Kaga kyenyē ana lōgō laka dē. ¹⁹ Kaga ma ti'de ana lōgō ma laka dē ne akiga akaŋo aku'du mi wa'do. ²⁰ Akayōlo zē nje tara lōgō 'bēzē ma ana ne.

²¹ Anza vidi biya ma ēdinni ko'jo ma, “Yere Yere,” ne akatōdunni mi damōku 'ba Wiri, nje zē ma o'dōnni wa ma 'Bu ma komoriyē omba zē zi ko'do. ²² Mi kadra 'ba vurē nani, vidi ma kayo akiyanni zi ma henye, Yere, Yere, ze ra dēdi kumē kö'du dakyikyī kore aba yaga tara vidi mi ru yi? ²³ Ma kaya'ba, ma kiya zi zē henye, “Ma yōlo 'e dē. I'bē'e yaga tara ma, 'e vo kö'du kyenyē ko'du ne'e.”

Vo loko ko'ba'e riyo

²⁴ Ĕzē vidi ma owo kö'du yandi 'bama ku koro mo aba, atēdi kaa vo kö'du yōlo ma o'ba loko eni da ri'di. ²⁵ Ĕzē mirē a'di wini oso le, ēzē buluku aluku le akyēti rē ni le ra loko nani alōru dē, ga kö'du o'ba hu mo ku da ri'di. ²⁶ Ĕzē vidi ma owo kö'du yandi 'bama ne dē koro mo aba, atēdi

kaa vo lumë ma o'ba loko ëni da yayi. ²⁷ Mirë a'di wini oso, buluku aluku ra loko nani alöru ku na löru kyënyë. ²⁸ Mati Yësu inde kö'du yëti ku zi vidi kayo nani 'e zë ku na rakaga ga kö'du wa yandi 'bomo ne. ²⁹ Ga kö'du mo ëdi kala konda aba. Anza dë kaa vo komoyandi 'ba vo kö'du kida'e.

8

Yësu akɔ'jɔ vo mönyu

¹ Mati Yësu asi akaŋo ta da döku ne, vidi kayo alö'bönni gɔ mo. ² Vo mönyu maako ayi alɔdrɔ, akaŋo komo Yësu, iya henye, “Yere, ëzë omba ku akɔ'jɔ ma ŋbala.” ³ Yësu iza kala ni gbɔ ise ra vere nani, iya henye, “Momba dɔ mo ku.” Mo iya henye, “Ëdi na ŋbala.” Akɔ'jɔ yi ku, mora rakɔɔ ila vere nani gbɔ kandi. ⁴ Yësu ise gɔ mo zi mo, iya henye, “I'bë iya me'do nenye dë zi vidi maako, i'bë zi vo karasa 'e ma nyelinni rë yi, i'di wakumu 'ba wa kɔ'jɔ ma Mosa i'di kö'du mo ne, zi yada yi zi vidiye ti'de akɔ'jɔ yi ku.”

Kyedre 'ba da vo kanya

⁵ Yësu ödu mi Kaparanamo kyedre 'ba vo da kanya maako 'ba Roma vo da wehe lamikölö ayi ako'jo ha Yësu ga kö'du wa konyi. ⁶ Iya henye, “Yere, vo kalima 'bama ëdi rakɔɔ aba liŋɔ na keŋe na riti.” ⁷ Yësu iya henye, “Ma ti'bë liŋɔ 'bëyi zi mo kɔ'jɔ.”

⁸ Kyedre 'ba vo da kanya nani iya henye, “Yere, o'bo dë zi yi tayi liŋɔ 'bama. Iya nje hë yi akakɔ'jɔ vo kalima 'bama ne, ⁹ ga kö'du mayɔɔ kala konda 'bëyi ëdi gbï kaa 'bama, mëdi kala konda 'dö vo kanya ëti hu ma. Ëzë ma me'do zi ma kölö, miya henye, ‘I'bë,’ mo i'bë gbï. Ëzë ma me'do zi maako, miya henye, ‘Ayi,’ mo ayi gbï. Ëzë ma me'do zi vo kalima 'bama, o'dɔ wa nenye mo o'dɔ gbï.”

¹⁰ Mati Yësu owo me'do 'ba vere ne ku, aga gbɔ rɔ mo. Mo iya zi vo gëniye iya henye, “Tinyö miya zi ye, mi'ja vidi maako dë 'de tëmî vidi 'ba Yiserele, ma ëdî kö'du koma aba kaa vere ne. ¹¹ Èdî na laka mëdî kiya zi ye, ma kayo mo atayinnî tëmî dakaŋo kapa 'ba humirë 'dö da lërë aba zi drɔkɔ rë nnî ra Abarayama, Yisika, Yakoba ëtî mî damöku 'ba Wirî. ¹² Gisi 'ba Yiserele ma kayo, ma akɔ'jɔ damöku ga kö'du zë aku'du zë mi bi köndu 'ba kudu ha konyo aba.” ¹³ Yësu aya'ba dɔ mo iya zi vo da kanya nani, iya henye i'bë liŋɔ ako'dɔ rë nî kaa wa ma oma ne. Mora vo kalima 'ba da vo kanya ne akɔ'jɔ gbɔ mî kadra nani.

¹⁴ Yësu i'bë ödu loko 'ba Petero i'ja wese 'ba Petero zöyî aba o'ba rë nî ku da sora. ¹⁵ Mo ise kala mo, zöyî ila mo gbɔ. Here mo ënyî gbɔ litu zi mo. ¹⁶ Mî da hutaga nani aba, ikannî vidi kayo maakowe ëdinnî nökyî aba zi mo. Mo ore dakyikyî yaga ta rë zë me'do aba. Mo akɔ'jɔ vidi ma rakɔɔ aba ne'e ti'de. ¹⁷ Mo o'dɔ here zi tëdî kaa ma Yesaya nèbî vo me'do 'ba Wirî iya ne. Mo iya henye, “Ma gogo makinjê rakɔɔ yaga.”

¹⁸ Yësu ongɔ vidi kayo ëdinnî ku kpo ta rë nî mo ame'do zi vo lö'bö gëniye zi zë kumu kafo föfö ma agamo. Mo ame'do gbɔ zi vo lö'bö gëni 'e zi zë kumu ti'bë kafo ranga ma agamo. ¹⁹ Vo komoyandi maako ayi zi mo iya henye, vo komoyandi. Bi ma i'bë zi mo. Ma kusu gëyî. ²⁰ Yësu aya'ba dɔ mo, iya henye, “Uhwavödö 'e ëdinnî ogo ënnî aba, ali 'e ëdinnî loko ënnî aba. Wisi 'ba Vidi anza dë liŋɔ aba na bi 'ba ralawo.” ²¹ Vere maako na vo lö'bö gɔ mo iya henye, “Kyedre 'bama, i'dî ma 'ba dero 'bu ma kusu.” ²² Yësu iya zi mo henye, “Usu ga ma, ila yöku 'e musunnî yöku ënnî.”

²³ Yësu ëkyî gbɔ mî tönjbö 'dö vo lö'bö gëni ëtî ²⁴ tisi yaa buluku ënyî gbɔ aluku da föfö nani. Buluku alima ku tönjbö kɔhɔ zi liko kaŋo. Yësu ëdî ako'do. ²⁵ Zë i'bënnî

alironni mo, iyanni henye, “Yere, akɔnyi ze, dēdi ku kara zi koli.” ²⁶ Mo iya zi zē henye, “Ēdiye atere ga a'di? Ēdiye koma tisi aba.” Mo ɛnyi amo da buluku wini kagba aba, mati ɔɔnni ne, bi gbɔ liwo. ²⁷ Zē ti'de na rakaga iyanni henye, “Vere ne, ɛyi ra? Buluku 'e wini kagba aba owonni dɔ mo.”

Vo nōkyi nni wa'do ɛti

²⁸ Mati Yēsu umu da fōfō i'bē mī dakaɔ 'ba Gadora ne, vidi riyo maako'e zē dakyikyī aba andɔsi dē nni mo aba. Vidi ne'e ɛnyinni na nganga. Vidi maako ɔ'bo dē zi laga ta ga bi nani, dakyikyī ne'e ayaza rē nni zi Yēsu. ²⁹ Zē apinni na kyembe, iyanni henye, “Yi Wisi 'ba Wirī nenyē, a'di ra omba kazi ze ayi ku de ze kinde gba kazi kadra mo tɔkɔ?”

³⁰ Wa'do kayo 'ba liɔ ɛdinni wakonyo kara ra liɔ da lutu. ³¹ Dakyikyīye ayaza rē nni zi Yēsu, iyanni henye, “Ēzē omba ku kore ze, utu ze zi wa'do nani 'e.” ³² Mo iya zi zē, henye, “i'bē.” Zē i'bēnni ɔdunni mī wa'do kayo naniye, mora wa'do naniye ɛnyinni gbɔ ti'de ataho bi lunyi 'ba fōfō mora aluyinni gbɔ ti'de mī wini. ³³ Vo yako wa'do nani 'e aho iyanni mī gawo. Ayadanni kō'du ma o'dɔ rē ni nani ti'de, kō'du mati o'dɔ rē ni zi kora dakyikyī ne'e. ³⁴ Vidi 'ba mī gawo nani 'e olɔnni gbɔ ti'de tayi Yēsu kongɔ. Zē i'janni mo ako'jonnī hɔ mo zi mo tēnyi ti'bē yaga tēmi dakaɔ ɛnni.

9

Yēsu akɔ'jɔ kora vo keɛe maako

(Mk. 2:1-12; Lk. 5:17-26)

¹ Here Yēsu ɛkyi mī tōɔbō i'bē hulēhu kyēti 'ba fōfō mī gawo 'bēni. ² Ani kya 'ba vidi maako'e ikanni zi mo kora vo keɛe akaɔ ne ɛdi ako'do da sora. Mati Yēsu ongɔ hala kō'du koma 'bēzē ɛdi, mo iya zi kora keɛe ne henye,

“Akyigɔ rē yī, wisi ama, kö'du kyënyë 'bëyi ila ku.” ³ Mora here, kya 'ba vo komoyandi 'ba vo kö'du kida'e ame'donni na bi dē nni, iyanni henye, “Kora nenyë, ëdi me'do 'dasi ra kiya.” ⁴ Mora here, Yësu ayɔɔ kö'du sōsu 'bëzë, ne a'ba iya henye, “Kö'du a'di ëdi 'e kö'du kyënyë mahere ne sōsu mo? ⁵ Mavala ra zi kiya, ila yī ku ga kö'du kɔɔ kyënyë 'bëyi, kɔɔ zi kiya henye, “Ënyi riyë alasi?” ⁶ Mako'do tɔnyö zi ye yɔɔ, Wisi a Vidi ëdi kyigɔ aba dakaŋo zi kö'du kyënyë kila.” Mora here, mo iya zi kora keŋe ne henye, “Ënyi riyë, injë sora 'bëyi ne, i'bë liŋɔ!” ⁷ Kora ne ënyi riyë i'bë gbɔ liŋɔ. ⁸ Mati vidi kayo ongɔnni ne, zë na tere Wirī yeto aba ga kö'du kyigɔ kaa mahere ne ki'di mo zi vidi.

Yësu akɔ'jɔ Matayo

(Mk. 2:13-17; Lk. 5:27-32)

⁹ Here Yësu ila bi nani, ma mo i'bë dagba, mo ongɔ kora vo 'be'bele kö'du ru mo Matayo, ëdi alima bi 'ba 'be'bele kö'du, mo iya zi mo henye, “Alö'bö ga ma.” Matayo ënyi alö'bö gbɔ gɔ mo. ¹⁰ Mati Yësu ëdi wakonyo mi liŋɔ a Matayo, vo 'be'bele kö'du kyɔ, a'ba kya 'ba vo kö'du kyënyë ko'dɔ'e ayi onyonna wa Yësu aba a'ba, vo lö'bö 'bɔmo'e ëti da tarabiza kölö. ¹¹ Kya 'ba Farasiye ongɔnni kö'du ne here, ako'jonna ha vo lö'bö 'bɔmo'e, “Kö'du a'di vo komoyandi 'be'e ëdinni wakonyo vidi mahere ne ëti? ¹² Yësu owo kö'du 'bëzë ne, aya'ba dɔ mo iya henye, vidi ma rē zë na laka kazi kɔɔ, i'bënni dē zi vo ɔwɔ, nje zë ma na rakɔɔ. ¹³ I'bë oma'e mi kö'du ya'ba ma kö'du yöru iya ne.” Ëdi kö'du laka ma momba, ra anza ngötu kumu. Mayi dē kö'du vidi laka'e, mayi ga kö'du vidi 'ba kö'du kyënyë'e.

Kö'du kɔ'jɔ kö'du 'ba hakoro

(Mk. 2:18-22; Lk. 5:33-39)

¹⁴ Here vo lö'bö 'ba Yowani Bapatisi ayinnî zi Yësu, ako'jonnî kö'du iyannî henye, “Kö'du a'di ze Farasi ëti, dëdî he ze koro mora vo lö'bö 'bëyiye, oro hë nnî dë gɔ mo?” ¹⁵ Yësu aya'ba dɔ mo iya henye, omba 'be'e yingɔ ma ëdinnî mi kyërë 'ba oze, zi tëdî na rasösu ëzë 'biyësi ëdî zë ëti? Anza here dë. Here kadra mo akatɔkɔ, ëzë omba ku 'biyësi koba 'de kazi zë mora atehennî 'da hë nnî koro. ¹⁶ “Vidî maako uru bɔngɔ ma kyiyî dë zi kɔ'jɔ bɔngɔ ma kɔɔ, ga kö'du bɔngɔ ma kyiyî ako'dɔ wogo kyedre mi bɔngɔ ne. ¹⁷ Vidî maako ope a'ji ma kyiyî dë mi lɔsɔ wana makɔɔ, ga kö'du lɔsɔ wana akiha a'ji akalödî yaga, mora lɔsɔ wana ne akayaŋa rë nî. Here a'ji makyiyî mope gbî mi lɔsɔ wana makyiyî a'ba 'dö riyö atëdinnî na laka.”

Wu'jë 'ba kyedre 'ba Yuda'e nnî mbara ma ise ra bɔngɔ 'ba Yësu

(Mk. 5:21-43; Lk. 8:40-56)

¹⁸ Mati Yësu ëdî kö'du nenye kiya, vidî mi turu 'ba Yuda'e ayi zi mo alɔmvɔ akaŋo komo mo iya henye, “Wu'jë 'bama oli ku yaanya ayi i'dî kala yî dɔ mo zi mo tëdî na didî.” ¹⁹ Yësu ënyî riyë alö'bö gbɔ gɔ mo mora vo lö'bö 'bɔmo'e i'bënnî gbɔ mo aba. ²⁰ Mbara maako ëdî na riti, kö'du yama ëdî taho ta rɔ mo kɔɔ 'butë dɔmoriyö, ayi ta kafo Yësu ise da ha bɔngɔ 'bɔmo gbɔ. ²¹ Mo iya na bi dëni henye, “Ëzë mise gbî le nje ra 'bɔngɔ ɔmo, akakɔ'jɔ ma.” ²² Yësu opi rë nî ongɔ mo, iya henye, “Ëdî na kyigɔ wu'jë ama! Koma 'bëyi akɔ'jɔ yî ku.” Tëmi kadra ne mbara ne akɔ'jɔ rë nî gbɔ na laka. ²³ Mati Yësu ödu mi loko 'ba turu kyedre ne, mo i'ja vidî kayo ëdinnî kyëzu 'ba da koli kome. ²⁴ Mo iya zi zë henye, “Vidî biya asiye yaga. Wu'jë tisi ne oli dë mo ëdî nje ako'do!” Here zë biya ogonnî mo gbɔ. ²⁵ Kandi ma ti ore vidî ne'e ku yaga, Yësu i'bë mi loko ma yöku wu'jë dɔ mo ne, irî kala mo mo ënyî gbɔ riyë. ²⁶ Kö'du yöyö ne apere rë nî biya tëmi dakaŋo nani.

Yēsu akɔ'jɔ vo komoköndu riyö

²⁷ Yēsu ila bi nani ēdī ku atī'bē, vo komoköndu riyö ayetonni lö'bö ga ndī mo. Zē agbögbönni hē nni, iyanni henye, i'di miyi mäyi re ze, “Asösu kö'du ze, Wisi 'ba Dawidi!” ²⁸ Mati Yēsu ödu loko, vo komoköndu riyö ne ayinni zi mo, mo ako'jo hē zē iya henye, “Oma'e ku zi matɔ'bo 'e kɔ'jɔ?” Zē aya'banni da me'do, iyanni henye, “ɔɔ Yere.” ²⁹ Yēsu ise komo zē, iya henye, “Mo'do rē nī kaa ma oma'e” ³⁰ komo zē ayēhu rē nī gbɔ. Yēsu ise gɔ mo zi zē iya henye, “Ayada'e kö'du nenye dē zi vidi maako!” ³¹ Mora zē i'bē a yēlenni kö'du ne ta ga bi nani ti'de.

Yēsu akɔ'jɔ kora ma ɔ'bo dē zi me'do

³² Mati vidi kora ne'e ēdinni atī'bē, kya, vidi maako'e ikanni kora maako zi Yēsu, mo ɔ'bo dē zi me'do ga kö'du mo ēdī dakyikyī aba. ³³ Mora kandi ma ti ore dakyikyī ku yaga, kora ne ayeto me'do mora vidi biya na rakaga. Zē iyanni henye “Gba dongɔ kö'du ma hee ne dē mī Yiserele.” ³⁴ Mora Farasiye iyanni henye, “Ne yere 'ba dakyikyīye ra i'di kyigɔ ne zi Yēsu zi dakyikyīye kore yaga.”

Yēsu asösu rē nī ga kö'du vidi

³⁵ Yēsu ēnyi i'bē biya lasi aba tēmi gawo daliɔ aba. Mo ayandi kö'du mi bi 'ba mötu'e, kö'du yöyö laka 'ba damöku 'ba Wiri yēti aba, mora akɔ'jɔ vidi kayo dakyinē 'ba kɔɔ aba. ³⁶ Mati mo ongɔ vidi kayo, di'di mo oso kyɔ kö'du sösu aba ga kö'du zē na kö'du sösu, wakɔnyi kpa anza dē kaa timälē kazi vo yako. ³⁷ Here mo iya zi vo lö'bö 'bēnniye henye, “Wa mī yaka ēdī kyɔ, mora vo lɔɔ ko'do'e ayonni dē. ³⁸ Amötu zi vo kyeti yaka nenye, mo mutu yaga vo lɔɔ'e zi wa 'bɔmo toto mo ta yaka.”

10

Vo Litu 'butë dōmoriyō

(Mk. 3:13-19; Lk. 6:12-16)

¹ Yēsu akɔ'jɔ vo lö'bö 'butë dōmoriyō 'bēniye bi kōlō i'di kyigɔ zi zē kore dakyiky yaga, zi kɔ'jɔ kɔɔ rakɔɔ aba biya. ² Nenyē'e ru 'ba vo litu, butë dōmoriyō ne'e ma dagba Simona (ma ako'jo Petero) öndu mo: Anderiya, Yemisi öndu nī Yowani aba, gisi 'ba Zebedeyo. ³ Pilipo, Baratolomoya, Toma, Matayo, vo 'be'bele kö'du, Yemisi wisi 'ba Alipayo Tadöyösu, ⁴ Simona vo dakaŋo 'ba Kanana zē Yudasi Sikereto ma asösu Yēsu aba.

Lɔɔ 'ba vo lö'bö 'butë dōmoriyō

(Mk. 6:7-13; Lk. 9:1-6)

⁵ Vidi kora 'butë dōmoriyō ne'e, Yēsu utu zē kö'du kira nenyē aba. “İ'bē'e dē mī dakaŋo 'ba vo leze'e mandere mī gawo 'ba Samarona'e. ⁶ Omba zi ye ti'bē zi tımēlē 'ba Yiserele ma ölu. ⁷ İ'bē'e ayētiye, ‘Damöku 'ba Wiri ēdi ku kara.’ ⁸ Akɔ'jɔ'e vo kɔɔ, ayɔmɔ'e yöku löhu na didi, akɔ'jɔ'e zē ma na riti kɔɔ mönyu aba, ore'e dakyiky yaga. İ'ja'e kazi ma na mbiya, here i'diye kpa zi zē na mbiya. ⁹ İnjē'e dahabo ako dē, kɔhi mandere meŋe kɔhi mī bɔngɔ re 'e. ¹⁰ İnjē'e aŋboro 'ba wa lenze dē ta bi ti'bē 'be'e, oba'e nje bɔngɔ kamoka ma ēdiye akusu ne. Oba'e mɔɔɔ 'ba lasi dē, vo lɔɔ'e aki'di zi zē wa ma zē ombanni.”

¹¹ “Ēzē ayiye mī gawo, i'bē'e bi koma kö'du vidi ma akiriye kala kyedre aba, alima'e mo aba le zi ye bi nani kila. ¹² Ēzē i'bē'e mī liŋɔ iya'e henyē, ‘Rakyēyi mēdi eti.’ ¹³ Ēzē vidi mī liŋɔ nani iriye kala kyedre aba, i'diye wa mētē 'be'e 'ba rakyēyi malima, ēzē zē irinni 'e dē kiri kala kyedre aba, oba'e wa mētē'e hulēhu. ¹⁴ Ēzē kya 'ba liŋɔ mandere gawo omba dē bi 'e kiri kala kyedre aba mandere kö'du 'be'e kowo, ila'e bi nani akyitɔ'e turufu 'de ta ndiye

zi mo na lömu rë zë. ¹⁵ Mayada zi ye tinyö, mi kadra 'ba vurë aba atëdi na kyënyë ndra kö'du gawo nani ta da gawo 'ba Södömo, Gómora aba.”

Yësu ame'do kö'du 'ba riti
(Mk. 13:9-13; Lk. 21:12-17)

¹⁶ “Owo'e te, mëdi 'e kutu yaga kaa timëlë mi kutë wöliwöli. Here ëdiye ñbala kaa wiriye. Mora ëdiye kpa kaa atu'bu o'dönni kö'du kyënyë dë. ¹⁷ Ongö'e re 'e laka, ga kö'du vidi maako atëdinni ani zë akiri ni 'e akika bi 'ba vurë mora zë aku'bönni 'e mi bi 'ba mötu'e. ¹⁸ Kö'du ma, akika 'e bi 'ba vurë komo vo dakaño yere ëti, zi kö'du yöyö laka ne yada zi zë zi vo leze'e. ¹⁹ Èzë ikanni 'e bi 'ba vurë, asösu'e dë a'di ra ati'bë'e zi kiya, mandere hala akonyo'e. Mi kadra nani mo òkò ku, aki'di zi ye a'di akiya'e. ²⁰ Ga kö'du me'do ma akame'do 'e atanza dë 'be'e, zë atayinni kazi Lawo Kölö Laka 'ba 'bu'e akame'do kpuru kazi 'e.”

²¹ “Öndu'e atënyinni akpa da öndu'e zë ki'di zi kofo. 'Bu'e atënyinni akpa da gisisi 'bëniye zë ki'di zi kofo. Gisisiye ako'dönni wehe akpa vo ko'jo zë aba akutu zë zi kofo. ²² Vidi biya akiyiye ga kö'du ma. Mora vidi ma nduwë na kyigö le mi ndundu mo, akayömo mo. ²³ Èzë o'do'e na kyënyë mi gawo maako, aho'e mi gawo ma agamo. Ma yada zi ye tinyö, inde'e löö ne'e mi gawo biya 'ba Yiserele ne dë, gba kazi Wisi a Vidi tökö. ²⁴ Vo kö'du ko'jo anza kyedre ta da vo komoyandi 'bëni. Vo yasa anza kyedre ta da vo kyedre 'bëni. ²⁵ Here vo kö'du ko'jo mo'bö zi tedi kaa vo komoyandi 'bëni, vo lö'bö kaa vo kyedre 'bëni. Èzë vo da dakota ako'jo Belezobulu, vo dakota 'ba liñö'e ako'jo ru kyënyë aba.”

Atere eyi
(Lk. 12:2-7)

²⁶ “Here ere'e vidi dē. Yaanya aba, wa ma ayöfu dō mo, akayēhu, kö'du koho biya ako'dō na yōlō. ²⁷ Wa mati mēdi ayada zi ye mī mandōlu, akayada'e mī bikanyi kyedre, wayawaya 'be'e akame'do ta da tōlō 'ba loko. ²⁸ Ere'e dē kazi vidi ma ēdinnī ida ra kofo, ofonnī lawo dē. Ere'e Wiri ma akatō'bo yaṅa 'dō ida ra lawo aba mī wa'do gehena. ²⁹ Nje tarifa kōlō akatō'bo silō kogo riyo. Here silō ma kōlō alēpī dē akaṅo kazi da kö'du komba 'ba 'bu'e. ³⁰ Ga kö'du yēvu biya ma de 'e ne, ēdi akiti. ³¹ Here ere'e dē ēdiye na laka ndra ta da silō kayo.”

*Kö'du kyēnyē yasi Yēsu komba dē aba
(Lk. 12:8-9)*

³² “Here kö'du zē ma iyannī mī vidi kayo zē 'bama, mako'dō kpa here komo 'bu ma komoriyē. ³³ Mora here, ezē vidi maako omba ma dē ta komo vidi kayo, ma komba mo kpa dē ta komo 'bu ma komoriyē.”

*Anza rakyēyi ra dē wa ne kulu ra
(Lk. 12:51-53; 14:26-27)*

³⁴ “Asōsu'e dē henye ere, mayi zi rakyēyi ra kika mī damōku. 'E'e, mayi dē zi rakyēyi ra kika, kulu ra. ³⁵ Mayi zi gisi kora'e tēnyinnī wehe aba da 'bu nni, gisi mīnzō'e tēnyinnī wehe aba da ma nni, mbara koze atēnyinnī wehe aba da wese nni. ³⁶ Vo wehe kyēnyē 'be'e, atēdi akpa vidi 'ba dakota 'be'e.

³⁷ “Zē ma o'dōnni lōvō 'bu nni, mandere ma nni ndra ta da ma, o'bōnni dē zi tēdi na vo lö'bō 'bama. Zē ma o'dōnni lōvō gisi kora 'bēnni, mandere wisi wu'jē o'bōnni dē zi tēdi na vo lö'bō 'bama. ³⁸ Zē ma injēnni taka 'bēnni dē riye zi lö'bō ga ndi ma, o'bōnni dē zi tēdi na vo lö'bō 'bama. ³⁹ Zē ma o'dōnni lōvō didinnī ndra ta da lōvō ma, akayōlunnī. Zē ma ayōlunnī didinnī ga kö'du ma, aki'janni didi löhu.”

*Biriti**(Mk. 9:41)*

⁴⁰ “Vidi ma iriye kala kyedre aba iri ne ma ra, mora vidi ma iri ma kala kyedre aba, iri ne vidi ma utu ma ne. ⁴¹ Vidi ma iri nebi kala kyedre aba ga ko'du mo nebi, aki'ja mi wakinye 'ba biriti 'ba nebi. Vidi ma iri vidi ma laka kala kyedre aba ga ko'du mo na laka, aki'ja mi wa yanya 'ba biriti 'ba vidi laka. ⁴² Eze vidi ma i'di gbi le nje siko 'ba wini kyeyi, zi vidi ma kolö 'ba ga ndi ma, vidi nani aki'ja biriti re ni.”

11

*Vo litu'e kazi Yowani Bapatisi**(Lk. 7:18-35)*

¹ Mati Yesu inde ko'du neny'e yada mo zi vo lö'bö 'beni 'butë dömoriyö ne'e, mo ila bi nani i'be ko'du yandi yeti aba mi gawo 'ba Galilaya'e. ² Mati Yowani Bapatisi owo mi kamba, ko'du Korisito edi ako'do ne, mo utu kya 'ba vo lö'bö 'beniye zi mo. ³ Ze ako'jonnä ha Yesu iyanni henyé, “Ayada zi ze, yi ra kora ma omba tayi kodo dida ze bi vidi maako?” ⁴ Yesu aya'ba da me'do iya henyé, “i'be'e a'ba'e hulëhu ayada'e zi Yowani ko'du ma edi akowo'e kongö mo aba. ⁵ Vo komoköndu atö'bo bi kongö, vo keje atö'bo lasi, ze ma edinni na riti kazi koo mönyu o'do ze rjbalä, vo mbilikisi owo ko'du, yöku vidi enyinni löhu na didi, ko'du yöyö laka edi yeti mo zi vo leriye. ⁶ Rakyenyi edi zi ze ma anza nni de dajiji aba ga ko'du ma.”

⁷ Mati vo lö'bö a Yowani edi ati'benni, Yesu ame'do ko'du mo zi vidi kayo: “Mati i'be'e yaga zi Yowani mi da lipi, a'di ra omba'e zi kongö? Rakide 'ba mbili loma mi buluku? ⁸ A'di ra i'be'e yaga zi kongö? Vidi kora usu re ni mi böngö laka? Vidi ma usu re nni kaa mahere ne alimanni mi loko kyedre a yere. ⁹ Ayada'e zi ma a'di ra

i'be'e yaga zi kongɔ? Nēbī ra? ɔɔ ongo'e ndra ta da nēbī.
¹⁰ Here kö'du yöru ra iya kö'du ga kö'du mo, 'Ma kutu vo lö'bö ama dagba komo yī zi gērī yēhu zi bi yī.' ¹¹ Ma yada zi ye tīnyō, Yowani Bapatisi ēdī kyedre ta da vīdī maako, mo maako ma tisiwa mī damōku 'ba Wīrī kyedre ta da Yowani.
¹² Mī kadra ma Yowani Bapatisi ayēti kö'du 'bēnī le mī ko'do nenye damōku 'ba Wīrī ēdī tövu kyedre kyigɔ aba. Kora vo wehe ko'do'e i'dī rē nnī zi kuru mo na gbörökötö.
¹³ Here le mī kadra 'ba Yowani nēbiye biya kö'du ki'dī 'ba Mosa ame'do kö'du 'ba damōku. ¹⁴ Ēzē omba'e zi koma mī kö'du kise 'bēzē, Yowani mo Eliya, ma kö'du tayi 'bōmo ayēti. ¹⁵ Owo'e kö'du ne ēzē ēdiye mbili aba!"

¹⁶ "Yaanya aba, kaa a'di ma kiya ga kö'du vīdī ma ēdinnī mī ko'do ma ndenye ne? Zē kaa gisisi ma ēdinnī alima mī bi 'ba wakogo. Gbongɔ ma kölō akagbögbö hē nnī zi maako'e akiya.

¹⁷ 'Henyē, dɔɔ kudi 'ba rakoze zi ye, mora ɔɔ'e dē.
 Daya'bi ze ngala 'ba dakoli, mora udu'e dē.'

¹⁸ Mati Yowani ayi, mo oro hē nī uwē a'ji dē vīdī biya iyannī henye, 'Mo ēdī dakyikyī aba.' ¹⁹ Mati Wisi a Vīdī ayi, mo onyo wa, uwē a'ji. Mora vīdī iyannī henye, ongo'e bi te da kora ne. Mo onyo wa takanyi. Uwē a'ji kpa takanyi mo aboka 'ba vo 'be'bele kö'du'e vo kö'du kyēnyē ko'do'e ēti. Mora kö'du yɔɔ a Wīrī ēdī na yada zi tēdī tīnyō tēmī wa ma o'do rē nī."

Vīdī 'ba gawo naniye owonnī kö'du dē

(Lk. 10:13-15)

²⁰ Vīdī ma mī gawo ma Yēsu o'do kö'du ko'do kyedre ēnī mī zē ne, 'de oɔ dē nnī dē tēmī kö'du kyēnyē 'bēnnī, here mo iya zē na kyēnyē. ²¹ "Atēdī zi ye kyēnyē Korɔzini! Atēdī zi ye kyēnyē Beteseyida! Ēzē kö'du ko'do ma o'do

mī ye ne o'do mī Tiyere, Sidoni aba kani vīdī nani usunnī bōngɔ 'ba lubē ku rē nnī zi yada henye ere zē otōnnī dē nnī ku tēmī kō'du kyēnyē 'bēnnī. ²² Ma yada zi ye henye, mī ko'do 'ba vurē aba, Wīrī akila vīdī 'ba Tiyere, Sidoni aba tada'e. ²³ Yī Kaparanamo! Omba'e zi re 'e kīnjē komorīyē? Aku'du'e akaṅo mī wa'do 'ba gehena. Ēzē kō'du ko'do ma o'do mī ye ne mo'do mī Sōdōmo, atēdī zō kadra ndenye aba. ²⁴ Akatɔ'bo yɔlɔ'e henye, mī ko'do 'ba vurē aba Wīrī rasōsu ndra kō'du Sōdōmo tada'e!”

Ayiye zi ma zi lawo

(Lk. 10:21-22)

²⁵ Mī kadra nani Yēsu iya henye, “Bu Yere 'ba komorīyē dakaṅo aba! Mo'do öwō'dī zi yī ga kō'du zi vo kazi kō'du yɔlɔ'e, wa ma oho kazi vo kō'du yɔlɔ'e vo yandi ētī ayada ku zi gisisiye. ²⁶ ɔɔ, 'bu, nenyē hala wa ma omba kani zi rē nī ko'do. ²⁷ 'Bu ma i'dī wa ku biya zi ma. Vīdī maako ayɔlɔ Wisi dē nje 'Bu. Vīdī maako ayɔlɔ 'bu dē nje Wisi, zē ma Wisi inzi zi nnī yada.”

²⁸ “Ayiye zi ma 'e biya ma na riti kazi wayeto kīnjē makī'dīye alawo. ²⁹ O'do 'e lɔɔ 'bama, ayandi 'e kazi ma, ga kō'du ma vo watɔwɔ raya'ba aba. Here aki'ja'e ralawo. ³⁰ Lɔɔ 'bama ayeto dē. Kīnjē mo na pēlē.”

12

Kō'du ko'jo ga kō'du ko'do 'ba ralawo

(Mk. 2:23-28; Lk. 6:1-5)

¹ Anza na kɔwɔ ta gɔ mo, Yēsu ēdī gbɔ tī'bē kpuru tēmī yaka 'ba nyenyo mī ko'do 'ba ralawo aba. Vo lö'bō 'bomo'e gbɔ na o'bo, here ayetonnī da mbili nyenyo kowe i'jō mo konyo. ² Mati Farasi ongōnnī kō'du ne here, zē iyannī zi Yēsu henye, “Ongɔ te, anza na laka mī kō'du ki'dī 'beze zi vo lö'bō 'bēyiye kō'du mahere ne, ko'do mī ko'do

'ba ralawo!” ³ Yësu aya'ba da me'do iya henye, “Ako'jo'e kö'du ma Dawidi o'do mi kadra nani ma mo vidi 'bëni ëti na o'bo ne dë? ⁴ Mo i'bë ödu mi loko 'ba Wirì, mo nni vidi 'bëni ëti onyonni mangolobö koro ma i'di zi Wirì, ëdi le mi kö'du ki'di anza dë zi zë konyo mo, nje vo karasa ra akila zi konyo mo. ⁵ Kodo ako'jo'e dë mi kö'du ki'di 'ba Mosa iya henye, tëmi ko'do 'ba ralawo biya vo kö'du yëti mi yëkëlu 'ba Wirì zë oronni ko'do 'ba ralawo dë, here zë anza nni dë na litë? ⁶ Ma yada zi ye henye, wa maako ëdi kinye kyedre ta da yëkëlu. ⁷ Ködu yöru iya henye, momba ngötu kumu dë, momba 'e zi tëdi na mikuku. Èzë ayolö'e mi kö'du nenyë ku, obö'e dë zi vurë kikyë ra vidi ma o'donni kö'du kyënyë ako dë. ⁸ Wisi a Vidi Yere 'ba ko'do 'ba ralawo ra.”

Kora vo kala keje

(Mk. 3:1-6; Lk. 6:6-11)

⁹ Yësu ila bi nani ënyi i'bë bi 'ba mötu. ¹⁰ Kora maako ëdi ani na vo kala keje. Kya 'ba vidi maako'e ëdinni ani ombanni zi Yësu susu ga kö'du kyënyë ko'do ako'jonni ho mo iyanni henye, “Èdi na kyënyë mi kö'du ki'di 'beze zi vidi kö'jo mi ko'do 'ba ralawo?” ¹¹ Yësu aya'ba da me'do iya henye, “A'di, ezë vidi ma kölö tëmi 'e ëdi timëlë aba alëpi mi wogo yöndu mi ko'do 'ba ralawo, akasösu kö'du mo dë zi kotö mo yaga? ¹² Vidi köndu ra laka ndra ta da timëlë! Here ne, kö'du ki'di 'beze ila ze zi vidi maako konyi mi ko'do 'ba ralawo aba.” ¹³ Here mo iya zi kora 'ba kala keje ne henye, “Iza ga kala yi yaga.” Mo iza gö mo yaga, gbö na laka löhu kaa agamo ne. ¹⁴ Here Farasiye i'bënni o'donni mala zi Yësu kofo.

Vo litu kinzi a Wirì ra Yësu?

¹⁵ Mati Yësu owo kö'du mala rë ni ne, mo i'bë 'de ta bi nani, mora vidi kayo alö'bönni gbö ga ndi mo aba. Mo akö'jo vidi ma zë na rakö ne'e biya, ¹⁶ mo ise gö mo zi

zë iya henye, mayadanni kö'du ni dë zi vidi maako'e. ¹⁷ Mo o'do here zi rë ni ko'do kaa kö'du ma nëbï Yisaya ayi ku tïnyö.

¹⁸ “Kinye ëdi vo lö'bö ama ma minzi.

Mo ma mo'do lövö mo.

Kö'du mo, ma na rakyenyi.

Ma kutu Lawo Kölö Laka ama do mo, mo akayöyö kö'du vurë ama zi vidi.

¹⁹ Mo awasa mandere ha gbögbö dë mandere me'do na gu nberere da gëri.

²⁰ Mo owe loma ma idë rë ni ku ne dë, mandere yölu lamba ma omba ku kara tɔɔ kazi lëru.

Mo atëdi nduwë, le mo ako'do vurë ma laka 'ba kpiliri.

²¹ Tu'dë biya aki'di kö'du sösu 'bënni mi mo.”

Yësu Belezobulu aba

(Mk. 3:20-30; Lk. 11:14-23)

²² Here kya 'ba vidi maako'e ikanni kora vo komoköndu maako zi Yësu, o'bo dë zi me'do ga kö'du mo ëdi dakyikyaba. Yësu akö'jo kora ne, here mo o'bo zi me'do bi kongö aba. ²³ Vidi biya na rakaga tëmï kö'du ma Yësu o'do ne. Zë ako'jonnï kö'du iyanni henye, “Mo atëdi Wisi 'ba Dawidi ra?”

²⁴ Mati Farasiye owonni kö'du ne, aya'banni do mo iyanni henye, “Mo ore dakyikyaba ne'e yaga, ga kö'du vo dë zë Belezobulu ra, i'di kyigö ne zi mo zi ko'do here.”

²⁵ Yësu ayölo kö'du ma zë ëdinni asösu, mo iya zi zë henye, “Dakajo ma inye rë ni na gböngo gböngo wehe ko'do oka ani aba, alima na konda dë. Gawo maako, mandere dakota ma inye rë ni na gböngo gböngo wehe ko'do oka maako aba akalëpi. ²⁶ Here ëzë gböngo ma kölö ëdi wehe ko'do oka ni vere aba mi damöku a Satani, nenye kö'du ya'ba aba henye, inye rë ni ku nzö na gböngo gböngo kandi apere rë ni. ²⁷ Iya'e henye, mo ore dakyikyaba yaga kyigö 'ba Belezobulu aba, mora ëyi ra i'di zi vo ga ndi yiye kyigö

ne zi zē kore yaga? Zē atēdi na vo vurē 'bē 'e. ²⁸ Ēzē mora dakyiky kyigɔ 'ba Lawo 'ba Wiri, here damöku a Wiri ayi ku de 'e.”

²⁹ “Vidi maako ɔ'bo də tödu mi loko 'ba kora ma na kyigɔ zi wasisi ɔmo koba, nje ēzē mo ida kora kyigɔ ne dagba atehe 'da loko ɔmo kolɔ.”

³⁰ “Vidi ma anza də 'bama, mo ēdi tɪnyö kö'du aba ra ma. Vidi ma akɔnyi ma də zi toto, ēdi tɪnyö pere mo. ³¹ Ma yada zi ye henye, atɔ'bo vidi kila ga kö'du kyenyē mati o'dɔnni, kö'du kyenyē kiya aba, mora vidi mati iya kö'du kyenyē ra Lawo Kölö Laka, ila mo də. ³² Vidi mati iya kö'du kyenyē ra Wisi a Vidi akila mo, vidi mati iya kö'du kyenyē ra Lawo Kölö Laka ila mo də yaanya aba ŋburu.”

Kaga logɔ ni aba

(Lk. 6:43-45)

³³ “Zi tēdi logɔ laka aba ēdi kaga ma laka aba. Ēzē ēdi kaga ma kyenyē aba atēdi logɔ ma kyenyē aba. Kaga akayɔɔ tara dakyinē 'ba logɔ ma ana. ³⁴ 'E wiri ne'e, hala akiya'e kö'du ma laka, mora 'e Satani? Ha akiya wa ma ēdi. Ndɔ mi didi mo aba. ³⁵ Vidi ma laka akɔɔ gbī wa ma laka ga kö'du laka eni, vidi ma kyenyē akɔɔ gbī kö'du kyenyē ga kö'du kyenyē eni. ³⁶ Ayɔɔ'e henye kadra 'ba vurē aba, vidi biya na kölö kölö akayētī kö'du kyenyē ma mo iya. ³⁷ Me'do hē yi ra, akpa ako'dɔ vurē mo aba rē yi, zi yɔɔ yi vo kö'du laka kɔɔ vo kö'du kyenyē.”

Kö'du ko'jo ga kö'du ko'do

(Mk. 8:11-12; Lk. 11:29-32)

³⁸ Here kya 'ba vo komoyandi 'ba kö'du ki'di maako'e, kya 'ba Farasi maako'e eti, ame'donnī riyē iyanni henye, “Vo komoyandi, domba zi yi kongɔ ta bi kö'du ko'do ko'dɔ.” ³⁹ Mo aya'ba ɔ mo zi zē iya henye, “Hala vidi kyenyē 'ba kazi wiri edinni kadra ndenye aba. Ako'jo'e ha

ma ga kö'du ko'do? 'E'e! Kö'du ko'do ma akayada zi ye atëdi nje kö'du ko'do 'ba nëbi Yona. ⁴⁰ Tëmi gëri kölö ne Yona o'do kadra wota yɔndɔ aba mi kyenze, here Wisi a Vidi ako'do kadra wota yɔndɔ aba mi hu kaɲo yöndu ne. ⁴¹ Mi ko'do 'ba vurë aba, vidi 'ba Ninëwë atënyinni riyyë akasusunni 'e ga kö'du zë otɔnni dë nni ku tëmi kö'du kyënyë 'bënni, ma owonni kö'du yeti 'ba Yona ne. Ma yada zi ye, wa kyedre maako ëdi kinye ta da Yona. ⁴² Mi ko'do 'ba vurë aba yere mbara 'ba daliɲɔ 'ba Seba atënyi riyyë 'e susu ga kö'du mo i'bë tëmi gëri ne biya tëmi kaɲo 'bëni kö'du me'do yɔɔ yandi 'ba yere Solomonu kowo. Miya zi ye henye, wa ëdi kinye kyedre ta da Solomonu!"

Ta'ba 'ba dakyiki

(Lk. 11: 24-26)

⁴³ “Ëzë dakyiki asi ku yaga tara vidi, i'bë lasi aba dakaɲo maako bi lawo koma. Ëzë i'ja dë, ⁴⁴ akiya na bi dëni henye, ‘Ma ta'ba hulëhu liɲɔ ama ma mila ne.’ Here i'bë hulëhu i'ja loko na mbiya, ɲbala na laka. ⁴⁵ Here ënyi i'bë yaga ika aboka niye madɔmoriyö dakyiki maako'e na kyënyë ta da ni, zë ayinni alimanni gbɔ ani. Ëzë inde rë ni ku, vidi nani ëdi mi riti kyënyë ta da ma dagba. Nenyë ëdi kö'du ma ako'dɔ rë ni zi vidi ma kyënyë'e mi ko'do nenyë.”

Ma 'ba Yësu öndu mo ëti

(Mk. 3:31-35; Lk. 8:19-21)

⁴⁶ Mati Yësu ëdi gba ame'do zi vidi kayo, ma mo öndu mo ëti ɔkɔnni gbɔ. Zë ɔɔnni yaga kö'du ko'jo zi me'donni zi mo. ⁴⁷ Here vidi maako tëmi vidi naniye iya zi mo henye, “Ongɔ te ma yi, öndu yi ëti ëdinni atɔɔ yaga, ombanni zi me'do zi yi.” ⁴⁸ Yësu aya'ba da me'do iya henye, “Ëyi 'bëni ma ma? Ëyiye ra öndu ma'e?” ⁴⁹ Mo ënyi ayada bi da vo lö'bö 'bëniye, iya henye, “Ongɔ te!

Kinye ma ma öndu ma eti. ⁵⁰ Vidi ma o'do wa ma 'bu ma komoriye omba mo zi ko'do mo ne, mo ra na öndu ma, emi ma ma ma.”

13

Mala 'ba vo kofo kilii

(Mk. 4:1-9; Lk. 8:4-8)

¹ Mi ko'do kolö, Yesu ila linjo enyi i'be da göti 'ba föfö alima gbö akaño. ² Vidi kayo ma atoto re nni kpo ta ro mo gbö kyö, mo ekyi mi tönbö alima gbö mi mo, vidi kayo ro 'benni yaga da göti. ³ Mo alima kö'du yeti zi ze kyö temi mala. Yesu iya henye, “Kadra maako aba kora maako i'be kofo kilii. ⁴ Mati mo ili kofo mi yaka, kya mo aläpi da geri, ali ayi onyönni 'de. ⁵ Kya mo aläpi mi kaño ma ri'di, kaño ma laka nje tisiwa aba, kandi kofo ne ötu ga kö'du kaño ne alo de. ⁶ Mati kadra ese o'bo wevo ma luru ne'e, ga kö'du ngara'da ödu de gbo na laka, kandi wevo ne'e akyitu gbö. ⁷ Kya 'ba kofo aläpi mi kutë kono, övu mora ofo wevo mo. ⁸ Kya 'ba kofo aläpi mi kaño ma laka wevo mo ana i'jö, kya mo lamikölö, aga mo'e 'butëmodaka, mora aga mo'e 'butëwota.” ⁹ Yesu inde kö'du 'beni iya henye, “Owo'e kö'du ne, ezë edi 'e mbiliye aba!”

Mi i'jö 'ba mala ne

(Mk. 4:10-12, Lk. 8:9-10)

¹⁰ Vo lö'bö'e ayinni zi Yesu ako'jonnii ho mo iya henye, “Kö'du a'di edi 'beyi ame'do zi vidi temi mala?” ¹¹ Yesu enyi aya'ba do mo iya henye, “Kö'du koho 'ba damöku 'ba Wiri i'di ku zi ye, anza de zi ze. ¹² Mora here, vidi ma wa aba aki'di zi mo ndra, here mo atedi mo aba kyö ta da ma edi. Mora vidi mati anza wa aba de, akoba 'de kazi mo gbi le ma tisi ma mo edi mo aba ne. ¹³ Mi kö'du ma medi ame'do zi ze temi mala edi henye, 'Ze ongönni bi mora i'janni de,

zë o'je mbili nni.

Mora owonni mandere ayɔɔɔnni dë.'

¹⁴ Kö'du kumë 'ba Yisaya ga kö'du 'bëzë ne henye,
'Vidi nenyë'e akowonni nje na kowo

mora ödu dë, dë zë.

Zë akongɔnni bi akongɔ

mora 'de i'janni dë.

¹⁵ Didi vidi nenyë'e na kyigo.

Mbili vidi nenyë'e yaanya aba na kisi.

Zë ombanni dë zi kö'du tɔnyö kongɔ.

Ëzë mbili zë anza dë na kisi,

zë akongɔnni komo nni aba,

akayɔɔɔnni dë nni aba mora akotɔ dë nni zi ma hulëhu,

mora akakɔ'jo zë.' ”

¹⁶ “Mora kö'du'e ne laka ga kö'du komo'e i'ja ku, mora mbiliye owo kpa ku. ¹⁷ Ëdi na laka miya zi ye nëbi kayo mora vidi kayo a Wirɔ ombanni zi ki'ja wa ma i'ja 'e ne, mora 'de i'janni dë, mora zë ombanni zi kowo wa ma owo'e ne, mora 'de owonni dë.

Yësu ayada mi mala 'ba vo kofo kilɔ

(Mk. 4:13-20; Lk. 8:11-15)

¹⁸ “Owo'e ayandiye mi kö'du 'ba vo kofo kilɔ ne. ¹⁹ Zë mati owonni kö'du kise 'ba damöku ne, mora ayɔɔɔnni dë ëdinni kaa kofo mati alëpi da ga gëri. Satani ayi iri me'do ne yaga tëmi di'di zë. ²⁰ Kofo mati alëpi dakaɔo ma ri'di aba, ëdi zë ma owonni kö'du ne rakyenyi aba, kandi ma owonni. ²¹ 'De ödu dë gbo mi di'di zë, mora ëhinni dë na konda. Here mati kö'du kyënyë maako ayi ga kö'du kise ne, akilanni 'de kandi. ²² Kofo ma alëpi mi kono ne, ga kö'du zë ma owonni kö'du kise ne, kö'du sösu ga kö'du wa 'ba dakaɔo, ɔvɔ wa kyɔ ila kö'du kise ne dë tödu mi di'di zë, du ananni ɔgɔ dë. ²³ Kofo ma ili mi kaɔo ma laka, ëdi kö'du zë ma owonni kö'du kise ne, irinni gö zë

ra anannī loḡo, kya mo lamikölö, agamo'e 'butëmodaka mora agamo'e 'butëwota.”

Mala kö'du 'ba nyangölu

²⁴ Yësu ayada mala ma kya mo zi zë. “Damöku 'ba Wiri ëdi kaa henye. Kora maako ili kofu ma laka mi yaka ëni. ²⁵ Yondö kölö maako aba, mati vidi o'donni ku biya vo wehe ayi ili kofu nyangölu mi kutë wana, mora i'bë wëni 'de. ²⁶ Mati wevo mo övu, mbili mo omba ku zi rë ni ki'di. Nyangölu alaya gbö. ²⁷ Vo kalima a kora ne ayi zi mo iya henye, 'Kyedre, kofu laka ra ili mi yaka 'bëyi ne. Nyangölu ne ayi 'bëni ta kila?' ²⁸ Mo aya'ba da me'do zi mo, iya henye, 'Ne vo wehe maako ra o'dö kö'du ne.' Zë ako'jonnī hō mo iyanni henye, 'Omba zi ze ti'bë nyangölu ne koto mo 'de yaga?' ²⁹ Mo aya'ba da me'do, iya henye, 'E'e, ga kö'du ëzë atoto'e nyangölu ne akoto'e kya wana 'dö zë ëti. ³⁰ Ila'e wana 'dö nyangölu aba mövunni bi kölö le kadra 'ba wakumu ta yaka aba. Ma kayada zi vo loḡ'e, zi nyangölu koto dagba, hō mo kida na kulu zë ko'bo, mora da wana toto zi ki'di mo mi lo'bi.' ”

Mala 'ba kofu masatada

(Mk. 4:30-32; Lk. 13:18-19)

³¹ Yësu ayada mala ma aga mo zi zë, “Damöku 'ba Wiri ëdi henye: Kora maako oba kofu masatada iyī mi yaka ëni. ³² Kofu matisiwa aba ta da kofu biya, mati övu riyë, gbö na kyedre ta da wevo biya, övu na kaga, ali ayinni uvö loko ënni mi ngora mo.”

Mala kö'du 'ba langa

(Lk. 13:20-21)

³³ Yësu nduwë mala maako yada mo zi zë iya henye, “Damöku 'ba Wiri ëdi henye: Mbara maako oba langa asusë mi tele 'butësowö 'ba lunzu i'di gbö tö'bu.” ³⁴ Yësu ayada kö'du nenyee zi vidi kayo tëmi mala. Mo iya kö'du

ako dē zi zē kazi mala. ³⁵ Mo o'do kö'du ne here zi kö'du kiya 'ba nēbi tayi tīnyō: “Ma ko'do mala ēzē ma me'do zi zē. Ma kayada zi zē wa mati ayolōnni dē kyere ma damōku i'di rē nī ne.”

Yēsu ayada mi mala 'ba nyangölu

³⁶ Mati Yēsu ila vidi kayo ödu loko, vo lö'bō 'bomowe ayinni zi mo, iyanni henye, “Ayada dero zi ze mi mala 'ba nyangölu mi yaka ne a'di?” ³⁷ Yēsu aya'ba do mo, iya henye, “Kora ma ili kofo ma laka ne Wisi a Vidi. ³⁸ Yaka damōku, kofo ma laka ne, mora vidi ma 'benni 'ba damōku ne. Nyangölu ra vidi ma 'benni 'ba Satani. ³⁹ Vo wehe ma ili kofo ne mo ra Satani. Wa kumu ta yaka mora ndundu 'ba daliṅ, mora vo kumumo'e zē ra malayika'e.”

⁴⁰ “Here kaa ma nyangölu atoto do mo o'bo mi wa'do, kö'du ne ako'do rē nī here mi ndundu 'ba daliṅ aba. ⁴¹ Ēdi here, Wisi a Vidi akutu yaga malayika eniye, zi toto tēmi damōku eni yaga, vidi ma biya edinni vidi ki'di zi kö'du kyēnyē ko'do, biya agamo'e ma edinni kö'du kyēnyē ko'do. ⁴² Zē aku'dunni zē mi wa'do, zē akudunni hē nni konyo aba. ⁴³ Vidi a Wirī atanyinni kaa kadra mi damōku a 'bu nni, owo'e kö'du ne, ēzē ēdi 'e mbili aba.”

Mala kö'du 'ba wa koho

⁴⁴ “Damōku 'ba Wirī ēdi henye, kora maako i'ja wa na koho mi yaka. Mo ayöfu do mo gbō löhu. Mo na rakyenyi, i'bē wogo wasisi mati mo ēdi mo aba yaga, i'bē hulēhu wogo yaka nani gbō.

Mala 'ba ateje

⁴⁵ “Damōku 'ba Wirī ēdi kpa kaa henye. Kora maako ēdi bi koma kö'du dahabo ma laka. ⁴⁶ Mati mo i'ja, mo i'bē wogo wasisi mati mo ēdi mo aba biya yaga, wogo dahabo nani gbō.

Mala 'ba kiri kyenze

⁴⁷ “Damöku 'ba Wiri' ädi kpa kaa henye, kya 'ba kora vo kyenze kiri u'du wa 'ba kyenze kiri ënni yaga mi föfö, mora iri dakyinë 'ba kyenze biya. ⁴⁸ Mati wa 'ba kyenze kiri ädi ku ndo, zë otönni yaga da göti alimanni gbö akaño zi mi kyenze ne yanya, ma laka ne i'dinni mi бага ënni, mati anza na laka u'dunni zë 'de möku. ⁴⁹ Atëdi mi ndundu 'ba daliño aba kaa nenye. Malayika ati'bënni yaga akako'dönni vidi ma kyënyë'e tëmi ma laka ⁵⁰ Aku'du zë mi wa'do 'ba koli ani zë akudunni hë nni konyo aba.”

Kö'du kyi ma köö aba

⁵¹ Yësu ako'jo hë zë, iya henye, “Ayölo'e kö'du nenye'e ku?” Zë aya'banni dö mo iyanni, “ö.” ⁵² Here mo aya'ba dö mo zi zë iya henye “Vo komoyandi 'ba kö'du ki'di ma ayandi zë kö'du 'ba Damöku 'ba Wiri, kaa vo kyeti 'ba loko mati oba wa ma kyi ma köö aba, yaga tëmi lö'bi ëni.”

Omba Yësu dë mi Nazereta (Mk. 6:1-6; Lk. 4:16-30)

⁵³ Mati Yësu inde yada mala nenye'e ku, mo ila bi nani ⁵⁴ ënyii'bë hulëhu mi gawo 'bëni Nazereta. Mo ayëti kö'du mi bi 'ba mötu, mora zë ma owonni kö'du yëti 'bömo ne, zë rakaga aba. Zë ako'jonni kö'du, iyanni henye, “Here mo i'ja kö'du yölo mahere ne ta kila? Mora kö'du ko'do 'bömo ne'e? ⁵⁵ Mo ra dë wisi 'ba vo wakisë? Mariya ra dë ma mo, Yemisi, Yosepa, Simona, mora Yudasi, zë ra dë na öndu mo'e? ⁵⁶ Èmi mo'e ra dë ëdinni alima kinye ne? Mo i'ja kö'du nenye biya ta kila?”

⁵⁷ Mora here, zë ombanni mo dë. Yësu iya zi zë henye, “Nëbi oro ta ga bi ne biya nje mi gawo 'bömo vo dakota 'bömo ëti. ⁵⁸ Mo o'do kö'du ko'do dë ani, ga kö'du zë anza nni dë kö'du koma aba.”

14

Koli 'ba Yowani Bapatisi
(Mk. 6:14-29; Lk. 9:7-9)

¹ Mi kadra nani Heroda vo dakaŋo owo kö'du Yësu mo ayada zi vo mi ² turu ëniye henye, “Tĩnyö Yowani Bapatisi ra ënyi ku na didi.” “Kö'du nere ra mo ëdi kyigɔ nenye aba, zi kö'du ko'do ne'e ko'do mo.” ³ Kö'du Heroda ra kyere i'di kö'du zi Yowani kiri kida mo nyɔri aba ku'du mi kamba. Mo o'do kö'du ne ga kö'du Herodiya mbara 'ba öndu mo Pilipo. ⁴ Mi kadra maako aba, Yowani Bapatisi ayada zi Heroda, iya henye, “Anza na laka zi yi Herodiya koze.” ⁵ Here Heroda omba zi mo kofo, mora ere kazi vidi 'ba Yuda'e ga kö'du zë asösu 'bënni Yowani ne nëbi ra. ⁶ Here mi kadra ko'jo 'ba Heroda aba wu'jë 'ba Herodiya ɔɔ komo vidi kayo. Heroda gbɔ rakyenyi aba ⁷ alömu zi mo, iya henye, “Malömu ku zi ki'di zi yi wa ma ako'jo kö'du ga kö'du mo.” ⁸ Here tëmi kö'du sösu 'bama mo, mo ako'jo hɔ mo, iya henye, “i'di zi ma kinye yaanya aba da Yowani Bapatisi da gbenje ne.” ⁹ Yere gbɔ kazi rakyenyi ga kö'du lömu ma mo o'do ta da komo yingɔ 'bëni ne'e biya ne, mo i'di kö'du zi wu'jë ne, da kö'du wa ko'jo 'bomo omba ku. ¹⁰ Here mo i'di kö'du ikye da Yowani gbɔ mi kamba, ¹¹ do mo ne ika mi gbenje mora i'di gbɔ zi wu'jë ne, mo oba ika gbɔ zi ma ni. ¹² Vo lö'bö a Yowani ayi injënni yöku mo usu, mora zë i'bë ayadanni kö'du mo gbɔ zi Yësu.

Yësu i'di wakonyo zi vidi kayo
(Mk. 6:30-44; Lk. 9:10-17; Yn. 6:1-14)

¹³ Mati Yësu owo kö'du Yowani, mo ɔɔ ani mi tönjö, ënyi i'bë ga bi mbiya na bi dëni. Here vidi owonni kö'du mo ënyi ilanni gawo 'bënni, i'bënni ga ndi mo aba ta akaŋo. ¹⁴ Yësu ënyi asi yaga tëmi tönjö, mati mo ongɔ vidi kayo ne'e, di'di mo oso gbɔ ndo na kö'du sösu ga

kö'du zë, mo akɔ'jɔ zë ma na rakɔɔ ne'e gbɔ. ¹⁵ Hutaga nani aba, vo lö'bö 'bɔmo ayinnī zi mo iyannī henye, “Bi ku ra hutaga bi nenye bi mbiya ra, utu vīdī ne'e liɔ mī'bēnnī wakonyo kogo zi nnī.” ¹⁶ Yēsu aya'ba da me'do zi zë iya henye, “Zë mī'bēnnī dë. 'E na bi de 'e, i'diye wakonyo zi zë konyo.” ¹⁷ Zë aya'bannī da me'do, iyannī henye, “Wa biya ma dēdī mo aba kinye mangɔɔ'bo muyi kyenze riyö.” ¹⁸ Yēsu iya zi zë henye, “Ika'e zë zi ma kinye.” ¹⁹ Mo i'di kö'du gbɔ zi vīdī ne'e limannī akaɔ da loma, mo oba mangɔɔ'bo muyi kyenze riyö ne aba, ongɔ bi riyë o'dɔ öwö'di zi Wiri. Mo owe mī mangɔɔ'bo ne'e i'di zë gbɔ zi vo lö'bö'e, vo lö'bö i'di zë gbɔ zi vīdiye. ²⁰ Vīdī biya onyo ɔvɔnnī mora vo lö'bö obannī бага 'butë dɔmoriyö ndɔ na kɔɔ wa ma ɔɔ. ²¹ Watiti 'ba vīdī kora ma onyonnī wa ne, ēdī kpulukumuyi vīdī, mbara gisisi eti iti dë.

Yēsu alasi ta da wini
(Mk. 6:45-52; Yn 6:15-21)

²² Here Yēsu i'di vo lö'bö'e tēkyinnī mī tōɔbö tī'bēnnī dagba kapa föfö mɔɔ, mora mo iya vīdī ne'e mī'bēnnī 'de. ²³ Ta pēti utu vīdī ne'e ku, mo i'bë da lutu riyë kuti nī aba amötu. Mati hutaga ɔkɔ, Yēsu ēdī gbɔ ani kuti nī aba. ²⁴ Mī kadra ne tōɔbö ēdī ku na kɔwɔ mī kutë wini 'ba föfö rë nī kɔhɔ kazi wini kagba, ga kö'du buluku ēdī aluku zɔ ki'di zi mo. ²⁵ Tēmī kutë kadra wota, modaka aba mī da mindö, Yēsu ayi zi vo lö'bö'e lasi aba ta da wini. ²⁶ Mati zë ongɔnnī mo ēdī alasi ta da wini, zë na tere. Zë iyannī kudu aba na tere henye, “Ne gililö 'ba yöku ra.” ²⁷ Yēsu ame'do kandi zi zë iya henye, “Uku mī ye, ne ma ra, ere'e dë.” ²⁸ Here Petero ame'do riyë iya henye, “Yere ezë ēdī tīnyö yī ra i'di kö'du zi ma tī'bë ta da wini zi yī ani.” ²⁹ Yēsu aya'ba da me'do iya henye, “Ayi.” Petero asi yaga tēmī tōɔbö ayeto gbɔ tī'bë ta da wini zi Yēsu. ³⁰ Mati mo ongɔ buluku kyigɔ ne, mo na tere ayeto zi lëndi akaɔ mī wini.

Mo udu “Ayɔmɔ ma Yere.” ³¹ Kandi Yēsu akako Petero kala ni aba, iya zi mo henye, “Ēdī kō'du koma aba tisiwa. Kō'du a'di dē yī jijiji gɔ mo?” ³² Here zē 'dō riyō ēkyīnni mī tōŋbō, buluku ɔɔ gbɔ. ³³ Here zē ma mī tōŋbō ne'e ayetonni Yēsu, iyanni henye, “Tīnyō yī Wisi 'ba Wiri ra.”

Yēsu akɔ'jo vo rakɔɔ mī Genesereta

(Mk. 6:53-56)

³⁴ Zē umunni kyētī 'ba fōfō ayinnī gawo 'ba Genesereta, ³⁵ ani vīdī ayɔlɔnni Yēsu gbɔ, zē utunni kō'du zi vīdī 'ba rakɔɔ'e biya kpo tara gawo nani, ikanni zē gbɔ zi Yēsu. ³⁶ Zē alenzenni mo zi kila zē mati kɔɔ aba ne, gbī nje zi ha bɔngɔ ɔmo kisa, zē biya ma isenni ne, akɔ'jo zē gbɔ ŋbala.

15

Kō'du yandi 'ba wa ŋbala ti'da aba

(Mk. 7:1-13)

¹ Kya 'ba Farasiye nni vo komoyandi 'ba kō'du ki'dī eti, ayinnī ta Yerusalemā zi Yēsu, ako'jonni hɔ mo, iyanni henye, ² “Kō'du a'di vo lō'bō 'bēyīye ɔwɔnni kō'du ki'dī ma kyedre 'beze ilanni zi ze ne dē? Akaka kala nni dē tēmi gēri ma laka gba kazi wakonyo.” ³ Yēsu aya'ba dɔ mo iya henye, “Mora kō'du a'di ɔwɔ'e kō'du a Wiri dē, iriye ga ndi kō'du yandi 'be'e? ⁴ Kō'du Wiri iya henye, ‘ɔwɔ 'bu yī ma yī aba. Vīdī ma asēnē 'bu ni mandere ma ni aki'dī mo zi kofo.’ ⁵ Mora ayandi 'e henye, ēzē vīdī maako ēdī wa aba, mo mo'dɔ zi 'bu ni kōnyi mandere ma ni. Mora iya henye, nenyē 'ba Wiri. ⁶ Mo omba dē zi 'bu ni tɔwɔ. Tēmi gēri ne ɔwɔ'e kō'du ki'dī a Wiri dē, ga kō'du zi ga ndi kō'du yandi 'be ra kīri. ⁷ 'E vo komokandi ne'e, kō'du 'ba Yisaya ēdī tīnyō, kaa ma mo iya kō'du ga kō'du ko'dɔ 'be'e.”

⁸ Wiri iya henye, “Vidi neny'e ɔwɔnni ma me'do he nni aba, di'di ze tinyo na kɔwɔ tara ma. ⁹ Here anza na laka zi ze ma yeto, ga kɔ'du edinni kɔ'du ki'di 'ba vidi kɔndu ra yandi mo kaa kɔ'du ki'di ama.”

Wa mati edi vidi ko'do na ti'da
(Mk. 7:14-23)

¹⁰ Yesu ako'jo vidi kayo zi ni iya zi ze henye, “Owo'e, ayɔɔ'e. ¹¹ Anza de wa ma i'be ta ha vidi mi mo ra o'do mo na ti'da, wa ma asi yaga ta ho mo ra o'do mo na ti'da” ¹² Here vo lo'bo ɔmo ayinni zi mo iyanni henye, “Ayɔɔ'e ku henye ere, Farasi anzanni de na rakyenyi mi kɔ'du kiya 'beyi ne?” ¹³ Yesu aya'ba da me'do iya henye, “Wevo mati 'bu komoriye ra de yi akoto 'de.” ¹⁴ “Asosu'e kɔ'du ze de. Ze vo dagba 'ba vo komokɔndu. Eze kora vo komokɔndu maako akokɔ vo komokɔndu agamo, ze 'do riyɔ akalɛpinni mi wogo.” ¹⁵ Petero enyi ame'do riyɛ iya henye, “Ayada mi i'jo me'do ne te zi ze.” ¹⁶ Yesu iya zi ze henye, “Anza'e de gba ndre na komokandi ta da oka'e. ¹⁷ Ayɔɔ'e de? Wa ma i'be ta ha vidi i'be mi mo mora gbɔ yaga temi ida ro mo. ¹⁸ Mora wa ma asi yaga ta ha, ayi temi di'di, ne wa ma o'do vidi na ti'da ¹⁹ Temi di'di mo ayi kɔ'du sosu ma kyenyɛ, ma aki'di mo zi wa kofo, ndoro kɔ'do, kɔ'du kyenyɛ maako'e kɔ'do mo aba, zi wakɔɔ, ndɔndɔ, kɔ'du kyenyɛ kiya ra oka'e. ²⁰ Neny'e wa ma edinni vidi ko'do na ti'da, zi wakonyo kazi kala'e kaka, kaa ma ze iyanni ne, o'do vidi de na ti'da.”

Koma 'ba mbara temi Kanana
(Mk. 7:24-30)

²¹ Yesu ila bi nani enyi i'be dakaɔ ma kara ra gawo kyedre 'ba Tiyere nni Sidoni aba. ²² Mbara 'ba Kanana maako ma alima bi nani ayi zi mo. Enyi udu riyɛ, iya henye, “Wisi 'ba Dawidi, akonyi ma kyedre. Wu'je ama

ēdi dakyikyī aba, mī riti kyedre.” ²³ Yēsu iya me'do ako dē zi mo. Vo lö'bö 'bōmo ayinnī zi mo alenzennī mo iyannī henye, “Ore mo 'de, mo ēdi ga ndi ze kirī kpɔɔɔ nenye ko'do aba.” ²⁴ Yēsu aya'ba dɔ mo iya henye, “Utu ma nje zi vidi 'ba Yiserele'e ma ölunnī.” ²⁵ Mati here ne, mbara ne ayi alēpī ndi mo. Mo iya henye, “Akɔnyi ma Yere.” ²⁶ Yēsu aya'ba dɔ mo iya henye, “Anza dē na laka zi wakonyo a gisisiye ku'du mo zi wihīye.” ²⁷ Mo aya'ba dɔ mo iya henye, “Ne tīnyö Yere, wihī ēdinnī kpa wakonyo ma ɔɔɔ alēpī ta da tarabiza 'ba kyedre 'bēzē 'e ne konyo.” ²⁸ Yēsu aya'ba dɔ mo zi mo iya henye, “Yī mbara 'ba kö'du koma kyedre aba. Mī kadra tisi nani wu'jē ɔmo ako'jɔ rē nī gbɔ.”

Yēsu ako'jɔ vidi kyo

²⁹ Yēsu ila bi nani ēnyī i'bē na konda ta da kapa föfö 'ba Galilaya. Mo ēkyī da lutu alima akaŋo. ³⁰ Vidi kayo ayinnī zi mo, ikannī aba, vo keje, vo komoköndu, vo ka'bo, vo ha ngulu vidi rakɔɔ maako'e kyɔ ma i'dinnī zē ndi Yēsu, mo ako'jɔ zē gbɔ. ³¹ Vidi ne'e na rakaga ma ongɔnnī vo ha ngulu ēdi ku ame'do, vo ka'bo ku na laka, ma keje ēdi ku alasi, vo komoköndu ēdi ku bi kongɔ, ayetonnī Wiri 'ba Yiserele gbɔ.

Yēsu i'di wakonyo zi vidi kyedre kayo

(Mk. 8:1-10)

³² Yēsu ako'jo vo lö'bö 'bēniye zi nī iya zi zē henye, “Ma rasösu aba ga kö'du vidi nenye'e, ga kö'du zē ēdinnī ku ma aba, ko'do wota aba yaanya aba anzannī dē waako aba zi konyo. Momba dē zē kutu kazi wakonyo, ga kö'du atēdinnī na riti ta da gērī 'bēzē liŋɔ.” ³³ Here vo lö'bö 'bōmo ako'jonnī hɔ mo iyannī henye, “Da ki'ja ze wakonyo kyɔ mī da lēpī nenye zi ki'di zi vidi kayo nenye'e ta kila?” ³⁴ Yēsu ako'jo hē zē iya henye, “Ēdiye mangɔlɔ'bɔ aba

ndö?” Aya'bannī dɔ mo iyannī henye, “Mangɔɔ'bo madɔmorīyö nzoyi, kyenze ëdi tisiwa.”

³⁵ Yësu iya kö'du gbɔ zi vidī kayo ne zi limannī akaŋo dakaŋo. ³⁶ Mo oba mangɔɔ'bo madɔmorīyö kyenze ne aba o'dɔ öwö'dī zi Wīrī, owe mī zë i'dī zë zi vo lö'bö'e, vo lö'bö'e i'dī zë zi vidī ne'e. ³⁷ Zë onyonni mora ɔvɔnnī. Here vo lö'bö obannī koŋri madɔmorīyö ndɔndɔ na nzoyi ma ɔɔ. ³⁸ Watiti 'ba vidī kora ma onyonni ëdi 4,000 vidī mbara gisisi ëti iti dë. ³⁹ Mati Yësu utu vidī ne'e ku 'de, ëkyi mī tönjö i'bë mī dakaŋo 'ba Magadoni.

16

Kö'du ko'jo ga kö'du 'ba kö'du ko'do

(Mk. 8:11-13; Lk. 12:54-56)

¹ Kya 'ba Farasiye nni Sadeke ëti ayinnī zi Yësu ombannī zi mo yɔnzɔ ako'jonnī hɔ mo kö'du ko'do ko'dɔ mo zi zë, zi yada Wīrī ra omba da kö'du zi mo. ² Mora Yësu aya'ba dɔ mo iya henye, “Ëzë kadra ëdi ku loso, iya 'e henye, ‘Dëdi ku tī'bë zi komo bi laka ki'ja, ga komo bi ëdi na kahi.’ ³ Ŋbo da mindö aba, iya 'e henye, ‘Omba ku zi ta'di, ga kö'du komo bi na kahi a'ba na köndu.’ Aka me'do'e kö'du 'ba komo bi ne bi kongɔ aba komorīyë, mora ɔ'bo'e me'do dë kö'du kyinë 'ba kadra ne'e. ⁴ Hala kö'du kyënyë vidī ma ndenye ne kazi Wīrī. Ako'jo 'e ha ma ga kö'du ko'do? 'E'e, kö'du ko'do ma aki'di zi ye nje kö'du ko'do 'ba Yona.” Here Yësu ila zë ënyī i'bë wëni 'de.

Langa 'ba Farasiye nni Sadeke ëti

(Mk. 8:14-21)

⁵ Mati vo lö'bö'e umu nī kyëti föfö maaga mo, kö'du mangɔɔ'bo ölu ta dë zë zi kobannī aba. ⁶ Yësu iya zi zë henye, “Andire'e ëdi 'e bi kida aba kö'du langa 'ba Farasiye nni Sadeke ëti.” ⁷ Zë ayetonnī gbɔ me'do na ga

rë nni iyanni henye, “Mo iya kö'du ne ga kö'du doba 'e mangɔɔ'bo maako dë.” ⁸ Yësu ayɔɔ kö'du ma zë ëdinni kiya ne, here mo ako'jo hë zë iya henye, “Kö'du a'di ëdiye ame'do na ga re 'e kö'du mangɔɔ'bo ma anza dë? Hala ëdiye koma tisi aba. ⁹ Gba ayɔɔ'e dë? Mangɔɔ'bo muyi ma minye mi mo kö'du vidi kora kpulukumuyi ne dë? Koři ndö ma oso'e? ¹⁰ Mora ëdi hala kö'du mangɔɔ'bo madomoriyö kö'du vidi kora kpulukusowɔ ne? Koři ëdi ndö ma oso'e? ¹¹ Hala ayɔɔ'e dë manza dë ame'do zi ye kö'du 'ba mangɔɔ'bo? Ongɔ'e ga re 'e kazi langa 'ba Farasiye nni Sadeke ëti. ¹² Here vo lö'bö ayɔɔnni mo anza dë kö'du ne kiya zi ga rë nni kongɔ kazi mangɔɔ'bo ma o'dɔ langa aba, wëni ga kö'du yandi 'ba Farasiye nni Sadeke ëti.”

Petero Iya Yësu ra Korisitɔ
(Mk. 8:27-30; Lk. 9:18-21)

¹³ Yësu ënyi i'be dalingɔ ma kara ra gawo 'ba Kasariya Filipo, bi ma mo ako'jo ha vo lö'bö 'bëniye iya henye, “Ëyi ra vidi ëdinni akiya mo Wisi a Vidi?” ¹⁴ Zë aya'banni dɔ mo iyanni henye, “kya vidi maako'e iyanni henye, Yowani Bapatisi ra.” “Agamo'e iyanni Eliya ra, mora agamo'e iya 'bënni Yeremaya ra mandere kya 'ba nëbi maako.” ¹⁵ Mo ako'jo hë zë iya henye, “Mora 'e 'be'e? Iya 'be'e ma ëyi?” ¹⁶ Simona Petero ënyi aya'ba dɔ mo iya henye, “Yi Korisitɔ ra, Wisi 'ba Wiri widi.” ¹⁷ Yësu ënyi aya'ba dɔ mo iya henye, “Laka, Simona wisi 'ba Yona ga kö'du, tïnyö nenye ayi dë zi yi kazi vidi köndu maako. I'di mbiyi zi yi kazi 'bu ma komoriyë. ¹⁸ Here mayada zi yi Petero, mako'ba kanisa a ma mora gbï le koli ɔ'bo dë zi dɔ mo kohe. ¹⁹ Maki'di gbalaka 'ba Damöku 'ba Wiri zi yi, kö'du ma ida dakanjo kinye, akida kpa komoriyë, kö'du ma inga dakanjo kinye, akinga kpa komoriyë.” ²⁰ Here Yësu ise gɔ

mo zi vo lö'bö 'bëni ne'e mayadanni dë zi vidi kölö maako ni Korisitö ra.

Yësu ame'do kö'du riti 'bëni koli aba
(Mk. 8:31-9:1; Lk. 9:22-27)

²¹ Mi kadra nani zö dagba Yësu ayeto kiya kö'du riti 'bëni koli aba zi vo lö'bö 'beniye kazi koho, iya henye, “Makati'bë mi Yerusalema mora matëdi riti aba kazi kyedre'e, vo da karasa'e vo komoyandi 'ba vo kö'du ki'di ëti. Aki'dinni ma zi kofo, mora ta pëti ko'do da wota aba, matënyi na didi.” ²² Here Petero oba mo tisi dakapa ayeto gbö mo wasa iya henye, “Anza here Yere, kö'du ne mo'dö rë ni dë zi yi.” ²³ Yësu opi komo ni da Petero iya nenye, “Ënyi 'de ta ra ma, Satani. Yi ra na wayata mi gëri ama, ga kö'du sösu 'bëyi ne ayi dë kazi Wiri, mora kazi kö'du ko'dö 'ba vidi köndu.” ²⁴ Mora here, Yësu iya zi vo lö'bö 'bëniye henye, “Ëzë vidi maako omba tayi zi ma, kö'du mo mölu ta dö mo, minjë taka 'bëni malö'bö ga ma. ²⁵ Vidi ma omba zi didi 'bëni yömo akayölu mora vidi ma ayölu didi ni kö'du ma aki'ja. ²⁶ Vidi atëdinni wa aba ëzë zë irinni damöku ne biya mora ayölu didi nni? Anza here dë. Waako anza ani dë zi ki'dinni zi didi nni ya'ba mo aba. ²⁷ Kö'du Wisi 'ba Vidi omba ku zi tayi mi bikanyi kyedre 'ba 'bu ni malayika ëni ëti, mora mo aki'di biriti zi vidi maako mi kö'du ko'dö 'bomo. ²⁸ Miya zi ye henye, kya vidi maako'e ëdinni kinye akolinni dë, zë akongönni bi tayi 'ba Wisi 'ba Vidi mi damöku 'bëni.”

17

Yësu ofö rë ni
(Mk. 9:2-13; Lk. 9:28-36)

¹ Tapëti ko'do modaka aba, Yësu oba Petero, Yemisi öndu ni Yowani aba, ënyi i'bënni riyë da döku konda na bi dë nni. ² Mati zë ëdinni bi kongö rakofö ayi zi Yësu,

komo mo ëdi alaka kaa kadra, bɔngɔ 'bɔmo ofɔ rë nī na kanyi. ³ Vo lö'bö wota ne'e, ongɔnni Mosa nni Eliya aba, ëdi ame'donni Yësu ëti. ⁴ Petero ame'do riyë zi Yësu, iya henye “Yere, ëdi na laka ze kinye. Èzë omba, ma kuvö gövö wota kinye. Kölö zi yī, Kölö zi Mosa, mora Kölö zi Eliya.” ⁵ Mati mo ëdi gba ame'do, fɔli laaka ayi ɔɔ riyë dë zë, gu aa tëmi fɔli iya henye, “Nenye gogo wisi ama ra, ma na rakyenyi mo aba. Owo'e dɔ mo.” ⁶ Mati vo lö'bö owonni me'do ne, zë na tere umë rë nni na mi yöfu dakaɲo. ⁷ Yësu ënyi ayi ise rë zë, iya henye, “Ënyiye riyë, ere 'e dë.” ⁸ Here zë ongɔnni bi riyë i'janni vidi maako dë, du Yësu kuti ni aba. ⁹ Mati zë ëdi tasinni akaɲo ta da döku, Yësu iya zi zë henye, “Ayada'e dë zi vidi maako kö'du mati ongɔ'e ne, le ezë Wisi a Vidi ënyi ku tëmi koli.” ¹⁰ Vo lö'bö ako'jonnī ha Yësu iyanni henye, “Kö'du a'di vo komoyandi 'ba kö'du ki'diye, iyanni henye ere, Eliya ra atayi dagba?” ¹¹ Yësu aya'ba da me'do zi zë iya henye, “Eliya ra ëdi tayi dagba, mo akakɔ'jɔ wasisi nzɔ. ¹² Mayada zi ye henye, Eliya ɔkɔ ku nzɔ, vidiye ra ayɔɔnni mo dë o'dɔnni mo kaa zë omba nni. Tëmi gëri Kölö ne zë ako'dɔnni Wisi 'ba Vidi kpa here.” ¹³ Vo lö'bö ënyi ayɔɔnni mo ëdi ame'do zi nni ne, kö'du 'ba Yowani Bapatisi.

Yësu akɔ'jɔ wisi kora dakyikyī aba

(Mk. 9:14-29; Lk. 9:37-43a)

¹⁴ Mati zë a'banni zi vidi kayo ne'e, kora maako ayi zi Yësu alɔdrɔ da womo ni aba akaɲo komo Yësu, ¹⁵ iya henye, “Yere, i'di miyi mëyi ra wisi ama ne. Mo ëdi kɔɔ nöki aba na kyënyë, ëdi mo kumë kadra maako aba mi wa'do, mandere mi wini. ¹⁶ Mika mo zi vo lö'bö 'bëyiye, ɔ'bɔnni dë mo kɔ'jɔ.” ¹⁷ Yësu aya'ba dɔ mo, iya henye, “E vidi kazi koma kö'du kyënyë aba ne'e, omba 'e zi ma tëdi ëti le ndala aba? Omba'e zi ma lima ëti le ndala aba? Ika

'e wisi ne zi ma.” ¹⁸ Yēsu i'di kö'du zi dakyiky ne, ēnyī asi gbɔ yaga tara wisi ne, mi kadra nani ako'jo mo gbɔ. ¹⁹ Vo lö'bö ayinnī zi Yēsu liya ako'jonnī hɔ mo, iyanni henye, “Kö'du a'di dore ze dakyiky dē gɔ mo yaga?” ²⁰⁻²¹ Yēsu aya'ba da me'do zi zē iya henye, “Miya zi ye henye, ēzē ēdiye koma aba kaa kofu masatada ma tisi, akiya'e zi lutu nenyē henye, 'İ'bē ta kinye nani!’ ati'bē. Ako'do'e wa biya.”

Yēsu ame'do löhu ga kö'du koli 'bēni

(Mk. 9:30-32; Lk. 9:43b-45)

²² Mati vo lö'bö 'ba Yēsu ayi atoto rē nni ku biya mi Galilaya, Yēsu iya zi zē henye, “Wisi 'ba Vidī omba ku ki'di mo zi vidī ²³ akofonnī mo, ko'do da wota aba mo atēnyī na didi tēmi koli.” Vo lö'bö'e na rasösu ga kö'du mati Yēsu iya akofo ni ne.

'Be'bele kopi mi yēkēlu 'ba Wiri

²⁴ Mati Yēsu vo lö'bö 'bēni eti ayinnī mi Kapanamo, vo 'be'bele kö'du 'ba yēkēlu ayi zi Petero ako'jo hɔ mo iya henye, “Vo komoyandi 'be'e ēdi 'be'bele loko 'ba Wiri kopi?” ²⁵ Petero aya'ba dɔ mo, iya henye “Edi here.” Mati Petero i'bē liɔ, Yēsu ame'do dagba, “Simona, kö'du sösu 'bēyi a'di? Eyi ra ēdinni 'be'bele kopi zi yeree 'ba dakaɲo nenyē? Vo gisi 'ba dakaɲo'e ra kɔdɔ tu'dē maako'e?” ²⁶ Petero aya'ba dɔ mo iya henye, “Vo leze'e ra.” Yēsu aya'ba dɔ mo iya laka, “Gisi 'ba dakaɲo'e opinni dē. ²⁷ Domba dē zi vo 'be'bele kö'du ne'e ko'dɔ mo zi tēnyinni na kamo. İ'bē mi föfö kyenze kiri. Otɔ yaga dagba kyenze mati iri ku ne, ayēhu hɔ mo aki'ja kɔhi ɲbiriɲi kyɔ kö'du 'be'bele 'bama 'ba loko 'ba Wiri 'bēyi aba. Oba zē opi na 'be'bele 'bama 'be'e aba.”

18

Ëyi ra kyedre ndra?

(Mk. 9:33-37; Lk. 9:46-48)

¹ Mĩ kadra nani vo lö'bö ayinnĩ zi Yėsu ako'jonni ho mo, iyanni henye, “Ëyi ra 'beni na kyedre mi damöku 'ba Wirĩ?” ² Yėsu ako'jo wisi i'di mo atɔɔ komo zė, ³ Mora iya henye, “Miya zi ye tinyö, ezė ofɔ re 'e dē kaa gisisi mi di'diye, ödu'e dē mi damöku 'ba Wirĩ. ⁴ Vidi ma kyedre mi damöku 'ba Wirĩ ra mati aya'ba rē ni tisi kaa wisi nenye. ⁵ Ezė vidi mati iri wisi kaa nenye kala kyedre aba mi ru ma, iri ma ku.”

Kö'du yɔnzɔ zi kö'du kyenyė ko'dɔ

(Mk. 9:42-48; Lk. 17:1-2)

⁶ “Ezė vidi maako o'dɔ wisi kölö temi gisisi nenye'e mo oma mi kö'du kyenyė ko'dɔ, edi na laka kö'du vidi nani zi yitö kyedre 'ba wakuhi kida gu mo, zi kuyi mo mi wulu ma yöndu ne. ⁷ Atedi na riti zi vidi 'ba damöku nenye, kö'du wa maako mati edi zi ko'dɔ zė zi kö'du kyenyė ko'dɔ. Wa ne ako'dɔ rē nni 'duwi, atedi na riti zi vidi mati i'di zė zi rē nni ko'dɔ ne. ⁸ Ezė kala yi mandere ndi yi o'dɔ yi zi kö'du kyenyė ko'dɔ, ikye u'du 'de yaga. Edi na laka zi yi tödu mi didi kazi kala, mandere ndi ta da sesi kala 'dö riyö, ndi kpa 'dö riyö zi ku'du mi wa'do kazi tölu. ⁹ Ezė komo yi o'dɔ yi zi kö'du kyenyė ko'dɔ, otɔ u'du 'de yaga. Edi na laka zi yi tödu mi didi komo aba nje kölö ta da sesi komo 'dö riyö zi ku'du mi wa'do 'ba gehena.”

Mala kö'du tölu 'ba timelė

(Lk. 15:3-7)

¹⁰⁻¹¹ “Komo'e medĩ re 'e, awasa'e dē gisisi. Miya zi ye henye, malayika 'bezė edi 'duwi nburu komo 'Bu ma komoriyė. ¹² A'di ra asösu 'beyi ezė vidi kora edi timelė aba lamikölö, ma kölö ölu temi zė ako'dɔ? Mo akila

ma lamikölö 'butëmodɔmosowɔ dɔmomodɔmosowɔ bi wakonyo dakapa lutu, atí'bë koma tímélë mati ölu ne dë ya? ¹³ Èzë mo i'ja ku, mayada zi ye henye, mo atëdi rakyenyi aba ndra kö'du tímélë kölö ne ta da ma lamikölö 'butëmodɔmosowɔ dɔmomodɔmosowɔ ma ölunní dë ne. ¹⁴ Tëmí gërí kölö ne, 'Bu'e komoriyë omba dë zi ma kölö tëmí zë zi tölu.

Öndu mandere ëmí ma o'dɔ kö'du kyënyë

¹⁵ “Èzë öndu yí o'dɔ kö'du kyënyë zi yí, i'bë ayada kö'du kyënyë 'bɔmo ne zi mo, o'dɔ na liwo, nje tëmí kutë'e. Èzë mo owo kö'du 'bëyí ne ku, ayɔmɔ mo ku tëmí kö'du kyënyë ko'dɔ. ¹⁶ Èzë mo owo kö'du 'bëyí ne dë, oba kölö mandere riyö vidi kya mo'e yí aba, kö'du wa sösu ne zi vo hu kö'du dɔrɔ tédínní riyö, mandere wota kaa mati ko'du yöru iya. ¹⁷ Èzë mo owo dë zë dë, ayada kö'du ne biya zi vidi 'ba kanisa. Ndundu mo aba èzë mo owo da vidi 'ba kanisa dë, o'dɔ mo kaa vo leze mandere kaa vo 'be'bele kö'du.

Kö'du kida kö'du kinga aba

¹⁸ “Tínyö mayada zi ye henye, kö'du mati ida ku mí dakaño kinye, akida kpa komoriyë, kö'du mati inga ku dakaño kinye, akinga kpa komoriyë. ¹⁹ Mayada kyɔ zi ye, èzë vidi riyö tëmí 'e dakaño nenyë omba da kö'du wa mati amötu'e kö'du mo, 'bu ma komoriyë ako'dɔ zi ye. ²⁰ Èzë vidi riyö mandere wota atoto rë nní bi kölö mí ru ma, ma mëdi zë ëti.”

Mala 'ba vo kalima kazi kö'du kila zi oka ní

²¹ Petero ayi zi Yësu ako'jo hɔ mo iya henye, “Yere, èzë öndu ma ëdí nduwë kö'du kyënyë ko'dɔ ra ma makila mo da ndö? Modɔmoriyö?” ²² “È'e,” Yësu aya'ba dɔ mo iya henye, “Anza madɔmoriyö, 'butëmodɔmoriyö dɔmomodɔmoriyö, ²³ ga kö'du damöku 'ba Wiri ëdi here.

Kadra maako aba, yere maako omba zi kö'du kōhi 'ba vo kalima 'bēniye mati obannī kazi nī kongɔ. ²⁴ Mati mo ayeto ku zi ko'do mo here, ma kölō tēmī zē ika 'bēnī zi mo atiti gɔ mo miliyōnī pawono. ²⁵ Vo kalima ne anza wa aba kyɔ dē, zi kōhi ɔmo ne kopi. Yere i'dī kö'du zi mo kogo 'de kaa vo kalima, mbara 'bɔmo, gisisi, biya wa mati mo ēdī mo aba kö'du zi yōngu ne kopi mo aba. ²⁶ Vo kalima ne alɔdrɔ domo nī aba komo yere, ala'ba rē nī iya henye, 'Miyī mēyī ra ma, ma kopi wa 'bēyī ne biya zi yī.' ²⁷ Yere gbɔ rasōsu aba kö'du mo, ila mo tēmī yōngu ne, ila mo i'bē gbɔ.”

²⁸ “Kora ne ēnyī i'bē andɔsi dē nnī, vo kalima oka nī mati oba kōhi tisiwa aba kazi mo ne, irī mo ta gu mo ŋbirī, iya zi mo henye, 'Opi yōngu ama gē yī ne.' ²⁹ Vo kalima oka mo ne alɔdrɔ akaŋo ala'ba rē nī zi mo iya henye, 'Miyī mēyī ra ma, ma kopi zi yī.' ³⁰ Mo omba dē ēnyī u'du mo mī kamba le mo akopi yongu ne. ³¹ Mati kya 'ba vo kalima maako'e ongɔnnī kö'du mati o'do rē nī ne, zē rasōsu aba, ēnyī i'bē ayadannī kö'du ne gbɔ biya zi yere. ³² Yere ako'jo vo kalima ne loko iya zi mo henye, 'Yī vo kalima kyēnyē ra, mila yī kö'du wasisi mati oba kazi ma ne'e biya, nje ga kö'du ala'ba rē yī zi ma. ³³ Here kaa atēdī mīkyēyī aba ra oka yī ne kaa mati mo'do mīkyēyī zi yī ne.' ³⁴ Here yere gbɔ na kamo usu vo kalima ne mī kamba zi riti kī'dī zi mo le ēzē mo opi yongu ne ku biya.” ³⁵ Yēsu i'dī dɔ mo gbɔ zi zē iya henye “Ne ēdī kö'du mati 'bu ma komoriyē ako'do zi ye, ēzē ila'e ako'e dē tēmī di'diye.”

19

*Yēsu ayandi kö'du ga kö'du 'ba mbara yēyī
(Mk. 10:1-12)*

¹ Mati Yësu inde me'do ne'e kiya ku, mo ila Galilaya ënyï i'bë mi dakanjo 'ba Yudiya kapa ranga 'ba Yeredene. ² Vidi kayo alö'bönni ga ndi mo, mo akö'jo zë gbö ani.

³ Kya 'ba Farasi maako'e ayinni zi mo, ayönzönni zi mo kuyi kö'du ko'jo aba, iyanni henye, “Kö'du ki'di 'beze akila vidi kora zi mbara 'bëni yëyi na yawa kaa mo omba?” ⁴ Yësu aya'ba dö mo iya henye, “Akö'jo'e kö'du yöru ne dë, mati iya henye, bi yeto aba Wirï i'di vidi kora mbara aba? ⁵ Wirï iya henye, ‘Ga kö'du ne, vidi kora akila 'bu ni, ma ni akadröko rë nni mbara 'bëni aba, zë riyö ne atëdinni na wa kölö.’ ⁶ Here anzanni dë kpe riyö, atëdinni kölö. Vidi maako inye mi wa mati Wirï adröko ku bi kölö ne dë.”

⁷ Farasiye ako'jonnï hö mo iya henye, “Kö'du a'di Mosa i'di kö'du zi vidi kora waraga 'ba rayëyi yöru, ki'di zi mbara 'bëni mo kore 'de?” ⁸ Yësu aya'ba dö mo iya henye, “Mosa i'di kö'du zi ye mbara 'be'e yëyi, ga kö'du de 'e na kyigo zi yandi. Anza dë here, tēmi kadra mati bi o'dö rë ni. ⁹ Mayada zi ye henye, ëzë kora maako ayëyi mbara 'bëni 'beri ta da ndoro ko'dö, mo o'dö ndoro ku, ëzë mo iri mbara maako.”

¹⁰ Vo lö'bö 'bömo'e iyanni zi mo henye, “Ëzë ëdi ne kö'du mati mi kutë kora mbara 'bëni aba, here, vidi moze mbara dekpe.” ¹¹ Yësu aya'ba da me'do zi zë iya henye, “Kö'du yandi nenye anza dë zi vidi biya, nje zi zë mati Wirï i'di here. ¹² Vidi kora na limu kö'du o'jo zë here. Maako'e vidi ra o'dö zë here, maako'e ombanni dë mbara koze ga kö'du 'ba damöku 'ba Wirï. Mo mati atö'bö da kö'du yandi nenye komba, mo'dö here.”

Yësu i'di ya'da zi gisisiye

(Mk. 10:13-16; Lk. 18:15-17)

¹³ Kya vidi maako'e ikanni gisisi zi Yësu kala ni ki'di dë zë zi mötu kö'du zë, vo lö'bö 'bömo ayatanni vidi ne'e.

¹⁴ Yësu iya zi zë henye, “Ila'e gisisi mayinni zi ma, ayata'e

zë dë, ga kö'du damöku 'ba Wiri ra kaa neny'e." ¹⁵ Mo i'di kala ni dë zë ila zë i'bë wëni gbo.

Wisi kora ɔbi ma wa aba kyɔ
(Mk. 10:17-31; Lk. 18:18-30)

¹⁶ Kadra maako aba, kora maako ayi zi Yësu ako'jo ho mo iya henye, “Vo komoyandi, kö'du laka a'di ra ma ko'do zi ma didi nburu ki'ja?” ¹⁷ Yësu aya'ba do mo iya henye, “Kö'du a'di ako'jo ha ma kö'du wa ma laka? Mo ma laka edi nje kölo. Iri ga ndi kö'du ki'di ne, ezë omba zi tödu mi didi ma nburu.” ¹⁸ Mo ako'jo kö'du iya henye, “Kö'du ki'di a'di?” Yësu enyi aya'ba do mo zi mo iya henye, “Ofo vidi dë, o'do ndoro dë, alogo dë, asusu vidi maako dë na ndondɔ, ¹⁹ ɔwo 'bu yi ma yi aba, o'do lovo vo halinɔ oka kaa mati o'do lovo yi.” ²⁰ Kora ne aya'ba da me'do iya henye, “Mowo kö'du ki'di ne'e ku biya. A'di ra omba gba zi ma ko'do?”

²¹ Yësu iya zi mo henye, “Ezë omba zi yi zi tedi nbala, i'bë ogo wa mati edi mo aba ne biya yaga, i'di kɔhi mo zi vo leriye, atedi wa aba kyɔ komoriye, ta peti mo ayi alö'bö ga ma.” ²² Mati kora ne owo kö'du ne here, enyi i'bë na rasösu ga kö'du mo wa aba kyɔ.

²³ Yësu iya zi vo lö'bö 'bëniye henye, “Mayada zi ye, atedi na kyigɔ zi vidi ma wa aba kyɔ zi tödu mi damöku 'ba Wiri. ²⁴ Miya löhu zi ye henye; edi na kyigɔ ndra zi vidi ma wa aba kyɔ zi tödu mi damöku 'ba Wiri, ta da jemele tödu kpuru temi ogo 'ba ibira.”

²⁵ Mati vo lö'bö owonni kö'du ne, zë biya na rakaga. Zë ako'jonni kö'du iyanni henye, “Mora here ne, eyi ra akayomɔ?” ²⁶ Yësu ongɔ bi mbiyi dë zë aya'ba do mo iya henye, “Wa mahere ne, vidi ɔ'bo dë ko'do. Wiri ra ato'bo ko'do mo biya.” ²⁷ Petero enyi ame'do riye, mo

iya henye, “Ongɔ te, dila wasisi ku biya kō'du lö'bö gē yī. A'di ra datēdi ze mo aba?”

²⁸ Yēsu iya zi zē henye, “Mayada tīnyö zi ye Wisi a Vīdi alima ku da kyīti 'bēni bikanyi laka 'bomo mī daliŋɔ kyī. Vo ga ndī ma 'butē dōmorīyō 'bama ne, akalima 'e kpa da kyīti 'ba tu'dē gisi 'ba Yiserele 'butē dōmorīyō ne. ²⁹ Vīdi mati ila loko, öndu'e, ěmīye, 'bu, ma, gisisi, yaka ga kō'du ma aki'ja lami da kyɔ aki'di didi ma ŋburu ŋburu zi mo. ³⁰ Yaanya aba zē mati kyɔ dagba ne atēdinni hulēhu, yaanya aba zē ma kyɔ hulēhu ne, atēdinni dagba.”

20

Mala 'ba vo loɔ ko'do'e mī yaka

¹ “Damöku 'ba komorīyē ēdi henye. Kora maako ēdi, mo ěnyī gbɔ da mīndö aba tī'bē vīdi vo loɔ ko'do'e koma, zi loɔ ko'do mī yaka ěni. ² Mo omba da kō'du zi kōhi ŋbiriri kopi mo zi zē mī ko'do kōlō, utu zē gbɔ loɔ ko'do mī yaka ěni.”

³ “Mo ěnyī i'bē löhu bi 'ba wakogo, kadra mamodōmosowɔ aba i'ja kya vīdi kora maako ēdinni tɔɔɔ ani öŋbö kazi loɔ. ⁴ Mo ayada zi zē iya henye, 'i'bē'e kpa loɔ ko'do mī yaka ma kopi kōhi zi ye na laka.' ⁵ i'bēnni gbɔ. Kadra 'butē dōmorīyō kadra wota aba, mo o'do kpa kō'du kōlō ne. ⁶ ědi kara zi kadra muyi mo ěnyī i'bē bi 'ba wakogo i'ja kya 'ba vīdi maako'e ēdinni gba tɔɔɔ ani öŋbö. Mo iya zi zē henye, 'ědi 'be'e atɔɔɔ kadra loso de 'e kinye öŋbö kazi loɔ ga a'di?' ⁷ Zē aya'banni dō mo iyanni henye, 'Vīdi maako i'di loɔ dē zi ze.' Mo iya henye, 'Laka i'bē'e loɔ ko'do mī yaka ama.' ”

⁸ “Mati kadra ɔkɔ ku na hutaga, vo kyeti yaka ayada zi vo da loɔ ko'do'e iya zi mo henye, 'Akɔ'jɔ vo loɔ ko'do ne'e opi kōhi ězē, ayeto zē mati ta da hulēhu ne, ndundu mo zē mati ma dagba.' ⁹ Vīdi kora mati ayetonnī loɔ kadra

muyi aba ne, opi kɔhi ɲbiriɲi zi ma kɔlɔ, kɔlɔ. ¹⁰ Kora mati o'dɔnni lɔɔ dagba ayinni zi kɔhi 'bɛnni kiri, asɔsɔnni na kirinni ndra, ma kɔlɔ opi kpa kɔhi ɲbiriɲi kɔlɔ. ¹¹ Zɛ irinni kɔhi 'bɛnni ɛnyinni agbɔrɔ vo kyeti yaka aba. ¹² Zɛ iyanni henye, 'Vidi kora neny'e mati o'dɔnni lɔɔ ta da hulɛhu nje kadra kɔlɔ, ze do'dɔ lɔɔ kadra ɲbo da kadra kyɛtu ne, here ne opi kpa zi zɛ kaa mati opi ze ne? ”

¹³ “Vo kyeti yaka aya'ba dɔ mo zi ma kɔlɔ tɛmi zɛ iya henye, 'Owo te aboka ma mo'ba'e dɛ. 'E biya omba'e da kɔ'du zi lɔɔ ko'dɔ, kadra kɔlɔ ɲbo da kɔhi ɲbiriɲi kɔlɔ. ¹⁴ Yaanya aba oba kɔhi 'be'e ne, i'be'e liɲɔ. Momba zi ki'di zi kora mati o'dɔ lɔɔ ta da hulɛhu, kpa kyɔ kaa mati mi'di zi ye ne. ¹⁵ Here ne, manza dɛ dangɔlɔ aba zi ko'dɔ wa mati momba ko'dɔ mo kɔhi 'bama aba? Kɔdɔ 'e na mi kumbɛ ga kɔ'du ma na laka? ” ¹⁶ Yɛsu inde me'do 'bɛni kiya mo aba henye, “Here zɛ mati hulɛhu atɛdinni dagba, mora zɛ mati dagba atɛdinni hulɛhu.”

Yɛsu ame'do ma da wota mo kɔ'du koli 'bɛni
(Mk. 10:2-34; Lk. 18:31-34)

¹⁷ Mati Yɛsu ɛdi ati'bɛnni mi Yerusalema, mo oba vo lɔ'bɔ 'bɛni 'butɛ dɔmoriyɔ dakapa ni, ame'do zi zɛ na liwo. Mati zɛ ɛdi ati'bɛnni, mo ayada zi zɛ iya henye, ¹⁸ “Owo'e te, dɛdi ze ti'be le mi Yerusalema, ani Wisi a Vidi aki'di zi kyedre 'ba vo karasa'e nni vo komoyandi 'ba vo kɔ'du ki'di ɛti. Zɛ akikyenni vurɛ rɔ mo zi kofo. ¹⁹ Zɛ aki'dinni mo zi vo leze'e ako'dɔnni sawiya rɔ mo, aku'bɔnni mo, akatɔtɔnni mo da taka. Mora ko'do da wota aba, mo atɛnyi lɔhu na didi.”

Kɔ'du ko'jo 'ba ma Yemisi nni Yowani aba
(Mk. 10:35-45)

²⁰ Here mbara 'ba Zebedeyo ayi gisi kora 'bɛni aba riyo zi Yɛsu, alɔdrɔ komo mo ako'jo hɔ mo ga kɔ'du ko'dɔ laka. ²¹ Yɛsu ako'jo hɔ mo iya henye, “A'di ra omba?” Mo

aya'ba da me'do iya henye, “Korisito zi ma gisi kora riyö 'bama neny'e akalimanni da kala yi ma tiri ma gali aba mi damöku 'be.”

²² Yësu aya'ba da me'do zi gisi kora ne'e, iya henye, “Ayɔɔ'e wa mati ëdiye kö'du ko'jo gɔ mo ne dë. Atɔ'bo'e kinjë riti mati momba zi kinjë ne?” Zë aya'banni da me'do iyanni henye, “Datɔ'bo ze.” ²³ Yësu ayada zi zë iya henye, “Tinyö akinjë'e riti 'bama ama, mora mo'bo dë kyigɔ aba zi kinzi vidi mati akalima da kala ma ma tiri ma gali aba. Bi neny'e kö'du vidi mati 'bu ma akɔ'jo zi zë.”

²⁴ Mati kya 'ba vo lö'bö 'butë owonni kö'du ne, zë na kamo gisi öndu riyö ne ëti. ²⁵ Yësu ako'jo zë biya bi kölö iya henye, “Ayɔɔ'e ku henye, vo daliɔ 'ba vo leze ne'e ëdinni kalakonda aba dë zë, vo dagba'e ëdinni ndra kalakonda aba. ²⁶ Here gëri mahere ne, manza dë mi kutë'e. Èzë vidi maako tëmi 'e omba zi tëdi kyedre, mo mëdi na vo lö'bö zi oka'e. ²⁷ Èzë vidi maako tëmi 'e omba zi tëdi na vo dagba mo mëdi na vo kalima 'bëyi. ²⁸ Kaa Wisi 'ba Vidi ayi dë zi vidi maako'e loɔ ko'do zi mo, ayi zi ko'do zi vidi maako'e, didi ni ki'di zi vidi kayo yomɔ.”

Yësu akɔ'jo vo komoköndu riyö

(Mk. 10:46-52; Lk. 18:35-43)

²⁹ Mati Yësu vo lö'bö 'bëni ëti ënyinni ku ti'bë 'de ta Yerikö, vidi kayo ënyinni ga ndi mo aba. ³⁰ Here kora vo komoköndu riyö mati ëdi alimanni dakapa gëri, owonni Yësu ëdi alaga ta da kapa, ayetonni hë nni gbögbö, “Wisi 'ba Dawidi i'di miyi mëyi re ze.” ³¹ Here vidi kayo ne'e o'donni sawiya zi zë ayadanni zi zë iyanni henye, alima'e ti. Mora here, zë agbögbö hë nni ndra na kamo, iyanni henye, “Yere Wisi 'ba Dawidi, i'di miyi mëyi re ze.”

³² Yësu ɔɔ ako'jo zë, ako'jo hë zë iya henye, “A'di ra omba'e zi ma zi ko'do zi ye?” ³³ Zë aya'banni da me'do iyanni henye, “Yere, domba ze zi bi kongɔ.” ³⁴ Yësu

na rasösu kö'du zë, ise komo zë kandi ongɔnni bi, mora alö'bönni gbɔ ga ndi mo.

21

Tödu 'ba Yësu mi Yerusalema
(Mk. 11:1-11; Lk. 19:28-40; Yn. 12:12-19)

¹ Mati Yësu vo lö'bö 'bëni ëti ɔkɔnni ku kara ra Yerusalema, zë ayinni Betehege da Döku 'ba Olivo ani Yësu utu vo lö'bö 'bëni riyö dagba. ² Kö'du kise nenye aba iya henye, “I'bë'e zi daliɔɔ mati dagba komo'e nani, kandi aki'ja'e mokakya na kida wisi ëni aba dakapa ni, inga'e zë ika'e zë zi ma. ³ Èzë vidí maako iya kö'du maako, ayada'e zi mo ‘Yere ra omba zë mo akila zë ti'bë kandi.’”

⁴ Kö'du ne o'dɔ rë ni, zi kö'du mati nëbi iya ne tayi tñyö.

⁵ “Ayada zi gawo kyedre 'ba Ziyɔɔɔ, ongɔ'e vo damöku 'be'e ëdi tayi zi ye.

Mo umbë dëni dë,
ëdi taho da mokakya,
wisi mokakya ëdi zë aba.”

⁶ Here vo lö'bö ne i'bë o'dɔnni kö'du ne te kaa mati Yësu ayada zi zë zi ko'dɔ mo. ⁷ Zë, ikanni mokakya ne wisi mo aba, o'banni bɔngɔ 'bënni dë zë Yësu ëkyi gbɔ dɔ mo. ⁸ Vidí kayo o'ba bɔngɔ 'bënni da gëri, agamo'e ikenni da ngora 'ba kaga o'banni zë da gëri. ⁹ Vidí kayo ne alaganni dagba komo Yësu, zë mati ëdi tayi 'bënni ta gɔ mo, ayetonni hë nni gbögbö, iyanni henye,
“Wayeto zi wisi a Dawidi.

Wirí i'dí ya'da zi mo mati ayi mi ru 'ba Yere,
wayeto zi Wirí.”

¹⁰ Mati Yësu ödu mi Yerusalema, da vidí kayo mi gawo kyedre ne biya na wirí wirí. Here vidí ako'jonní kö'du iyanni henye, “Mo 'bëni ëyi ra?” ¹¹ Vidí kayo aya'banni da

me'do iyanni henye, “Nenye nēbi Yēsu ra, tēmi Nazereta mi Galilaya.”

Yēsu i'bě ödu mi yēkēlu 'ba Wiri

(Mk. 11:15-19; Lk. 19:45-48; Yn. 2:13-22)

¹² Yēsu i'bě ödu mi yēkēlu, ore vidi mati ēdinni wakogo ne biya yaga. Mo adu'du da tarabiza 'ba vidi 'ba kōhi kutrē, gba'da 'ba vidi mati ēdinni atu'bu kogo eti. ¹³ Mora iya zi zē henye, “Ēdi na yöru mi kö'du yöru, Wiri iya ku henye, ‘Loko 'ba Wiri ama ne ako'jo na loko 'ba mötu, ofo'e ku na wöru 'ba rakoho 'ba vo logo'e.’”

¹⁴ Vo komoköndu vo ka'bo eti ayinni zi mo mi yēkēlu 'ba Wiri mo ako'jo zē gbɔ. ¹⁵ Kyedre 'ba vo karasa vo komoyandi 'ba vo kö'du ki'di eti, enyinni na kamo mati zē ongönni kö'du ko'do mati Yēsu ēdi ako'do ne, gisisi ēdi hē nni gbögbö mi yēkēlu, iyanni henye, “Wayeto zi Wisi a Dawidi.” ¹⁶ Zē ako'jo ni ha Yēsu iyanni henye, “Owo kö'du mati ēdinni akiya ne ku?” Yēsu aya'ba da me'do iya henye, “ɔɔ, mowo ku. Gba ako'jo'e kö'du yöru nenye dē? ‘Ayandiye gisisi, gisisi eti zi wayeto ma laka ki'di.’” ¹⁷ Yēsu ila zē enyi i'bě yaga tēmi gawo kyedre ne ko'do mi Beteniya.

Yēsu asēnē kyēlu

(Mk. 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Tabi ta'ba 'bomo hulēhu mi gawo kyedre ŋbɔ da mindö vere aba, Yēsu na o'bo. ¹⁹ Mo ongɔ kaga kyēlu dakapa gēri, i'bě rɔ mo i'ja waako dē dɔ mo du yēyu mo. Mo iya zi kaga ne henye, “Ana lɔgɔ dekpe löhu.” Kandi kaga kyēlu ne akyitru gbɔ. ²⁰ Vo lö'bö 'bomo ongönni kö'du ne iyanni henye, “Kaga kyēlu ne akyitru kandi ga a'di?” ²¹ Yēsu enyi aya'ba dɔ mo zi zē iya henye, “Mayada zi ye tinyö, ezē oma'e awiri de 'e dē, atɔ'bo'e ko'do wa mati mo'do zi kaga kyēlu ne. Anza nje ma ne dē, atɔ'bo'e

kpa zi kiya zi lutu nenye, ‘Ĕnyī riyē u'du rē yī mī ranga, ako'do rē nī.’ ²² Ĕzē oma'e, aki'ja'e wa mati ako'jo'e kō'du mo tēmī mōtu.”

Kō'du ko'jo ga kō'du a Yēsu

(Mk. 11:27-33; Lk. 20:1-8)

²³ Yēsu ayi hulēhu mī yēkēlu, mo ayandi kō'du, kyedre 'ba vo karasa'e nnī vīdī kyedre ēti ayinnī zi mo, ako'jonnī hō mo iyannī henye, “Ayada dero zi ze ēdī wa ne'e ko'do kalakonda vala aba? Ĕyī ra i'dī kalakonda ne zi yī?” ²⁴ Yēsu aya'ba da me'do zi zē iya henye, “Ma kako'jo kō'du kōlō ta he 'e, ēzē aya'ba'e dō mo ku zi ma makayada zi ye mēdī kō'du ne ko'do kalakonda 'bēyī aba? ²⁵ Kalakonda 'ba Yowani mati ēdī bapatisi kī'dī mo aba ne, ayi ta kila, kazi Wīrī kōdō kazi vīdī?” Zē ayetonnī hē nnī wasa na ga rē nnī, iyannī henye, “Dakiya ze a'di?” Ĕzē daya'ba'e dō mo diya'e kazi Wīrī, mo akiya zi ze henye, “Mora kō'du a'di oma'e dē mī Yowani?” ²⁶ Ĕzē diya'e henye, “Kazi vīdī, ze na tere, ga kō'du ze biya dasōsu Yowani ra nēbī.” ²⁷ Here zē aya'bannī dō mo zi Yēsu, iya henye, “Dayōlō ze dē.” Mo aya'ba dō mo zi zē iya henye, “Mayada dē zi ye kalakonda 'ba a'di ra mēdī kō'du nenye'e ko'do mo aba.”

Mala kō'du gisi kora riyō

²⁸ “Yaanya aba asōsu'e kō'du a'di? Kadra maako aba kora ēdī gisi kora aba riyō. Mo Ĕnyī i'bē zi ma kyedre ne iya zi mo henye, ‘Wisi ama i'bē lōō ko'do mī yaka ndenye.’ Wisi aya'ba da me'do iya henye, ²⁹ ‘Momba dē ti'bē,’ yaa, mo asōsu dē nī Ĕnyī i'bē gbō.”

³⁰ “‘Bu Ĕnyī i'bē zi wisi agamo onyō kpa kō'du kōlō ne. Wisi Ĕnyī aya'ba da me'do iya henye, ‘ōō, kyedre ma ti'bē,’ lōō ne ko'do mo, 'de i'bē dē. ³¹ Wisi ma vala tēmī gisi riyō ne'e, o'do wa mati 'bu mo omba?’ Zē aya'bannī da me'do iyannī henye, “Wisi ma kyedre.” Yēsu iya zi

zë henye, “Mayada zi ye, vo 'be'bele kö'du nni, vo rönyï eti, edi ti'bënni damöku 'ba Wirï dagba komo'e. ³² Yowani Bapatisi ayi zi yada zi ye gëri ma laka zi ye kirï, oma e dë mï mo. Vo 'be'bele kö'du vo rönyï eti ra omanni mï mo. Mati ongö'e mo gbï le, kpa otö de 'e dë zi koma mï mo.”

Mala kö'du vo löö ko'dö'e mï yaka 'ba lu'ju

(Mk. 12:1-12; Lk. 20:9-19)

³³ Yësu iya henye, “Owo'e mala vere ne, vo kyeti kaño maako iyï lu'ju mï yaka, o'dö resi kpo ta rö mo, ole wogo 'ba a'ji koto, uvö loko tötö 'ba bi kongö. Mo ila yaka ne zi vo löö'e, i'bë gbö bi yingö. ³⁴ Mati kadra 'ba wa toto ta yaka ökö ku, mo utu vo kalima 'bëniye zi vo löö'e ga kö'du zi mï 'bëni mati inye ne koba.”

³⁵ “Vo löö ne'e irï vo kalima ne'e, u'bönni ma kölö, ofonni agamo, u'dunni vere ri'di aba. ³⁶ Kora vo kyeti yaka ne utu vo kalima löhu kyö ta da ma dagba, vo löö ko'dö ne'e o'dönni zë kpa kaa ma dagba. ³⁷ Ndundu mo aba mo utu wisi 'bëni zi zë. Mo iya henye, ‘Tinyö zë akoronni wisi 'bama.’”

³⁸ “Mati vo löö ne'e ongönni wisi ne, iyanni henye, ‘Nenye wisi 'ba vo kyeti yaka ra. Ayi dofo'e mo, doba'e wa 'bömo.’ ³⁹ Zë irinni mo u'dunni mo yaga temi yaka, ofonni mo.”

⁴⁰ Yësu ako'jo hë zë iya henye, “Yaanya aba ezë vo kyeti yaka ne ayi, ako'dö a'di zi vo löö ne'e?” ⁴¹ Zë aya'banni da me'do iyanni henye, “Mo akofo kora 'ba kö'du kyënyë ko'dö ne'e, aki'di yaka ne zi vo löö ko'dö maako'e, mati aki'dinni zi mo wa mï yaka mï kadra ma laka.” ⁴² Yësu iya zi zë henye,

“Ako'jo'e kö'du mati kö'du yöru iya ne dë?

Yitö mati vo wa ko'ba ombanni dë,
ofö ku na yitö ma laka ndra.

Nenye Yere ra o'dö.

Kongɔ mo atēdi na laka.’ ”

⁴³ Yēsu idra dɔ mo iya henye, “Mayada zi ye, damöku 'ba Wiri akoba 'de kazi 'e, aki'di zi vidi mati akatananni logɔ ma laka. ⁴⁴ Vidi mati alēpi da yitō nenye, akolowe. Ēzē yitō ne alēpi da vidi akanzekpe vidi nani.” ⁴⁵ Here kyedre 'ba vo karasa nni Farasi eti owonni mala a Yēsu ne, ayɔlonni mo edi ame'do kö'du nni, ⁴⁶ zē ayɔnzɔnni zi mo kiri. Mora zē erenni vidi kayo mati omani mi Yēsu mo nēbi ra.

22

Mala 'ba karama 'ba oze
(Lk. 14:15-24)

¹ Yēsu ame'do löhu zi vidi temi mala iya henye, ² “Damöku 'ba Wiri edi henye. Yere maako ako'jo karama 'ba oze 'ba wisi eni. ³ Mo utu vo lö'bö 'beniye zi yada zi yingɔ mati omba zē ne zi tayinni mi karama ne, zē ombanni de zi tayi.”

⁴ “Mo utu kya vo lö'bö ne'e kö'du kise aba zi yingɔ ne'e, iya henye. ‘Karama ama ku nzo yaanya aba. Mofa isa ama ma kyedre, matɔnɔ aba ku nzo zi konyo mo. Ayiye mi karama 'ba oze.’ ⁵ Yingɔ mati ako'jo zē ne ombanni de, i'benni ri mi loɔ enni maako'e. Ma kölo maako i'benni yaka eni, ma vere i'benni mi loko wakogo eni. ⁶ Agamo'e irinni vo lö'bö ne'e u'bönni zē ofonni zē. ⁷ Vo damöku enyi na kamo utu vo kanya 'beniye ofonni vo wa kofo ne'e, o'bo gawo kyedre 'bezē ne ti'de.”

⁸ “Mo ako'jo vo lö'bö 'beniye iya zi zē henye, ‘Karama oze ama ku nzo. Vidi mati mako'jo zē ne anzanni de na laka tayi. ⁹ Yaanya aba i'bē'e da gēri ma kyedre ako'jo'e vidi kayo mati i'ja'e zē mayinni mi karama.’ ¹⁰ Vo kalima enyi i'benni yaga da gēri atotonni vidi mati zē i'janni biya, ma laka makyenyē mo aba, loko 'ba oze oso kyɔ vidi aba.”

¹¹ “Yere ënyi i'bě loko yingɔ ëniye kongɔ, mo i'ja kora maako usu bɔngɔ 'ba oze dë. Yere ako'jo hɔ mo iya henye, ¹² ‘Aboka ma ödu hala kinye kazi bɔngɔ 'ba oze?’ Kora ne 'de onyɔ kö'du ako dë. ¹³ Yere ayada zi vo lö'bö 'bëniye, iya henye, ‘Ida'e kala mo ndi mo aba u'du'e mo yaga mi bi köndu. Ani mo akudu hë ni konyo aba.’” ¹⁴ Yësu i'di dɔ mo iya henye, “Vidi kayo ma ako'jo ne, ma jeli mo ayo dë.”

Kö'du ko'jo ga kö'du 'ba 'be'bele kopi

(Mk. 12:13-17; Lk. 20:20-26)

¹⁵ Farasi ënyi i'bě o'dönni yeře zi Yësu kuyi kö'du ko'jo aba. ¹⁶ Zë ënyi utunni kya 'ba vo lö'bö 'bënni, kya 'ba vidi 'ba Heroda ëti. Zë iyanni zi mo henye, “Vo komoyandi dayɔɔ ku ëdi kö'du tinyö ra yada. Eëdi wa yandi tinyö a Wiri ra yandi zi vidi. Kazi tere kö'du kiya 'ba vidi kyedre maako'e dë. ¹⁷ Ayada zi ze, a'di ra asösu? Eëdi na laka zi ze 'be'bele kopi zi yere 'ba Roma, ködɔ anza here dë?”

¹⁸ Yësu ayɔɔ yeře kyënyë 'bëzë ne, mo iya zi zë henye, “E vo komokandi ne'e, kö'du a'di ëdiye ma kuyi kö'du yɔnzɔ aba? ¹⁹ Ayada'e zi ma köhi 'ba 'be'bele mati ëdi kopi.” Zë ikanni köhi ne zi mo. ²⁰ Mo ako'jo hë zë iya henye, ²¹ “Komo eyi ra ru mo aba nenye?” Aya'banni da me'do iyanni henye, nenye komo Siza ra ru mo aba. Yësu iya zi zë henye, “Laka opi zi Siza wa 'ba Siza, opi zi Wiri wa 'ba Wiri.” ²² Mati zë owonni kö'du ne, zë na rakaga zë ilanni mo ënyi i'bënni gbɔ.

Kö'du ko'jo ga kö'du 'ba tënyi tëmi koli

(Mk. 12:18-27; Lk. 20:27-40)

²³ Sadeke'e ma omanni vidi ënyi dekpe tëmi koli, zë ayanni zi Yësu iyanni henye, ²⁴ “Vo komoyandi, Mosa iya henye ere, kora mati oze mbara oli 'de kazi gisisi ko'jo, öndu mo moba mbara lu'bě ne, zi zë gisisi ko'jo mi ru 'ba kora mati oli ne. ²⁵ Yaanya aba ne gisi öndu ëdinni

madomoriyö kinye, wisi ma kyedre oze mbara oli 'de kazi gisisi ko'jo, mo ila mbara lu'bë ne zi öndu ni. ²⁶ Kö'du ne o'do rë ni kpa here zi öndu ma riyö ma wota ndundu mo zi zë madomoriyö ne biya. ²⁷ Ndundu mo aba, mbara ne oli gbö. ²⁸ Yaanya aba ne, mi ko'do mati yöku atënyinni na didi, mo atëdi mbara 'bëyi? Zë biya ozenni mo.”

²⁹ Yësu aya'ba do mo zi zë iya henye, “Alitë'e ku, ga kö'du ayölo'e wayöru dë mandere kyigö a Wirö. ³⁰ Èzë yöku ënyinni ku na didi, atëdinni kaa malayika'e komoriyë ozenni mbara dë. ³¹ Yaanya aba kaa kö'du tëny'i 'ba yöku tëmï koli, ako'jo'e kö'du mati Wirö ayada zi ye ne dë? Mo iya henye, ³² Ma Wirö 'ba Abarayama, Wirö 'ba Yisika, Yakoba aba. Mo Wirö 'ba didi anza 'ba yöku.” ³³ Mati vidi kayo ne'e owonni kö'du ne, zë na rakaga tëmï gëri kö'du yandi 'bomo ne.

Kö'du ki'di ma kyedre

(Mk. 12:28-34; Lk. 10:25-28)

³⁴ Mati Farasiye owonni Yësu ayata Sadeke'e, zë ayi atoto rë nni bi kölö. ³⁵ Ma kölö tëmï zë vo komoyandi 'ba vo kö'du ki'di, ako'jo ha Yësu tëmï kö'du yonzö iya henye, ³⁶ “Vo komoyandi, kö'du ki'di ma vala ra kyedre mi kö'du ki'di?” ³⁷ Yësu aya'ba do mo iya henye, “O'do lövö Yere Wirö 'bëyi di'di yi aba biya, lawo yi aba biya, kö'du yölo 'bëyi aba biya. ³⁸ Nenyë kö'du ki'di ma dagba ma kyedre ndra 'ba kö'du ki'di ra. ³⁹ Kö'du ki'di ma riyö ma kyedre mo ëdi kaa mo. O'do lövö vo haliḡö oka kaa mati o'do lövö yi. ⁴⁰ Kö'du ki'di 'ba Mosa biya kö'du yandi 'ba nëbi ëti övö da kö'du ki'di riyö ne'e.”

Kö'du ko'jo ga kö'du 'ba Korisitö

(Mk. 12:35-37; Lk. 20:41-44)

⁴¹ Mati kya 'ba Farasi maako'e atoto rë nni ga bi kölö, Yësu ako'jo hë zë iya henye, ⁴² “A'di ra asösu'e kö'du 'ba

Korisito? Mo tëmì kozo 'bëyi?" Zë aya'bannì dɔ mo iyannì henye, "Mo tëmì kozo a Dawidi." ⁴³ Yësu ako'jo hë zë iya henye, "Kö'du a'di ra Lawo Kölö Laka i'di Dawidi zi ko'jo mo na Yere? Mati Dawidi ëdi ame'do mo iya henye, ⁴⁴ 'Yere iya zi Yere 'bama,

'Alima kinye da tirì ma

le mi'di vo wehe 'bëyiye ku midiri ndi yi."

⁴⁵ Èzë Dawidi ako'jo mo 'Yere,' hala Korisito atëdi tëmì kozo 'ba Dawidi?" ⁴⁶ Vidi maako aya'ba da kö'du ko'jo ne dë zi Yësu. Ta pëti ko'do nani, vidi maako ako'jo ha Yësu dekpe.

23

Kö'du kyënyë 'ba Farasiye

(Mk. 12:38-39; Lk. 11:43, 20:45-46)

¹ Yësu ame'do zi vidi kayo ne'e, vo lö'bö 'bëni ëti iya henye, ² "Vo komoyandi 'ba vo kö'du ki'di nni Farasi ëti, ëdinni kyigɔ aba zi yëti zi ye kö'du ki'di 'ba Mosa. ³ Owo'e kö'du mati zë iyannì zi ye zi ko'dɔ, kö'du ko'dɔ 'bëzë anza dë na laka zi ye gɔ mo kiri. Zë ayadannì kö'du wa zi ye ko'dɔ mo, zë o'donni dë. ⁴ Zë i'dinni wa yeto ma kyedre mati vidi ɔ'bo dë zi kinjë mo ne da vidiye. Zë ombannì dë zi konyi zë zi kinjë le nje da gisi kala nni aba."

⁵ "Zë o'donni wa mati vidi zi kongɔ. Zë idannì kɔ'di piri konda ga bɔngɔ 'bënni zi yada zë na laka. Zë i'dinni bɔngɔ kanyi kölökpö gë nni zi yada zë na vo mötu. ⁶ Zë o'donni lövɔ bi ma laka ne, bi 'ba karama, bi lima mati na laka aba mi bi 'ba mötu. ⁷ Zë o'donni lövɔ zi mëtënni watɔwɔ aba mi bi 'ba wakogo. Zë o'donni lövɔ zi ko'jo vo komoyandi."

⁸ "Akɔ'jo yi dë, 'Vo komoyandi,' ga kö'du 'e biya ta dakota kölö, vo komoyandi nje kölö. ⁹ Akɔ'jo vidi maako dë dakaŋo kinye na 'bu,' ga kö'du ëdiye nje 'bu kölö aba

komoriyë. ¹⁰ Ako'jo yi dë na 'vo komoyandi,' ga ko'du vo komoyandi kölö 'bëyi ra Korisito. ¹¹ Ma kyedre kölö mi kutë'e mëdi na vo kalima. ¹² Mo mati o'do rë ni na kyedre, maya'ba rë ni hulëhu, mo mati o'do rë ni hulëhu, ako'do mo kyedre.”

*Yësu ayada kö'du kyënyë ko'do 'ba vo komoyandiyë
(Mk. 12:40; Lk. 11:39-42, 44, 52; 20:47)*

¹³ “Hala atëdi na kyënyë zi ye, vo komoyandi 'ba vo kö'du ki'di Farasi ëti. 'E vidi komokandi ne'e, isiye ha loko 'ba damöku 'ba Wirí kazi vidi ödunní, kpa ödu'e dë. Ayata'e vidi mati ëdi rë nni ki'di zi tödu ne kpa.”

¹⁴⁻¹⁵ “Atëdi na kyënyë zi ye vo komoyandi 'ba kö'du ki'di Farasi ëti. 'E vo komokandi ra. Umu'e kyëti ranga kayo kpuru tëmi dakaño kutu kutu biya lasi aba, zi vidi maako ki'ja zi gëri 'be'e ne kirí. Èzë i'ja'e vidi ne ku, o'do'e mo ndra na kyënyë tada'e, zi ti'bë mi gehena kaa 'e.”

¹⁶ “Riti atëdi na kyënyë zi ye, alaga'e dagba zi vidi, mora 'e na vo komoköndu. Ayandiyë iya 'e henye, ëzë vidi maako alömu ru yëkëlu aba, mo anza dë na kida lömu 'bëni ne aba. Èzë mo alömu ru dahabo mati mi yëkëlu ne aba, mo ku na kida. ¹⁷ 'E vo komoköndu lumë'e, vala ra na kyedre, dahabo ködo yëkëlu ra o'do, dahabo na laka?

¹⁸ Ayandiyë kpa iya'e henye, ‘Èzë vidi maako alömu ru karasa aba, mo anza dë na kida lömu 'bëni ne aba. Èzë mo alömu rë ni ku wa ma i'di da karasa ne aba, mo ku na kida.’ ¹⁹ 'E vo komoköndu ne'e, ma vala ra na kyedre waki'di ködo karasa ra, o'do waki'di na koho? ²⁰ Èzë vidi maako alömu ru karasa aba, mo ëdi lömu kpa wa mati biya i'di do mo ne. ²¹ Èzë mo alömu ru yëkëlu aba, mo ëdi lömu mo aba, ehe Wirí mati ëdi alima mi mo. ²² Èzë vidi maako alömu komoriyë aba, mo ëdi lömu kyiti 'ba Wirí mati mo alima do mo.”

²³ “Atëdi na riti zi ye vo komoyandi 'ba vo kö'du ki'di nni Farasi ëti. 'E vo komokandi ne'e, i'diye zi Wiri 'butë, wokonyo tisiwa kaa kököwu. Mora o'do'e wa ma laka ndra 'ba ködu ki'di dë, kaa tinyö, mi kyëyi, koma aba. ²⁴ O'do re 'e na vo dagba zi vidi, mora 'e na vo komoköndu, oba'e köḥḥ tisi yaga tëmi wa kuwë 'be'e, ondro'e jemele.”

²⁵ “Atëdi na riti zi ye vo komoyandi 'ba vo kö'du ki'di Farasi ëti. 'E vo komokandi ne'e, akaka'e ra sikö 'be'e gbenje aba ta rö mo yaga, mi zë ndö na wakoyi mi kumbë aba. ²⁶ Farasi vo komoköndu, akyitö wa mati ëdi mi sikö dagba, ma ta yaga akakyitö kpa 'da.”

²⁷ “Atëdi na riti zi ye vo komoyandi 'ba vo kö'du ki'di Farasi ëti. 'E vo komokandi ne'e, 'e kaa da wogo mati akö'jö rë zë na kanyi, lunzu ri'di kanyi aba, ongö na laka tarë zë yaga, mi zë ndö na yingö keḇe yöku aba. ²⁸ Tëmi gëri kölö ne, ta ra'e yaga na laka zi vidi biya, mi ye ndö na komokandi kö'du litë aba.”

Yësu ame'do kö'du riti 'bëzë
(Lk. 11:47-51)

²⁹ “Atëdi na riti zi ye vo komoyandi 'ba vo kö'du ki'di Farasi ëti. 'E vo komokandi ne'e, o'ba'e ogo na laka zi nëbiye, ayada'e töwö zi wogo zi vidi mati alimanni kyere na lima ma laka. ³⁰ Iya'e henye, ëzë ëdiye kyere mi kadra 'ba 'bu'e vu'e nani, o'do'e kö'du mati zë o'dönni nëbi ne'e, kofo mo gö mo ne dë. ³¹ Omba'e dö mo tinyö, 'e ra na kozo 'ba vidi ma ofonni nëbi ne'e. ³² I'bë'e zö dagba wa mati 'bu'e vu'e ayetonni ne kinde mo.”

³³ “E wiri ne'e, 'e gisi 'ba wiri ne'e, hala asösu'e zi taho. Kazi vurë re 'e, ati'bë'e biya mi gehena. ³⁴ Mayada zi ye makutu nëbi ne'e, kora vo kö'du yölö, vo komoyandi ëti, akofo'e kyamo'e, akatötö'e agamo'e akakpökyiye agamo'e mi bi 'ba mötu'e, akore'e zë tëmi gawo ta da gawo. ³⁵ Riti biya kö'du vidi mbiya mati ofo'e ne akalëpi de 'e tëmi kozo

'ba Abele zi kozo 'ba Zakariya wisi 'ba Berahiya mati ofo'e mi kutë yëkëlu karasa aba. ³⁶ Mayada zi ye tinyö, riti biya 'ba wakofo ne akalëpi da vidi 'ba ko'do nenyë."

Yësu o'do lovo Yerusalema
(Lk. 13:34-35)

³⁷ "Yerusalema, Yerusalema ofo'e nëbiye, u'du'e vo lö'bö mati Wiri utu zi ye ne ři'di aba. Da ndö momba zi kala ma ki'di mo kpo ra vidi 'be'e biya, kaa ma yëru mati atoto gisisi ëni hu förö ni, ila'e ma dë. ³⁸ Loko 'be'e ne akila na mi mbiya. ³⁹ Tëmi ndenye dagba ani, mayada zi ye henye, ongö'e ma dekpe löhu le akiya'e henye, 'Wiri i'di ya'da zi mo mati ayi mi ru 'ba Yere.'"

24

Yësu ame'do ga kö'du loko 'ba Wiri yarja
(Mk. 13:1-2; Lk. 21:5-6)

¹ Yësu ënyi ila bi nani ëdi gbö ati'bë 'de tëmi yëkëlu, vo lö'bö 'bömo ayinni zi yada zi mo kuvö 'ba loko 'ba Wiri ne. Mo ënyi alëzë. ² "Öö. Ongö'e bi biya na laka da wa nenyë'e. Mayada zi ye henye, yitö ma kölö kinye alima dë ga bi 'bëni zë biya aku'du akaño."

Riti vidi yaza aba
(Mk. 13:3-13; Lk. 21:7-19)

³ Mati Yësu alima da Döku 'ba Olivo, vo lö'bö ayinni na liwo zi mo, ako'jonnii hö mo iyanni henye, "Ayada zi ze kö'du biya nenyë atëdi ndala aba, a'di ra ako'do rë ni zi yada mo henye, 'Ku tayi 'bëyi ndundu 'ba daliño aba.'"

⁴ Yësu aya'ba dö mo iya henye, "Ëdiye komo ki'di aba, ila'e vidi maako mo'ba 'e dë. ⁵ Vidi kayo atayinni me'do ru ma aba ako'bannii vidi kayo akiyanni henye, 'Ma, Korisito ra.' ⁶ Akowo'e kpöwö wehe kara dakapa, kö'du yöyö 'ba wehe aba na köwö, ere'e dë. Wa ne ako'do rë ni, anza

dë zi kiya henye, ndundu mo ɔkɔ ku. ⁷ Dakaŋo ako'do wehe oka maako aba, damöku akalëpi wehe aba da ma kölö maako. Zöyī atëdi, kinzikinzi atëdi ta ga bi ne biya. ⁸ Wa ne atëdinni biya kaa dagba tɔɔ 'ba wisi ko'jo."

⁹ "Akiriye, aki'diye zi ko'do mo na kyënyë zi kofo. Vidi biya akoyi 'e ga kö'du ma. ¹⁰ Mi kadra nani, vo kö'du komba'e akalëpinni tëmi kö'du koma 'bënni, zë akasusunni oka maako, akoyinni oka maako. ¹¹ Nëbi vo ndɔndɔ kayo'e akalayanni vidi kayo ko'ba aba. ¹² Ne atëdi rapere 'ba kö'du kyënyë ko'do, zi vidi kayo loɔɔ 'bëzë ofo. ¹³ Vidi mati ɔɔɔ nduwë na kyigɔ mi ndundu mo, akayɔmɔ mo. ¹⁴ Kö'du yöyö laka nenyë ga kö'du 'ba damöku akayëti zi vidi 'ba dakaŋo ne biya kaa vo hu kö'du dɔɔɔ, ndundu mo atɔkɔ 'da."

Wa kyënyë ma ndra

(Mk. 13:14-23; Lk. 21:20-24)

¹⁵ "Mati ongɔ 'e wa kyënyë ma ndra mi loko 'ba Wiri ma ayaŋa, ma nëbi Daniyele ame'do kö'du mo. Atɔɔɔ bi ma laka. Kö'du nenyë zi vo ko'jo mo: ayɔɔɔ laka mi kö'du nenyë a'di. ¹⁶ Vidi mati ëdinni mi Yudiya atahonni da lutu. ¹⁷ Vidi maako mati ëdi da loko ëni, i'ja kadra dekpe zi tasi akaŋo zi wasisi 'bëni koba ta loko. ¹⁸ Vidi maako mati ëdi mi yaka a'ba dekpe hulëhu zi bɔngɔ ëni koba. ¹⁹ Atëdi na kyënyë mi ko'do naniye zi mbara mati ɔmɔnni 'e mbara mati ëdinni gisiluru aba: ²⁰ Amötu'e zi Wiri kazi aho'e tëmi tona mandere mi ko'do kadra 'ba ralawo. ²¹ Ga kö'du riti mi kadra nani atëdi na kɔwɔ ndra ta da riti, mati ëdi tëmi biyeto 'ba damöku tëmi ko'do ma ndenye ne. Ani, wa maako atanza dekpe kaa mo löhu. ²² Wiri aya'ba ra watiti 'ba ko'do naniye, mo mo'do dë here, vidi maako ɔmɔ dë. Ga kö'du vidi jeli 'bëniye Wiri akaya'ba mi kadra ko'do nani 'e 'da."

²³ “Ēzē vīdī maako iya zi yī henye, ‘Ongɔ te, Korisitɔ ēdī kinye, mandere mo ēdī nani,’ oma dē mī kō'du ne. ²⁴ Ga kō'du Korisitɔ vo ndɔndɔ 'e nni nēbī vo ndɔndɔ eti akalayanni, zē ako'dɔnni kō'du ko'do kyedre rakaga aba zi vīdī jeli a Wīrī ko'ba ēzē zē atɔ'bɔnni. ²⁵ Owo'e te, mayada kō'du nenye zi ye gba kazi kadra mo tɔko.”

²⁶ “Ēzē vīdī maako ayada zi ye iya henye, ongɔ'e te, mo ēdī yaga mī da lipī, i'bb'e dē ani, mandere ēzē zē iyanni henye, ongɔ'e te, mo ēdī rē nī koho kinye oma'e dē mī kō'du ne. ²⁷ Ga kō'du Wisi a Vīdī atayi kaa bikanyi mati alaka komoriyē ta humirē le da mirē. ²⁸ Ēzē yöku ēdī, langa akatoto rē nni.”

Tayi 'ba Wisi a Vīdī

(Mk. 13:24-27; Lk. 21:25-28)

²⁹ “Kandi ta pētī riti 'ba ko'do naniye, kadra akuyī rē nī na mandölu, yehwe anyi dekpe, kyëlu akalëpinni ta komoriyē, wa ma komoriyē akakɔɔ rē nni. ³⁰ Kyinë wa mati akayada kō'du 'ba Wisi a Vīdī akalaya komoriyē, vīdī biya 'ba dakaŋo akudunni ēzē ongɔnni Wisi a Vīdī ēdī atayi tēmī fɔli 'ba komoriyē kyigɔ bikanyi kyedre 'bēni aba. ³¹ Kyedre torombeta akata'a, mo akutu malayika 'bēniye yaga mī bi gɔɔ'bo sowɔ 'ba dakaŋo. Zē akatotonni vīdī jeli ɔmo'e tēmī ndundu 'ba dakaŋo ne biya.”

Kaga kyëlu

(Mk. 13:28-31; Lk. 21:29-33)

³² “Kaga kyëlu ma yandi kō'du yɔɔ zi ye. Ēzē ngora mo inzi ku, akofɔ rē nī na luwē, mbili yëyu makyiyi akayeto gbɔ tövu, akayɔɔ'e umu ku kara. ³³ Tēmī gērī kōlō ne, ēzē ongɔ'e wa ne ku biya, akayɔɔ'e kadra mo ku kara nɔɔ zi rē nī yeto. ³⁴ Mayada tinyö zi ye, wa ne biya ako'dɔ rē nī dagba, kazi vīdī ma ēdinni lima yaanya aba ne, oli dē gba

biya. ³⁵ Komoriyë dakaŋo aba akalaganni, me'do 'bama alaga dë.”

Vidi maako ayɔɔ ko'do mo kadra aba dë

(Mk. 13:32-37; Lk. 17:26-30, 34-36)

³⁶ “Vidi maako ayɔɔ ko'do mo kadra aba dë. Kpa le malayika komoriyë mandere Wisi ayɔɔnni dë, nje 'bu ra akayɔɔ. ³⁷ Tayi 'ba Wisi a Vidi ako'do rë ni kaa mi kadra 'ba Nowa. ³⁸ Mi ko'do gba ta komo wini koso, vidi ëdinni wakonyo, wa kuwë, vidi kora rë nni koze mbara ëti, le mi ko'do mati Nowa i'be ödu mi töŋbö, ³⁹ ayɔɔnni kö'du mati ëdi rë ni ko'do ne dë, le wini koso ayi akyitɔ zë biya. Èzë Wisi a Vidi ayi akatëdi here. ⁴⁰ Mi kadra nani vidi kora riyö atëdinni loɔ ko'do mi yaka. Ma kölö akoba, agamo akila hulëhu. ⁴¹ Vidi mbara riyö atëdinni bi 'ba wakuhu, ma kölö akoba, agamo akila hulëhu.”

⁴² “Ëdiye komo ki'di aba ga kö'du ayɔɔ'e dë, mi ko'do vala ra Yere 'be'e atayi. ⁴³ Èzë vo kyeti liŋɔ ayɔɔ kadra mati vo logo atayi, tinyö akayɔɔ'e henye, mo akalima na ngö ila vo logo dë zi tödu mi loko ëni. ⁴⁴ Here ëdi 'e kpa 'duwi nzɔ, ga kö'du Wisi a Vidi atayi mi kadra mati anza'e dë komo ki'di aba gɔ mo.”

Vo kalima koma vo kazi koma aba

(Lk. 12:41-48)

⁴⁵ “Ëyi ra vo lö'bö laka, kö'du yɔɔ aba? Mo ra mati kyedre 'bɔmo i'di mo na ga vo lö'bö oka niye kongɔ wakonyo 'bëzë ki'di mi kadra ma laka. ⁴⁶ Rakyenyi atëdi zi vo lö'bö ne hala, ëzë kyedre 'bɔmo i'ja mo loɔ ne ko'do, ëzë mo a'ba liŋɔ. ⁴⁷ Mayada tinyö zi ye, kyedre ne aki'di vo lö'bö na vo da wasisi ëni biya. ⁴⁸ Èzë mo na vo lö'bö ma kyënyë, mo akayada na bi dëni henye, ‘Kyedre 'bëni ne ayi dekpe hulëhu kandi,’ ⁴⁹ mo akayeto vo lö'bö okaniye ku'bö zi wakonyo wa kuwë aba na kyënyë. ⁵⁰ Kyedre 'ba vo lö'bö

ne atayi ko'do maako aba, mati vo lö'bö ne anza dë komo ki'di aba gɔ mo, mi kadra mati mo ayɔɔ dë. ⁵¹ Kyedre akasese mo kozokozo 'ba vo komokandi ne zë ëti, ani mo akudu hë ni konyo aba.”

25

Mala kö'du minzö ngulu 'butë

¹ “Mi kadra nani, damöku 'ba Wirī atëdi henye. Minzö ngulu 'butë oba lamba ënni ënyi i'bënni yaga da 'biyësi kutrë. ² Muyi tëmi zë na vo lumë, agamo'e muyi na vo kö'du yɔɔ. ³ Ma vo lumë ne oba lamba 'bënni obanni kya 'ba yëni wa'do dë nni aba. ⁴ Ma vo kö'du yɔɔ ne'e, obanni maɾanjiye ndɔ yëni aba mi mo. ⁵ 'Biyësi alikö dëni tisi ta bi tayi, minzö ne'e, ayetonni nano o'donni gbɔ.”

⁶ “Ëdi mi kutë yɔndɔ kudu aa yaga iya henye, “Biyësi ëdi kinye, ayiye dɔ mo kutrë.’ ⁷ Minzö 'butë ne ënyi alironni, akɔ'jɔ lamba ënni gbɔ. ⁸ Minzö ma lumë ne iyanni zi ma vo kö'du yɔɔ ne'e henye, ‘i'diye kya 'ba yëni 'be'e, tisi zi ze, ga kö'du 'beze inde rë ni ku.’ ⁹ Vo kö'du yɔɔ ne aya'banni dɔ mo iyanni henye, ‘E'e, anza dë kyɔ ga kö'du 'e ehe ze, i'bë'e bi 'ba wakogo kyamo kogo ga kö'du'e.’ ¹⁰ Minzö ma lumë ne ënyi i'bënni gbɔ kya 'ba yëni kogo. Mati ëdinni ti'bë, 'biyësi ɔkɔ gbɔ ta gë zë. Zë mati nzɔ muyi ne ënyi i'bënni mo aba mi karama 'ba oze isinni ha loko gbɔ. ¹¹ Yaa, minzö agamo ne ɔkɔnni, ënyinni kudu iyanni henye, ‘Kyedre, kyedre, ayëhu ha loko zi ze tödu.’ ¹² 'Biyësi aya'ba dɔ mo iya henye, ‘E'e, mayɔɔ 'e dë.’” ¹³ Yësu i'di dɔ mo iya henye, “Ëdiye komo ki'di aba ga kö'du ayɔɔ'e ko'do mo kadra mo aba dë.”

*Mala kö'du vo kalima wota
(Lk. 19:11-27)*

¹⁴ “Mī kadra nani aba, damöku 'ba Wiri atēdi henye. Kora maako ēdi omba ku zi ti'bē bi yingɔ, mo ako'jo vo kalima 'bēni ne'e ise ga wasisi 'bēni zi zē zi tēdinnī na vo gɔ mo kongɔ. ¹⁵ Mo i'di zi ma kölö wa mati mo akatɔ'bo ko'dɔ mo. Zi ma kölö, mo i'di kɔhi dahabo ŋbiriŋi kpulukumuyi. Zi agamo, mo i'di kpulukuriyö, zi ma wota mo kpulukukölö, ēnyi i'bē gbɔ bi yingɔ. ¹⁶ Vo kalima mati oba 'bēni kɔhi ŋbiriŋi kpulukumuyi ne kandi i'bē o'dɔ loɔ mo aba, i'ja dɔ mo kpa kpulukumuyi. ¹⁷ Tēmi gēri kölö ne vo kalima mati oba kpulukuriyö ne, i'ja dɔ mo kpa kpulukuriyö. ¹⁸ Vo kalima mati iri 'bēni kpulukukölö ne, i'bē ole wogo mi kaŋo oho kɔhi 'ba kyedre 'bēni ne gbɔ mi mo.”

¹⁹ “Gɔ mo ēhi na konda, kyedre 'ba vo kalima ne'e ayi hulēhu alimanni ga kɔhi ne kiti mo zē eti. ²⁰ Vo kalima mati iri kɔhi 'bēni kpulukumuyi ne, ödu i'di kpulukumuyi agamo. Mo iya henye, ‘i'di zi ma kɔhi ŋbiriŋi kpulukumuyi, kyedre, ongɔ te, nenyē aga kpulukumuyi vere mati mi'ja.’ ²¹ Kyedre 'bɔmo iya zi mo henye, ‘O'dɔ ku laka, yi vo kalima 'ba kö'du koma laka ra. Ēdi mi koma aba zi kɔhi tisi ne ki'ja mo here, ma ki'di yi na vo da kɔhi ma kyedre. Ayi loko ta, dayanyi mi rakyenyi ne yi aba.’ ”

²² “Vo kalima mati i'di 'bɔmo kpulukuriyö ne ayi loko iya henye, ‘i'di zi ma kɔhi kpulukuriyö, kyedre ongɔ te, kinye kya 'ba kpulukuriyö agamo mati mi'ja.’ ²³ Kyedre 'bɔmo iya zi mo henye, ‘O'dɔ ku laka yi vo kalima 'ba kö'du koma laka ra. Ēdi mi koma aba zi kɔhi tisi ne ki'ja mo here, maki'di yi na vo da kɔhi ma kyedre. Ayi loko ta, dayanyi mi rakyenyi ne yi aba.’ ”

²⁴ “Vo kalima mati iri 'bēni kpulukukölö ne, ayi ödu loko iya henye, ‘Kyedre, mayɔlo yi kora vo kala kyigɔ ra, ēdi wakumu kpa iyī dē, ēdi wa 'ba yaka toto kpa kazi kofo kili. ²⁵ Ma na tere, mi'bē moho kɔhi 'bēyi ne mi kaŋo ongɔ te,

kinye wë yī ēdī.’ ²⁶ Kyedre 'bomo iya zi mo henye, ‘Yī vo kalima vo wēdī kyēnyē. Ayɔɔ də mēdī wakumu kpa miyi dē, wa toto ta yaka kazi kofo kilī? ²⁷ Laka, i'dī kōhi ama ne kyere mī loko 'ba kōhi sesi, ma koba biya hulēhu dɔ mo mati i'ja ne aba ēzē ma'ba ku liɔ.’ ”

²⁸ “Yaanya aba oba'e kōhi ne 'de kazi mo i'diye zi ma kpuluku'butē aba ne. ²⁹ Ga kō'du vīdī biya mati ēdī wa aba, le kyɔ aki'dī, mo atēdī mo aba kyɔ. Ta da mati mo ēdī mo aba. Vīdī mati anza wa aba dē, gbī le nje ma tisi mati mo ēdī mo aba, akoba 'de kazi mo. ³⁰ Vo kalima lumē ne, u'du'e mo yaga mī bi kōndu ani mo akudu hē nī konyo aba.”

Ndundu 'ba vurē

³¹ “Mati Wisi a Vīdī ayi mī bikanyi kyedre malayika ētī, mo akalima da kyītī, ³² vīdī 'ba damōku ne akatoto biya komo mo. Mo akinye mī zē mī gboko riyo, kaa vo timēlē yako inye timēlē tara wanya here. ³³ Mo aki'dī vīdī ma laka 'e da kala nī ma tīrī, ma kyēnyē'e da kala nī ma gali.”

³⁴ “Yere akiya zi vīdī ma da kala nī ma tīrī ne henye, ‘Ayiye, 'e mati 'bu ma i'dī ya'da ku zi ye ne. Ayiye mī damōku mati akɔ'jɔ ku kyere zi ye, ko'dɔ 'ba dakaɔ aba. ³⁵ Ma na o'bo, i'diye wakonyo zi ma. Ma na kōdrɔ, i'diye wini zi ma kuwē. Ma na vo leze, oba'e ma liɔ 'be'e. ³⁶ Ma na ga mbiɔ usu'e bɔngɔ ra ma. Ma na rakɔɔ, ongɔ'e ga ma. Ma mī kamba, ēdiye ti'bē ma kongɔ.’ ”

³⁷ “Vīdī ma laka ne akaya'bannī dɔ mo zi mo, akiyannī henye, ‘Ndala aba ya Yere, dongɔ yī na o'bo, dīdī wakonyo zi yī, mandere kōdrɔ aba, dīdī wini zi yī kuwē? ³⁸ Ndala aba di'ja yī na tu'dē maako dīrī ze yī liɔ 'beze, mandere na ga mbiɔ dusu bɔngɔ rē yī? ³⁹ Ndala aba dongɔ yī na rakɔɔ mandere mī kamba dēdī ti'bē yī kongɔ?’ ⁴⁰ Yere akaya'ba zi zē akiya henye, ‘Mayada zi ye, ēzē o'dɔ'e kō'du

ne gbī le nje zi vīdī ma tisi kaa ma nenyē'e ne, o'do'e ku zi ma.”

⁴¹ “Mo akiya zi zē ma da galinī ne, ‘ī'bē'e 'de tara ma karani 'e mati mī wa sēnē a Wīrī. ī'bē'e 'de mī wa'do ma kazi ndundu, mati akɔ'jɔ ku zi Satani malayika 'bēnī ētī.

⁴² Ma na o'bo i'diye wakonyo dē zi ma. Ma na kɔdrɔ i'diye wini dē zi ma kuwē. ⁴³ Ma na vo leze, īriye ma dē kala aba mī liɔ 'be'e. Ma na ga mbiṛō usu'e bɔngɔ dē ra ma. Ma na rakɔɔ mī kamba ongɔ'e ga ma dē.’”

⁴⁴ “Akaya'bannī dɔ mo zi mo, akiyannī henye, ‘Ndala aba ya Yere, dongɔ yī na o'bo, na kɔdrɔ, na vo leze, na ga mbiṛō, na rakɔɔ, mī kamba, dakɔnyi yī dē?’ ⁴⁵ Yere akaya'ba dɔ mo akiya henye, ‘Mayada zi ye, ēzē omba'e dē zi kɔnyi gbī le nje vīdī ma tisi nenyē'e ne, omba'e dē ne ma ra kɔnyi.’ ⁴⁶ Vīdī kyēnyē ne'e atī'bēnnī mī wa'do ma ŋburu ŋburu riti aba, vīdī ma laka akatī'bē 'bēnnī mī dīdī ma ŋburu ŋburu.”

26

Yeṛe ko'do ra Yēsu

(Mk. 14:1-2; Lk. 22:1-2; Yn. 11:45-53)

¹ Mati Yēsu inde kō'du ne'e yandi mo ku biya, mo iya zi vo lō'bō 'bēniye henye, ² “Mī ko'do riyō aba kaa ayɔlɔ'e atēdī karama 'ba laga 'ba koli, Wisi a Vīdī akī'dī zi tōtō mo.” ³ Kyedre 'ba vo karasa nnī vīdī kyedre'e ētī atoto rē nnī mī loko kyedre 'ba Kayafa vo da vo da karasa'e. ⁴ O'dōnnī yeṛe zi Yēsu kīrī zi kofo mo na liwo. ⁵ Zē iyannī henye, “Do'do'e dē mī kadra karama. Kazi vīdī ēnyīnnī na wehe.”

Ope yēnī da Yēsu mī Beteniya

(Mk. 14:3-9; Yn. 12:1-8)

⁶ Mati Yēsu ēdī mī Beteniya liɔ 'ba Simona, kora mati na riti kɔɔ mönyu aba ne. ⁷ Mati Yēsu ēdī wakonyo, vīdī

mbara ayi zi mo yēni ogo kōhi kyedre aba, mo ope gbɔ dɔ mo. ⁸ Mati vo lō'bō 'bomo ongɔnni kō'du ne here, ēnyinni na kamo. Zē ako'jonnī kō'du iyanni henye, “Kō'du a'di ayaŋa wa ne biya here gɔ mo? ⁹ Yēni kēzi ngutru nenye akogo yaga kōhi kyedre aba, kī'di zi vo leriye.”

¹⁰ Yēsu ayɔɔ kō'du mati zē ēdinni kiya ne, iya zi zē henye, “Kō'du a'di ēdiye sawiya ko'dɔ zi mbara ne? Kō'du teme laka ra mo o'dɔ zi ma. ¹¹ Atēdiye 'duwī vo lere ēti mī kutē'e, anza'e dē 'duwī ma aba. ¹² Kō'du mati mo o'dɔ zi yēni kēzi ngutru nenye kope ra ma, zi kɔ'jɔ ma nzɔ zi kusu. ¹³ Yaanya aba mayada zi ye, bi ma yōyo laka nenye ayēti zi mo mī dakaŋo ne biya, wa mati mo o'dɔ ne atēdi na kō'du sōsu ga kō'du mo.”

Yudasi omba da kō'du zi Yēsu susu.

(Mk. 14:10-11; Lk. 22:3-6)

¹⁴ Ma kōlō tēmī vo lō'bō 'butē dōmoriyō ne ru mo Yudasi Sikereto i'bē zi vo da karasa'e ¹⁵ ako'jo hɔ mo iya henye, “Akī'diye a'di zi ma, ēzē masusu Yēsu zi ye?” Zē itinni kōhi ŋbiriŋi 'butēwota i'dinni gbɔ zi mo. ¹⁶ Ta gɔ mo Yudasi ēdi gērī ma laka koma zi Yēsu kī'di zi zē.

Yēsu onyo wakonyo 'ba karama 'ba laga 'ba koli

(Mk. 14:12-21; Lk. 22:7-13; 21-23; Yn. 13:21-30)

¹⁷ Mī dagba ko'do 'ba karama 'ba laga 'ba koli, vo lō'bō ayinni zi Yēsu ako'jonnī hɔ mo iyanni henye, “Kila omba ze zi wakonyo 'ba karama 'ba laga 'ba koli ne, kɔ'jɔ mo nzɔ zi bi yi?” ¹⁸ Mo iya zi zē henye, “I'bē'e zi kora maako ayada'e zi mo henye, 'Vo komoyandi iya henye, kadra ama ɔkɔ ku, ma vo lō'bō 'bama ēti dako'dɔ karama 'ba laga 'ba koli liŋɔ 'bēyi.’” ¹⁹ Vo lō'bō o'dɔnni kaa mati Yēsu ayada zi zē, ako'jonnī wakonyo 'ba laga 'ba koli gbɔ.

²⁰ Kɔsi kadra aba, Yēsu vo lō'bō 'butē dōmoriyō ne ēti, alimanni gbɔ akaŋo wakonyo. ²¹ Mati ēdinni wakonyo,

Yësu iya zi zë “Mayada zi ye, vidî ma kôlô tēmî 'e akasusu ma.” ²² Vo litu'e na rasösu ayetonni hō mo ko'jo ma kôlô ta ga oka nî, “Tînyö, Yere, iya dë ma ra?” ²³ Yësu ënyi aya'ba dō mo zi zë iya henye, “Ma kôlô mati usu kala nî ma aba mî gbenje ne akasusu ma. ²⁴ Wisi a Vidî akoli kaa mati kö'du yöru iya mo akoli, atëdî na riti zi vidî mati asusu Wisi a Vidî zi kofo ne. Atëdî na laka zi vidî ne lima kazi ko'jo mo.”

²⁵ Yudasi vo susu ënyi ame'do riyë iya henye, “Tînyö vo komoyandi ayōō anza dë ma ra?” Yësu aya'ba dō mo iya henye, “Kaa mati iya ne.”

Wakonyo 'ba da hutaga 'ba Yere

(Mk. 14:22-26; Lk. 22:14-20, 1 Kr. 11:23-25)

²⁶ Mati zë ëdinni wakonyo, Yësu oba nzoyi mangōō'bo o'do mötu 'ba öwö'dî, owe mî mo i'dî zi vo lö'bö 'bëniye. Mo iya zi zë henye, “Oba onyo'e, nenye ida ra ma ra.” ²⁷ Mo oba köfö o'do öwö'dî zi Wirî, i'dî zi zë, iya henye, “Uwë'e, 'e biya ta ge'e. ²⁸ Nenye yama ma mati na da kö'du kî'dî a Wirî, yama mati alikō yaga ko'du vidî kayo kila tēmî kö'du kyënyë. ²⁹ Mayada zi ye makuwë a'ji nenye dekpe löhu le mî damöku a 'Bu ma.” ³⁰ Aya'binni ngala ënyi i'bënni gbō da Döku 'ba Olivo.

Yësu ame'do kö'du ha kiga 'ba Petero

(Mk. 14:27-31; Lk. 22:31-34; Yn. 13:36-38)

³¹ Yësu iya zi zë henye, “Yōndō nenye aba ataho'e biya akila'e ma kaa mati kö'du yöru iya henye, ‘Wirî akofo vo timëlë yako, timëlë ne akapere rë nni.’ ³² Ta pëti tēnyi 'bama tēmî koli, makati'bë dagba komo'e mî Galilaya.” ³³ Petero ënyi ame'do riyë iya zi Yësu henye, “Mila yî dë, ëzë ma kayo ne'e, ilanni yî le.” ³⁴ Yësu iya zi Petero henye, “Mayada zi yî gba kazi zanga ayapa mî yōndō ne akiga hë yî, akiya da wota henye ere, ayōō ma dë.” ³⁵ Petero ënyi

aya'ba dɔ mo iya henye, “Èzè le zi ma koli kö'du yì, mila yì dè.” Vo lö'bö agamo'e iyanni kpa kö'du kölö ne.

Yësu amötu mi Getesemina
(Mk. 14:32-42; Lk. 22:39-46)

³⁶ Yësu ënyì i'bënni vo lö'bö 'bëni ëti mi bi mati ako'jo Getesemina, mo iya zi zè henye, “Alima'e kinye mëdi dero ti'bë dagba amötu.” ³⁷ Mo oba ni aba Petero, gisi 'ba Zebedeyo riyö. Yësu kö'du sösu riti aba, ³⁸ mo iya zi zè henye, “Kö'du sösu mi di'di ma ne ku na kyedre, omba ku kara zi ma kofo. Alima'e kinye bi kida ma aba.” ³⁹ Mo ënyì i'bë tisi dagba kɔwɔ, umë rë ni na komokomo akaŋo amötu iya henye, “Bu ma, èzè atɔ'bɔ oba riti ne 'de ta da ma. Anza kö'du komba 'bama, kö'du komba 'beyi ra.”

⁴⁰ Mo ënyì a'ba zi vo lö'bö wota ne'e, i'ja zè ako'do, mo iya zi Petero henye, “Hala 'e wota ne ɔ'bɔ'e dè zi bi kida ma aba gbì le nje kadra kölö?” ⁴¹ Alima'e nzɔ bi kida mötu aba, kazi alëpiye mi kö'du yɔnzɔ. Di'di ra omba, ida ra kazi kyigɔ.

⁴² Yësu ënyì i'bë kpa löhu mi da riyö a mötu, iya henye, “Bu ma, èzè köfö 'ba riti nenye oba dè, ma ki'ja riti mi da kö'du komba 'bëyi.” ⁴³ Mo a'ba i'ja vo lö'bö ne'e, kpa löhu ako'do, zè ɔ'bɔnni dè zi lima na ngö. ⁴⁴ Yësu ënyì ila zè löhu i'bë 'de amötu ma da wota mo iya kpa kö'du kölö ne. ⁴⁵ Mo a'ba zi vo lö'bö'e iya henye, “Èdiye gba a ko'do re 'e alawo? Ongɔ'e te, kadra 'ba zi Wisi a Vidi ki'di, zi vidi kyëny'e ɔkɔ ku. ⁴⁶ Ènyì di'b'e. Ongɔ'e te, kora mati asusu ma ne ëdi nenye.”

Kiri 'ba Yësu
(Mk. 14:43-50; Lk. 22:47-53; Yn. 18:3-12)

⁴⁷ Mati Yësu ëdi gba ame'do, Yudasi mo kölö tëmi vo lö'bö 'butë dɔmoriyö ne'e, ɔkɔ gbɔ. Mo aba vidi kayo ëdinni kulu, mɔvɔ aba kala nni, kyedre 'ba vo karasa vidi

kyedre eti ra utunni zē. ⁴⁸ Yudasi o'do dakyine kö'du maako zi vidi kayo ne'e zi yolo, iya henye, “Kora mati munzu ho mo ne, mo ra omba'e, iriye mo.” ⁴⁹ Yudasi i'be mbiyi zi Yesu, iya henye, “Rakyeyi medii yi aba vo komoyandi,” unzu ho mo gbo.

⁵⁰ Yesu aya'ba do mo iya henye, “Aboka ma, o'do kö'du mati ayi go mo kandi.” Ze ayinni, irinni Yesu anda'banni mo gbo go. ⁵¹ Ma kolö temi vo lö'bo mati Yesu aba ne, oto kulu 'beni temi sirikpa iga mbili vo lö'bo 'ba vo karasa, ikye yaga. ⁵² Yesu iya zi mo henye, “Aya'ba kulu 'beyi ne huluhu ga bi mo. Ze biya mati irinni kulu ne, akofo ze kulu aba. ⁵³ Ayolo'e de makako'jo 'Bu ma kö'du wa konyi, kandi mo akutu kyö ta da malayika kpuluku'butö domoriyo 'ba vo wehe? ⁵⁴ Kö'du ne ako'do re ni zi tedi kaa mati kö'du yoru iya mo'do re ni.”

⁵⁵ Yesu enyi ame'do zi vidi kayo ne'e, iya henye, “Ayiye kulu mo'vo aba kala'e, zi ma kiri mo kaa ma vo kö'du ki'di pere? 'Duwi ma lima akaño kö'du yandi mi yekelu, iriye ma de. ⁵⁶ Kö'du nenyé biya o'do re ni zi wa mati nebiye ayorunni, mi kö'du yoru zi tayi tinyö.” Vo lö'bo biya ilanni mo ahowenni.

Yesu komo kyedre 'ba vure'e

(Mk. 14:53-65; Lk. 22:54-55, 63-71; Yn. 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Ze mati irinni Yesu ne, obanni mo ti'be mo aba lijo 'ba Kayafa kyedre 'ba vo karasa, bi mati vo komoyandi 'ba vo kö'du ki'diye nni vidi kyedre eti atoto re nni ga bi kolö. ⁵⁸ Petero usu go mo ta bi kowo le bi 'ba vure, lijo 'ba kyedre 'ba vo karasa. Mo i'be ödu bi 'ba vure alima gbo akaño vo kanya eti, kongö wa a'di ako'do zi Yesu.

⁵⁹ Vo da vo karasa 'e vidi 'ba vure'e kikyé eti ayonzonni zi mbere kiga ra Yesu zi mo kofo, ⁶⁰ ze i'janni kö'du kyenyé maako de, vidi kayo ayinni le ndondo kiga gumu. Ndundu mo aba vidi kora riyö ayinni, ⁶¹ iyanni henye, kora nenyé

iya henye, “Ma kiha akaŋo yëkëlu 'ba Wiri ne, yaa ko'do da wota aba ko'ba mo löhu.”

⁶² Kyedre 'ba vo karasa ënyi riyë iya zi Yësu henye, “Anza da kö'du ya'ba aba dë, ga kö'du wasusu rë yï ne?”

⁶³ Yësu alima ti. Löhu kyedre 'ba vo karasa ame'do zi mo, iya henye, “Mi ru 'ba Wiri didi yaanya aba mi'di yi ku mi lömu, ayada zi ze ëzë yi Korisitö, Wisi 'ba Wiri ra.” ⁶⁴ Yësu aya'ba dö mo zi mo iya henye, “Mo ra kaa iya ne. Miya zi ye henye, tëmi kadra ma dagba ani, akongö'e Wisi a Vidi ta bi lima da kala tiri 'ba Wiri kyigö tayi tëmi föli 'ba komoriyë.” ⁶⁵ Mati kyedre 'ba vo karasa owo kö'du ne here, ënyi na kamo iza böngö 'bomo iya henye, “Ne kö'du sawiya ra. Domba kya kö'du 'ba vo hu kö'du dö rö dekpe. Owo'e kö'du sawiya ne ku. ⁶⁶ Asösu'e a'di ra?” Zë aya'banni dö mo iyanni henye, “Mo o'dö kö'du kyënyë ku, mofo mo.” ⁶⁷ Zë o'binni oro komo mo, u'bönni mo, zë maako'e isanni mo, ⁶⁸ iyanni henye, “Ayada zi ze Korisitö, ëzë yi nëbi ra, ayada ëyi ra isa yi.”

Ha kiga 'ba Petero ta ra Yësu

(Mk. 14:66-72; Lk. 22:56-62; Yn. 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Mati Petero ëdi lima yaga mi liŋö 'ba Kalafa, vo lö'bö kölö tëmi mbara 'ba kyedre 'ba vo karasa ayi zi mo iya henye, “Yi kpa Yësu aba tëmi Galilaya.” ⁷⁰ Mo iga hë ni ta da komo vidi kayo ne'e biya. Mo aya'ba dö mo iya henye, “Ma yölo kö'du ma ëdi ame'do gö mo ne dë, ⁷¹ ënyi asi wëni yaga ha loko bi 'ba vurë. Mbara vo lö'bö agamo ongö mo iya zi vidiye henye, mo Yësu 'ba Nazereta aba.” ⁷² Löhu Petero iga hë ni aya'ba dö mo iya henye, “Malömu tinyö mayölo kora ne dë.” ⁷³ Tisi yaa ta gö mo vidi kora mati ëdinni törö ani ne, ayinni zi Petero iyanni henye, “Yi ma kölö tëmi zë, dayölo ze tëmi gëri me'do 'bëyi.” ⁷⁴ Petero iya henye, “Ma lömu kö'du tinyö ra mëdi ayada, ëzë anza dë here, Wiri mi'di riti zi ma. Ma yölo kora ne dë.” Zanga

ënyī ayapa, ⁷⁵ Petero asösu kö'du ma Yësu ayada zi nī iya henye, “Gba kazi yapa 'ba zanga, akiya da wota henye ere, ayɔlɔ ma dë.” Mo ënyī asi gbɔ yaga akudu na kyënyë.

27

Oba Yësu komo Pilato

(Mk. 15:1; Lk. 23:1-2; Yn. 18:28-32)

¹ Kyere 'do da mindö aba ŋbɔ, kyedre 'ba vo karasa'e nnī vidi kyedre ëti i'di kö'du 'bënni ombanni ku zi Yësu kofo. ² Zë idanni mo nyɔri aba ikanni mo, i'dinni mo zi Pilato, vo daliŋɔ mi turu 'ba Roma.

Koli 'ba Yudasi lɔɔ 'ba vo lö'bö'e

³ Mati Yudasi vo wasusu ayɔlɔ ombanni ku zi Yësu kofo, mo ayasi kö'du litë 'bëni ne, ënyī oba kɔhi ŋbiriri 'butëwota ne kika mo hulëhu zi kyedre 'ba vo karasa vidi kyedre ëti. ⁴ Yudasi iya zi zë henye, “Mo'dɔ kö'du kyënyë ku zi ma kora vo kazi kö'du kyënyë ko'dɔ ne ki'di zi ye zi kofo.” Zë aya'banni dɔ mo zi mo iyanni henye, “Anza kö'du 'beze ra dë, kö'du 'bëyi ra.” ⁵ Mati Yudasi owo kö'du ne here, odrɔ kɔhi ne komo zë ani mi yëkëlu, mo ënyī asi i'bë ove gu nī gbɔ.

⁶ Kyedre 'ba vo karasa aködu kɔhi ne iya henye, “Nenye kɔhi yama ra, mi kö'du ki'di 'beze anza dekke zi ki'di mi kutë 'ba wa sesi mi loko 'ba Wiri.” ⁷ Mati ombanni dɔ mo ku, ogonni yaka gbɔ kɔhi ne aba na bi 'ba zi yöku tu'dë maako'e kusu. ⁸ Kö'du nere ra, yaka ne ako'jo na yaka 'ba yama le ndenye. ⁹ Kö'du mati nëbi Yeremaya iya ne, ayi ku tinyö. “Zë obanni kɔhi ŋbiriri 'butëwota, mati vidi 'ba Yiserele ombanni dɔ mo zi kopi ga kö'du mo, ¹⁰ Kɔhi mo ne zi yaka kogo mo aba kaa mati Yere i'di kö'du mo zi ma.”

Pilato ako'jo ha Yësu

(Mk. 15:2-5; Lk. 23:3-5; Yn. 18:33-38)

¹¹ Yēsu ɔɔɔ komo vo daliŋɔ 'ba Roma, ako'jo hɔ mo iya henye, “Yi ra Yere vo damöku 'ba Yuda'e?” Yēsu aya'ba dɔ mo iya henye, “Mo ra kaa iya ne.” ¹² Mo ame'do dē na da kö'du ya'ba 'ba vo wa sösu'e, mati kyedre 'ba vo karasa'e nnī vīdī kyedre nani ēti. ¹³ Pilato iya zi mo henye, “Owo kö'du mati asusunni yī gɔ mo nenyē dē?” ¹⁴ Mati Yēsu omba dē zi da kö'du ma kölö ya'ba ne, o'do Pilato gbɔ na rakaga.

Ikye vurē ra Yēsu zi kofo

(Mk. 15:6-15; Lk. 23:13-25; Yn. 18:39-19:16)

¹⁵ Mī kadra 'ba karama 'ba laga 'ba koli aba, vo daliŋɔ 'ba Roma ēdī kö'du aba zi kinga yaga vīdī mati vīdiye ako'jonnī kö'du mo tēmī kamba. ¹⁶ Mī kadra nani, kora maako ēdī mī kamba ru mo Barabasi, mo na yɔɔ ga kö'du ko'do kyēnyē. ¹⁷ Mati vīdī kayo ne atoto rē nnī, Pilato ako'jo hē zē iya henye, “Ma vala ra omba'e zi ma kinga zi ye? Barabasi, kɔdɔ Yēsu mati ako'jo Korisitɔ?” ¹⁸ Mo ayɔɔ na laka, vo kalakonda 'ba Yuda'e i'dinnī Yēsu zi nī ga kö'du zē na mī kumbē.

¹⁹ Mati Pilato ēdī gba alima mī loko 'ba vurē, mbara 'bɔmo utu kö'du kise zi mo iya henye. “O'do kö'du ako dē zi kora vo kazi kö'du yaŋa ne, wīrī ayaza ma mī yɔndɔ ne aba ga kö'du mo.” ²⁰ Kyedre 'ba vo karasa nnī vīdī kyedre ēti alēlunnī da vīdī kayo ne'e zi ha Pilato ko'jo zi Barabasi kinga, Yēsu zi kofo. ²¹ Pilato ako'jo ha vīdī kayo ne'e, iya henye, “Ma vala ra tēmī vīdī riyō nenyē'e, omba'e ma zi kinga zi ye?” Zē aya'bannī dɔ mo iyannī henye “Barabasi.” ²² Pilato ako'jo hē zē iya henye, “Mo'do a'di zi Yēsu mati ako'jo Korisitɔ ne?” Zē biya aya'bannī dɔ mo iyannī henye, “Matötö mo.” ²³ Pilato ako'jo hē zē iya henye, “Kö'du kyēnyē a'di mo o'do?” Ayetonnī hē nnī gbögbö gu kyembe aba, “Matötö mo.”

²⁴ Mati Pilato ongo kö'du ma zi ni ko'do anza kpe, kazi vidi ne enyinni na kamo, mo oba wini akaka kala ni ta da komo vidi kayo ne'e, iya henye, “Manza de mi koli 'ba kora nenye. Ne kö'du ko'do 'be'e ra.” ²⁵ Vidi kayo ne'e biya aya'banni do mo, iyanni henye, “Yama koli 'bomo malēpi gbo de ze gisi 'beze eti.” ²⁶ Pilato inga Barabasi zi zē, ta pēti mo, u'bo hu Yēsu, i'di mo gbo zi tōtō.

Vo wehe o'donni sawiya ra Yēsu

(Mk. 15:16-20; Yn. 19:2-3)

²⁷ Here vo kanya a Pilato obanni Yēsu ti'benni mo mi loko 'ba vo kanya'e. Vo kanya kayo atoto rē nni kpo ta da kapa mo. ²⁸ Zē otōnni bōngo 'bomo usunni bōngo konda 'ba yere ro mo. ²⁹ Here zē o'donni safo tēmi kono ayōfunni do mo. i'dinni mo'vo 'ba yere kala mo ma tiri alo'dronni da womo nni aba komo mo sawiya ko'do ro mo, zē iyanni henye, “Lima konda zi yi vo damōku 'ba Yuda'e.” ³⁰ Zē o'binni oro komo mo, obanni mo'vo u'bōnni do mo. ³¹ Mati zē indenni sawiya ko'do ku ro mo, zē otōnni bōngo konda ne 'de ta ro mo, usunni bōngo omo gbi löhu ro mo. Here zē obanni mo gbo kika mo yaga zi tōtō mo.

Atōtō Yēsu

(Mk. 15:21-32; Lk. 23:26-43; Yn. 19:17-27)

³² Mati zē eti ti'benni yaga, zē andōsi de nni kora maako aba tēmi Sirēne ru mo Simona, vo kanya'e o'donni mo na kamo zi taka a Yēsu kinjē. ³³ Zē ayinni bi mati ako'jo Gologota ne, mi kö'du ya'ba aba “Bi 'ba Kiriyingo da.” ³⁴ Ani zē i'dinni a'ji zi Yēsu na susē wa kata aba kuwē, mati anene ta pēti mo, mo omba dekpe kuwē. ³⁵ Mati zē atōtōnni mo ku, zē ayanyanni bōngo 'bomo tēmi kutē nni fōdō ku'du aba zi yolo akalēpi zi eyi. ³⁶ Tapēti mo, alimanni ani mo kongō.

³⁷ Dɔ mo riyë i'dinni wayöru 'ba wasusu iya henye, “Nenye Yësu, yere 'ba Yuda'e” ³⁸ Zë atötönni vo logo riyö dakapa Yësu, ma kölö da kala mo ma tirí ma agamo da kala mo ma gali. ³⁹ Vidi mati ëdi laganni ta da kapa ne, dë nni njili Yësu lidi aba, iyanni henye, ⁴⁰ “Here omba ti'bë yëkëlu ne kiha mo akaŋo, kuvö mo löhu mi ko'do da wota aba. Ayɔmɔ rë yi ëzë yi Wisi 'ba Wirí. Asi akaŋo ta da taka.”

⁴¹ Tëmi gëri kölö ne, kyedre 'ba vo karasa vo komoyandi 'ba vo kö'du ki'di nni vidi kyedre ëti alimanni sawiya ko'do ra Yësu iyanni henye, ⁴² “Mo ayɔmɔ oka'e, ayɔmɔ rë ni dë. Anza mo ra dë yere 'ba Yiserele? Èzë mo ayi ku akaŋo ta da taka yaanya aba dakoma 'da mi mo. ⁴³ Mo oma mi Wirí, iya henye, ‘Ni Wisi 'ba Wirí ra.’ Laka dongo'e te, ëzë Wirí omba zi mo yɔmɔ yaanya aba.” ⁴⁴ Vo logo mati atötö zë da kapa Yësu ne, alidi mo kpa here.

Koli 'ba Yësu

(Mk. 15:33-41; Lk. 23:44-49; Yn. 19:28-30)

⁴⁵ Mi kutë kadra aba mandölu ayöfu dakaŋo ne biya, inde rë ni le ta pëti kadra wota aba. ⁴⁶ Gba kaa kadra wota aba, Yësu ënyí udu gu kyembe aba iya henye, “Elöyí Elöyí lema sabakatani?” Mi kö'du ya'ba aba iya henye, “Wirí ama, Wirí ama, ila ma ga a'di ya?” ⁴⁷ Kya vidi ma ëdi tɔrɔnni ani ne, iyanni henye, “Mo ëdi Eliya ko'jo.”

⁴⁸ Vidi ma kölö tëmi zë aho kandi oba lifa usu mi a'ji i'di da njili mɔvɔ, mo yɔnzɔ zi kuwë. ⁴⁹ Kyamo'e iyanni henye, “ɔrɔ dongo'e te, ëzë Eliya ëdi tayi zi mo yɔmɔ.” ⁵⁰ Yësu api riyë löhu na kyembe ila lawo gbɔ.

⁵¹ Bɔngɔ mati ove mi yëkëlu 'ba Wirí ne mi mo aliza riyö kɔ ta riyë le akaŋo. Dakaŋo akɔhɔ rë ni, lutu alihanni, ⁵² da wogo ayëhu rë nni biya, vidi kayo a Wirí mati olinni ne, ënyinni gbɔ na didi tëmi koli. ⁵³ Zë ilanni

da wogo, ta pëti tënyî 'ba Yësu tëmî koli, ënyî i'běnnî mî gawo laka ani vidî kayo ongɔnnî zë.

⁵⁴ Mati vo kyëlu 'ba vo kanya'e mati nnî mo aba, ëdinnî ga Yësu kongɔ ne, ongɔnnî kinzikinzi biya wasisi mati o'do rë ni ne, zë na tere iyannî henye, “Mo tinyö Wisi 'ba Wirî ra.” ⁵⁵ Mbara kayo mati ëdinnî Yësu kɔnyî, usunnî gɔ mo ta Galilaya ne, ëdinnî atɔɔ ani bi kongɔ ta bi kɔwɔ. ⁵⁶ Mî kutë zë Mariya Magadala, Mariya ma 'ba Yemisi nnî Yosepa aba, mbara 'ba Zebedeyo.

Kusu 'ba Yësu

(Mk. 15:42-47; Lk. 23:50-56; Yn. 19:38-42)

⁵⁷ Mati ëdî ku na hutaga, kora vo wa dakayo maako tëmî Arimataya, ru mo Yosepa ɔkɔ gbɔ, mo kpa vo lö'bö 'ba Yësu ra. ⁵⁸ Mo ënyî i'bě ako'jo ha Pilato kö'du yöku Yësu. Pilato i'dî kö'du gbɔ kala konda aba zi yöku ne kî'dî zi Yosepa. ⁵⁹ Yosepa olo mî bɔngɔ ma kyiyî, ⁶⁰ usu mî wogo ënî mati mo ole mî řî'dî, kyigɔ ne. Mo alulu yitö kyedre ha wogo ne, isi i'bě wëni gbɔ. ⁶¹ Mariya Magadala nnî Mariya ma agamo ne aba, ëdî limannî ani bi kongɔ zɔ da wogo.

Vo kanya 'ba ga da wogo kongɔ'e

⁶² Mî ko'do 'ba ralawo aba, kyedre 'ba vo karasannî Farasi ëti andɔsi dë nnî Pilato aba ⁶³ iyannî henye, “Kyedre dasösu ze, mati vo ndɔndɔ kyedre ne ëdî gba na widî, mo iya henye, ‘Matënyî tëmî koli ko'do da wota aba.’ ⁶⁴ İ'dî kö'du zi ga wogo 'bɔmo ne kongɔ na laka le mî ko'do 'ba da wota ne, kazi vo lö'bö 'bɔmo i'bě alogonnî yöku mo, akayadannî zi vidî henye, ere, mo ënyî ku tëmî koli. Ndundu ndɔndɔ ma nenye atëdî ndra na kyënyë ta da ma dagba.”

⁶⁵ Pilato ayada zi zë iya henye, “Oba'e vo kanya'e zi ti'běnnî ga wogo ne kongɔ tëmî gëri ma laka.” ⁶⁶ Zë

i'běnni da wogo a'ba'banni ga yitō ha wogo ne zi yada vīdī maako ayēhu dē. Ilanni vo kanya ani zi gō mo kongō.

28

Tēnyī tēmī koli

(Mk. 16:1-10; Lk. 24:1-12; Yn. 20:1-10)

¹ Ta pēti ko'do 'ba ralawo aba, mī kano bi kezi da mindō ko'do 'ba ralawo aba, Mariya Magadala nni Mariya vere aba ēnyī i'běnni bi kongō da wogo. ² Kandi mī kadra nani kinzikinzi kyigō akōhō bi. Malayika 'ba Yere ayi akaṅo ta komoriyē, alulu yitō ne 'de ta ha wogo alima gbō dō mo. ³ Kyinē mo na laka kaa bikanyi, bōngō rō mo na kanyi kaa ři'di 'ba mirē. ⁴ Vo kanya ma ēdinni ga wogo ne kongō ne, zē na tere tese aba, mora a'banni kaa vīdī mati olinni ku.

⁵ Malayika ame'do zi mbara ne'e, mo iya henye, "Ere'e dē, mayōlō ku ēdiye bi koma kō'du Yēsu ma atōtō ne. ⁶ Mo anza dē kinye, mo ēnyī ku, kaa mati mo iya. Ayiye kinye, ongō'e bi mati o'banni mo zi mo. ⁷ I'bě'e kandi yaanya aba, ayada'e zi vo lō'bō 'bōmo'e 'Mo ēnyī ku tēmī koli. Yaanya aba mo ēdi ku ti'bē mī Galilaya dagba komo'e, ani aki'ja'e mo. Yaanya aba mayada ku zi ye.'"

⁸ Kandi ilanni da wogo tere aba, kpa na rakyenyi, ahonni yada mo zi vo lō'bō 'bōmo'e. ⁹ Kandi Yēsu i'ja zē iya zi zē henye, "Rakyēyi mēdi ēti." Zē ayinni zi mo irinni mo ta ndi mo amōtunni mo gbō. ¹⁰ Yēsu iya zi zē henye, "Ere'e dē, i'bě ayada'e zi ōndu ma'e zi ti'běnni mī Galilaya aki'janni ma ani."

Kō'du yēti 'ba vo kanya'e

¹¹ Mati mbara ne i'běnni zi kō'du ne yada mo zi vo lō'bō 'bōmo'e, kya 'ba vo kanya mati ēdinni ga wogo ne kongō ne, ēnyī i'běnni hulēhu mī gawo ayadanni kō'du mati o'dō rē ni ne, biya zi kyedre 'ba karasa'e. ¹² Kyedre

'ba vo karasa'e adrako rē nni vidi kyedre eti, zē o'dōnni yeṛe 'bēnni i'dinni kōhi kyedre zi vo kanya ne'e. ¹³ Mora iyanni henye, "Iya'e henye, 'Vo lö'bö 'bōmo ayinni yōndō aba alogonni yöku mo mati ēdiye ako'do.' ¹⁴ Ēzē vo daliṅṅ owo kö'du ne, dakalēlu ze dō mo dakiya henye, mo mi'di riti dē zi ye." ¹⁵ Vo kanya ne'e obanni kōhi ne, o'dōnni te kaa kö'du mati ayada zi zē zi ko'dō mo ne. Mora here, kö'du ne apere rē ni biya mi kutē Yuda'e ko'do ndenye aba ne.

Yēsu ayada rē ni zi vo lö'bö 'bēniye

(Mk. 16:14-18; Lk. 24:36-49; Yn. 20:19-23; LḶḶ 1:6-8)

¹⁶ Vo lö'bö 'butē dōmokölō ne ēnyi i'bēnni da lutu mi Galilaya bi mati Yēsu ayada zi zē, zi ti'bēnni dō mo. ¹⁷ Mati zē ongōnni mo, zē ayetōnni mo. Mora here, kya 'ba vo lö'bö maako'e omani dē. ¹⁸ Yēsu ehe kara, mora iya zi zē henye, "Kalakonda biya 'ba komoriyē dakaṅo aba, i'di ku zi ma. ¹⁹ i'bē'e zi vidi biya ta bi ne o'dō'e zē na vo lö'bö ama. Abapatisiye zē mi ru 'ba 'Bu, Wisi, Lawo Kölō Laka aba, ²⁰ ayandiye zē zi korōnni kö'du ki'di mati mi'di zi ye ne biya. Matēdi 'e eti 'duwi le mi ndundu 'ba daliṅṅ aba."

Morokodo

Portions of the Holy Bible in the Morokodo language of South Sudan
copyright © 2010 Pioneer Bible Translators

Language: Morokodo

Translation by: Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Jun 2022 from source files dated 17 Feb 2021

b81b7ca7-810b-5cb2-913f-b28f08d9c01d